

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OTOCZENIA JEZIORA UKIEL W OLSZTYNIE
- REJON GUTKOWO - POŁUDNIE, CZĘŚĆ B**

**Autorzy opracowania:
mgr inż. Agnieszka Tymowicz
inż. Grzegorz Prusik**

Olsztyn, marzec 2026r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy	6
1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko	7
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	7
2. Informacja o głównych celach, zawartości projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	8
2.1. Główne cele oraz zawartość projektowanego dokumentu	8
2.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	15
2.2.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	15
2.2.2. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	19
2.2.3. Opracowanie ekofizjograficzne	22
2.2.4. Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna do 2024 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030	23
2.2.5. Strategia Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+	25
2.2.6. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna	28
2.2.7. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030	31
2.2.8. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego	32
2.2.9. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego ...	34
2.2.10. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028	35
2.2.11. Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych	37
2.2.12. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	38
2.2.13. Polityka Ekologiczna Państwa – Strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	38
2.2.14. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej	39
2.2.15. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	40
2.2.16. Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	42
3. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	43
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	44

5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	44
5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	44
5.1.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich	44
5.1.2. Budowa geologiczna.....	53
5.1.3. Rzeźba terenu, osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych .	55
5.1.4. Gleby, warunki klimatyczne	57
5.1.5. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne	59
5.1.6. Jednolite części wód.....	65
5.1.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy	73
5.1.8. Zabytki kulturowe	116
5.1.9. Obszary chronione	116
5.1.10. Korytarze ekologiczne.....	124
5.2. Ocena stanu środowiska	125
5.2.1. Jakość powietrza atmosferycznego	125
5.2.2. Klimat akustyczny	128
5.2.3. Stan wód.....	130
5.2.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych	130
5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	132
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	133
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	133
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.....	134
9. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko.....	137
9.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w tym gleby.....	140
9.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	142
9.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	142
9.4. Odpady	143
9.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	144
9.6. Klimat akustyczny	144
9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną .	146
9.8. Oddziaływanie na krajobraz.....	148
9.9. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne.....	151

9.10. Oddziaływania na życie i zdrowie ludzi	151
9.11. Oddziaływanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000	152
9.12. Wzajemne oddziaływanie	153
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego	153
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie	156
12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	157
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	157
14. Wykaz materiałów źródłowych	159
Spis rycin	162
Spis tabel	164
Spis zdjęć	165

Spis załączników tekstowych:

1. Oświadczenia,
2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie.

Spis załączników graficznych:

1. Inwentaryzacja terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B (zał. nr 1).
2. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B (zał. nr 2).

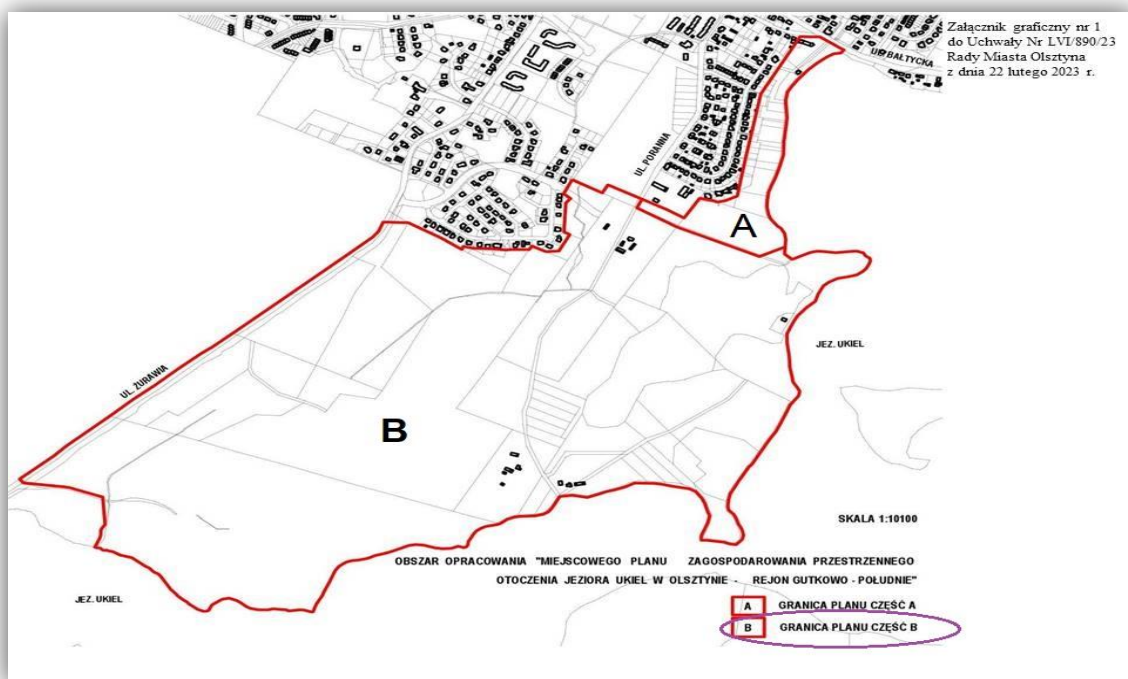
1. Wprowadzenie

Projekt przedmiotowego planu jest realizacją uchwały nr XVIII/320/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe” oraz uchwałą nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniającą ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe”.

W uchwale nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. dokonano podziału terenu opracowania na dwie części – część A i część B, z zaznaczeniem, że plan będzie uchwalany w dwóch oddzielnych procedurach planistycznych. Dla terenu oznaczonego jako „Część A” został już opracowany i opublikowany miejscowy plan zgodnie z uchwałą nr LXVIII/1043/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część A”.

W związku z powyższym niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe – **CZĘŚĆ B**.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do ww. uchwały projektem planu objęto teren o powierzchni ok. 170,60 ha, którego kopię zamieszczono poniżej (Ryc. 1).

Rycina 1. Załącznik graficzny nr 1 do uchwały nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniającej ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część B – fioletową obwiednią oznaczono symbol terenu objętego omawianym projektem planu

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w granicach obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Celem opracowania omawianego projektu miejscowego planu jest wprowadzenie na wyznaczonym terenie funkcji MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, UT - teren usług turystyki, US – teren usług sportu i rekreacji, KDL - teren drogi lokalnej, KDD – teren drogi dojazdowej, KDW- teren drogi wewnętrznej, KPP - teren komunikacji pieszej, KPR - teren komunikacji rowerowej, RM - teren zabudowy zagrodowej, RN- teren rolnictwa z zakazem zabudowy, WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych, ZL - teren lasu, ZNN - teren zieleni naturalnej, ZP - teren zieleni urządzonej, ZB – teren plaży.

Na terenie opracowania występują dwa użytki ekologiczne:

- Jezioro Zgniłek – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- Żurawia Dolina - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).

Podstawą formalno-prawną prognozy również są:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 17 pkt. 4; tekst jednolity Dz. U. 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część B,
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. 2026, poz. 13 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo - przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi.

1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu planu jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na:

- świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu,
- warunki życia i zdrowia ludzi,
- środowisko kulturowe,
- zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

Istotnym celem Prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, pismo WOOŚ.411.65.2020.AD z dnia 24 czerwca 2020 r. (zał. teks. nr 1);
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie – pismo ZNS.4082.58.2020.MA z dnia 24 czerwca 2020 r. (zał. teks. nr 2).

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza Prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Niniejszy dokument analizuje, wskazuje i ocenia istniejący stan środowiska naturalnego na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; cele ochrony przyrody ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu oraz sposoby ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu: przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz na inne elementy środowiska. Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu

w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w kontekście stopnia szczegółowości ustaleń planu.

Przed przystąpieniem do zasadniczej części opracowania przeprowadzono prace w terenie w tym inwentaryzację urbanistyczną w celu zapoznania się z ogólnymi warunkami środowiskowymi panującymi na analizowanym terenie oraz istniejącym zainwestowaniem.

Następnie przystąpiono do prac kameralnych, polegających na porównaniu wyników uzyskanych w terenie z istniejącą dokumentacją. W ten sposób sporządzona została kompleksowa ocena sposobów użytkowania poszczególnych terenów, aktualnego stanu środowiska oraz jego podatności na degradację. W kolejnym etapie stosując metodę analogii środowiskowej, odniesiono się do projektu zmiany planu, a zwłaszcza przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska, terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska. Wpływ przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań, bezpośrednich, pośrednich i wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

2. Informacja o głównych celach, zawartości projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Główne cele oraz zawartość projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako akt prawa miejscowego, jest podstawowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej miasta i gminy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B został sporządzony zgodnie z wymaganiami i zakresem określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. 2021 poz. 2404).

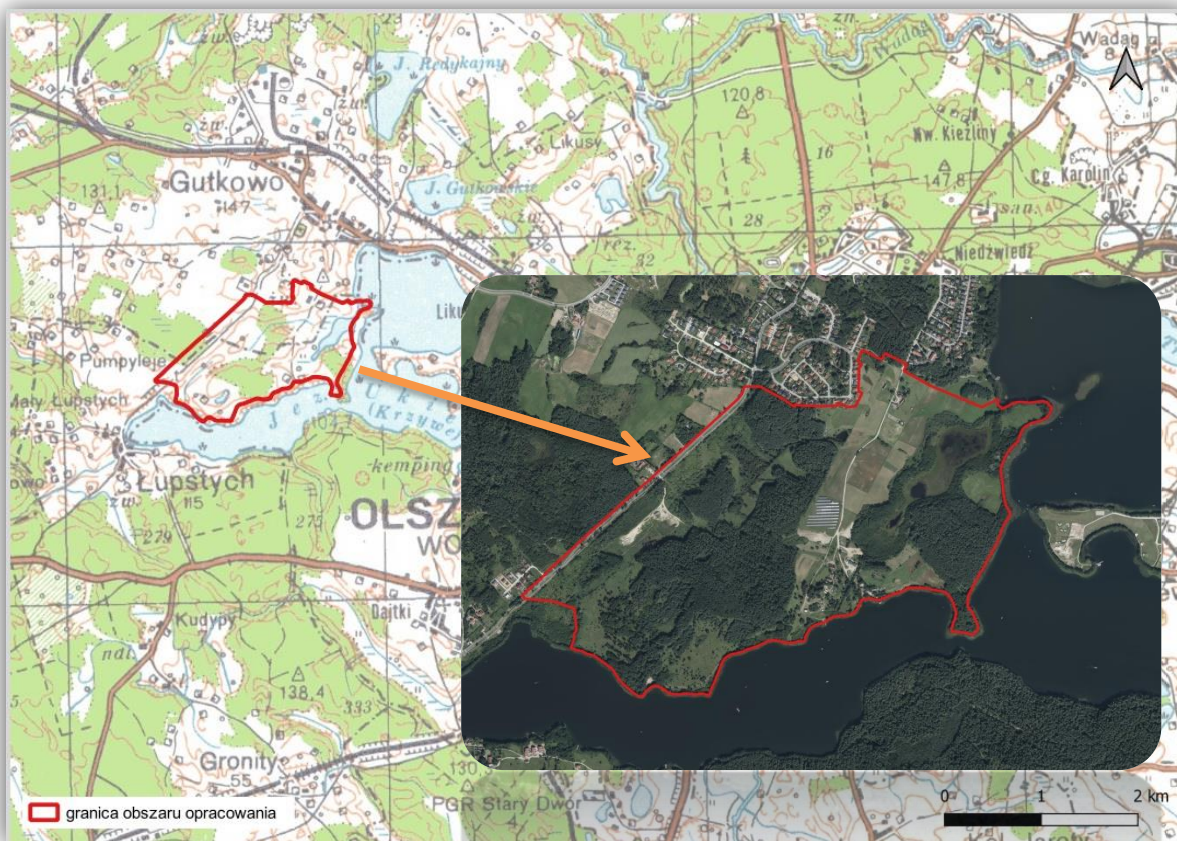
Obszar objęty projektem planu położony jest w zachodniej części miasta Olsztyn, granicząc bezpośrednio od zachodu z gminą Jonkowo, a od południa i południowego zachodu z gminą Gietrzwałd, w województwie warmińsko-mazurskim (ryc. 2).

Przedmiotowy obszar stanowi część Osiedla Gutkowo i położony jest nad jeziorem Ukiel, o łącznej powierzchni ok. 170,60 ha.

Głównym celem sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z jednoczesnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Projekt uchwały uwzględnia obszary, dla których uzasadnione i pożądane jest sporządzenie miejscowego planu, aby umożliwić zarówno ochronę istniejących struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz terenów cennych przyrodniczo, przy jednoczesnym zagospodarowaniu terenu w sposób zorganizowany i zgodny z kierunkami rozwoju miasta przyjętymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Olsztyna.

W związku z powyższym celem opracowania omawianego projektu miejscowego planu jest wprowadzenie na przedmiotowym terenie funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, usług turystyki, usług sportu i rekreacji, zabudowy zagrodowej, rolnictwa z zakazem zabudowy, wód powierzchniowych śródlądowych, lasu, zieleni naturalnej, zieleni urządzonej, plaży oraz układu komunikacyjnego.

Rycina 2. Położenie obszaru objętego projektem planu

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej oraz z części graficznej. Część tekstowa sporządzona jest w formie uchwały Rady Miasta Olsztyna, natomiast część graficzna w postaci rysunku projektu planu w skali 1:1000.

Poniżej przedstawiono wyznaczone funkcje na omawianym terenie oraz ustalenia projektu planu.

Projekt planu ustala następujące podstawowe przeznaczenie terenów:

MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;

UT - teren usług turystyki;

US - teren usług sportu i rekreacji;

KDL - teren drogi lokalnej;

KDD - teren drogi dojazdowej;

KDW - teren drogi wewnętrznej;

KPP - teren komunikacji pieszej;

KPR - teren komunikacji rowerowej;

RM - teren zabudowy zagrodowej;

RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy;

WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych;

ZL - teren lasu;

ZNN - teren zieleni naturalnej;

ZP - teren zieleni urządzonej;

ZB - teren plaży.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące:

- przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania krajobrazu;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- zasad kształtowania zabudowy oraz parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu, tj. maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy, minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji oraz linii zabudowy i gabarytów obiektów;
- ustaleń dotyczących granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów; terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji;

- zasad tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- ustaleń dotyczących rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.

Plan nie zawiera ustaleń z zakresu z racji braku ich występowania w granicach planu:

- szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;

W projekcie planu ustalono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu w tym m.in.:

- przeznaczenia terenu funkcjonalnego;
- powierzchnię zabudowy;
- intensywność zabudowy;
- udział powierzchni biologicznie czynnej;
- nieprzekraczalne linie zabudowy, wysokości zabudowy oraz sposób kształtowania dachów;
- kolorystykę obiektów budowlanych, w tym materiały użyte do pokryć dachowych i elewacji budynków.

Projekt planu ustala następujące zasady kształtowania przestrzeni publicznych:

- przestrzeń publiczną na obszarze planu stanowią: tereny dróg publicznych 14-15KDL, 16-17KDD, teren ogólnodostępnej drogi wewnętrznej 18KDW, tereny komunikacji pieszej 20-23KPP, tereny komunikacji pieszej, komunikacji rowerowej i zieleni urządzonej 21-22KPP-KPR-ZP, tereny komunikacji pieszej, komunikacji rowerowej i plaży 23KPP-KPR-ZB, tereny zieleni naturalnej 25-30ZNN, tereny zieleni naturalnej i zieleni urządzonej 31-36ZNN-ZP, teren wód powierzchniowych śródlądowych 24WS, tereny lasu 37-43 ZL,
- obowiązują wymagania służące zapewnieniu przestrzeni publicznych osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- obowiązuje zakaz wyłączania terenów lub ich części z przestrzeni publicznej a także grodzenia, o ile nie jest to uzasadnione przepisami odrębnymi.

Projekt planu ustala następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- na terenach 24WS, 25ZNN, 36ZL obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie;
- na terenach 26ZNN, 37-38ZL, obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie;
- zakazuje lokalizacji funkcji usługowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie któregoś z parametrów dopuszczalnego poziomu szkodliwych lub uciążliwych oddziaływań na środowisko, w rozumieniu przepisów ochrony środowiska;
- rowy melioracyjne przeznacza się do utrzymania wg przepisów odrębnych, dopuszcza się regulację ich przebiegu, szerokości lub skanalizowanie, rowy

- melioracyjne należy pozostawić otwarte na terenach zieleni, rolnictwa, lasu i wkomponować w zagospodarowanie terenu jako element krajobrazowy;
- wyklucza realizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych;
 - zakazuje prowadzenia działalności związanej z przetwarzaniem odpadów, w tym składowania odpadów;
 - zakazuje realizacji obiektów sportowych o funkcji związanej ze sportami motorowymi oraz związanych z używaniem broni palnej;
 - zakazuje realizacji biogazowi, w tym biogazowi rolniczych;
 - ustala dopuszczalne poziomy hałasu dla chronionych terenów zainwestowania; przyjmuje się dopuszczalne poziomy hałasu odpowiednio do obowiązujących rozporządzeń wykonawczych do ustawy prawo ochrony środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu:
 - ✓ dla terenów ZNN-ZP jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych;
 - ✓ dla terenów MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - ✓ dla terenów RM jak dla zabudowy zagrodowej;
 - ✓ dla terenów UT i US jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
 - obszar objęty planem wchodzi w skład aglomeracji Olsztyn, wyznaczonej Uchwałą nr XXX/508/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 stycznia 2021r., w której wprowadzono zasadę odprowadzenia ścieków komunalnych poprzez system kanalizacji sanitarnej na oczyszczalnię ścieków "Łyna", z uwzględnieniem ustaleń niniejszej uchwały;
 - parkingi, realizowane poza pasami drogowymi obligatoryjnie należy projektować z uwzględnieniem drzew, przy stosowaniu zasady – co najmniej jedno drzewo przypadające na każde cztery stanowiska postojowe, tak aby uzyskać równomierne zadrzewienie przestrzeni parkingowej;
 - zasady zagospodarowania odpadów komunalnych określają właściwe uchwały Rady Miasta Olsztyna w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn, będące aktem prawa miejscowego.

Projekt planu ustala następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- na terenach 5UT-US, 6UT-US, 12UT-US-UR, 33ZNN-ZP, 36ZL, 39ZL znajdują się stanowiska archeologiczne wymienione w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i oznaczone na rysunku planu:
 - ✓ nr LXXXVI Olsztyn, AZP 24-60/8,
 - ✓ nr LXXXVII Olsztyn, AZP 24-60/9,
 - ✓ nr LXXXVIII Olsztyn, AZP 24-60/10,
 - ✓ nr LXXXIX Olsztyn, AZP 24-60/11,
 - ✓ nr XC Olsztyn, AZP 24-60/12,
 - ✓ nr XCI Olsztyn, AZP 24-60/16,
 - ✓ nr LXXXV Olsztyn, AZP 23-60/24,
- w przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, przeprowadzenie badań archeologicznych odbywa się na zasadach określonych przepisami dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,

- w granicach planu nie występują dobra kultury współczesnej wymagające ochrony.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa:

- w granicach planu zlokalizowane są dwa użytki ekologiczne, oznaczone na załączniku graficznym projektu planu, dla których obowiązują zasady ochrony określone przepisami dotyczącymi ochrony przyrody;
- w granicach planu nie występują tereny górnicze i obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- w granicach planu nie występują krajobrazy priorytetowe ani formy ochrony przyrody, dla których ustalono wnioski i rekomendacje w audycie krajobrazowym województwa;
- w granicach planu występuje obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemnych, oznaczony na załączniku graficznym planu, który może wymagać zastosowania zabezpieczeń zarówno środkami technicznymi jak i odpowiednio dobraną roślinnością;
- obszar objęty planem zlokalizowany jest w całości w na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 Subzbiornik Warmia oraz w niewielkiej, wschodniej części w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn – dla których obowiązują przepisy odrębne;
- zagospodarowanie całego terenu objętego planem powinno być podporządkowane wymogom ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn, na jego projektowanym obszarze ochronnym o zaostrożonych rygorach, w celu utrzymania dobrego stanu chemicznego tych wód – stosuje się przepisy prawa wodnego.

W projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy:

- ograniczenia w zagospodarowaniu i zakaz zabudowy wynikające z lokalizacji sieci infrastruktury technicznej i związanych z nimi technicznych pasów eksploatacyjnych, w tym stref kontrolowanych dla gazociągów;
- ograniczenia w zagospodarowaniu i zakaz zabudowy wynikające z położenia terenów na obszarze użytków ekologicznych.

W projekcie planu określono zasady budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej m.in. w zakresie:

- układu komunikacyjnego:
 - ✓ główne połączenia komunikacyjne terenu planu z terenami zewnętrznymi ustala się poprzez ulice Żurawią, Poranną i Czarnieckiego,

- ✓ połączenie trasy rowerowej z układem zewnętrznym ustala się przez ulice Żurawia, Poranną i Czarnieckiego,
- podstawą ustaleń planu są Programy Rozbudowy: Wodociągów, Kanalizacji Sanitarnej i Kanalizacji Deszczowej oraz Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Olsztyna;
- zapewnienie technicznych pasów eksploatacyjnych, dla istniejącego i projektowanego uzbrojenia, w tym stref kontrolowanych dla gazociągu,
- zakazuje stosowania: zbiorników bezodpływowych na gromadzenie ścieków bytowych, indywidualnych oczyszczalni ścieków bytowych oraz indywidualnych ujęć wody, za wyjątkiem ujęć wody służących potrzebom technologicznym i przeciwpożarowym
- zaopatrzenia w wodę:
 - ✓ zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej.
- odprowadzanie ścieków sanitarnych:
 - ✓ odprowadzanie ścieków do miejskiej kanalizacji sanitarnej w przypadku prowadzenia usług gastronomicznych, ścieki, przed wprowadzeniem do miejskiej kanalizacji sanitarnej należy podczyścić w separatorze tłuszczów.
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:
 - ✓ wprowadza nakaz odprowadzania wód opadowych i roztopowych z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów do systemu kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu, z uwzględnieniem miejscowej retencji;
 - ✓ zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych z pozostałych powierzchni szczelnych i utwardzonych w granicach nieruchomości; należy zagospodarować w ramach tej nieruchomości, między innymi poprzez stosowanie na powierzchniach utwardzonych materiałów i technologii umożliwiających wsiąkanie wód w podłoże; w przypadku braku możliwości zagospodarowania wód w ramach nieruchomości należy odprowadzać je do sieci kanalizacji deszczowej,
- zaopatrzenia w gaz:
 - ✓ zaopatrzenie w gaz należy realizować z istniejącej sieci gazowej niskiego lub średniego ciśnienia poprzez jej rozbudowę;
 - ✓ należy zachować normatywne odległości projektowanych obiektów i urządzeń od sieci gazowej.
- zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - ✓ zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznych;
 - ✓ sieć elektroenergetyczną należy projektować jako podziemną;
 - ✓ jako źródło energii dopuszcza instalacje odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego w ramach mikroinstalacji w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii,
 - ✓ zakazuje lokalizowania wiatraków do produkcji energii,
 - ✓ wzdłuż linii elektroenergetycznych należy przewidzieć pasy ochrony funkcyjnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- zaopatrzenia w ciepło:
 - ✓ z indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła z wykorzystaniem do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi

wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności,

- ✓ z wykorzystaniem energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii - pomp ciepła oraz instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, o parametrach właściwych dla mikroinstalacji w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii.
- ustalonymi w planie obszarami lokalizacji sieci infrastruktury technicznej są tereny przeznaczone pod komunikację, przy uwzględnieniu pozostałych ustaleń dla tych terenów.

Teren objęty planem ustala się jako teren rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.

2.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

2.2.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu muszą być zgodne z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, w celu zachowania jednorodności i ciągłości procesu planistycznego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVII/660/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 15 maja 2013 r., obszar opracowania położony jest w większości w STREFIE OTOCZENIA JEZ. KRZYWEGO (O 2), obejmując tereny usług turystyki, sportu i rekreacji, obszary do przekształceń → obszary koncentracji usług ogólnomiejskich - średniej i niskiej intensywności, tereny lasów ochronnych, obszary zieleni nieurządzonej – krajobrazowej oraz tereny wód powierzchniowych. Tylko niewielka powierzchnia w części północnej położona jest w STREFIE Mieszkaniowej – GUTKOWO (M 1) obejmując obszary do przekształceń → obszary koncentracji usług ogólnomiejskich - średniej i niskiej intensywności oraz tereny zieleni nieurządzonej – krajobrazowej.

➤ O 2 - STREFA OTOCZENIA JEZIORA KRZYWEGO

- Położenie - strefa jest zawarta między osiedlami zabudowy jednorodzinnej Dajtki, Likusy, Gutkowo. Powstałe odcinki granicy strefy – między osiedlami j.w. – wyznaczają linie kolejowe Olsztyn – Olsztynek i Olsztyn – Morąg. Zachodnią granicą strefy jest granica miasta, wraz z terenami dawnej wsi Łupstych.
- Podstawowe funkcje - w granicach Otoczenia Jeziora Krzywego O2 wyznacza się:

📌 Obszary:

- ✓ usług ogólnomiejskich o średniej i niskiej intensywności,
- ✓ zieleni nieurządzonej – krajobrazowej oraz parkowej i urządzonej,
- ✓ mieszkalnictwa niskiej intensywności z przeważającą zabudową jednorodziną.

📌 Tereny:

- ✓ usług turystyki, sportu i rekreacji
- ✓ tereny ogrodów działkowych;

- ✓ lotniska
- ✓ lasów ochronnych,
- ✓ wód powierzchniowych.
- + Elementy systemów:
 - ✓ komunikacji
 - ✓ infrastruktury technicznej
 - ✓ miejskiego systemu środowiska naturalnego.
- Kierunki zachowania i zmian w strukturze przestrzennej oraz przeznaczenia terenów:
 - + Tereny usług turystyki, sportu i rekreacji, obszarów usług ogólnomiejских średniej i niskiej intensywności oraz zieleni nieurządzonej - krajobrazowej, parkowej, urządzonej i wód powierzchniowych:
 - ✓ Priorytetem zmian w strukturze przestrzennej strefy O2 jest wprowadzenie różnorodnych form usług turystyki, sportu i rekreacji jako funkcji dominujących,
 - ✓ Dominująca funkcja turystyczna, sportowa, rekreacyjna dotyczy zarówno zagospodarowania wydzielonych działek budowlanych jak pozostałych terenów strefy O2 oraz wód powierzchniowych,
 - ✓ Wykorzystanie terenów na funkcje turystyczne, sportowe i rekreacyjne należy planować odpowiednio położenia:
 - rejon Zatoki Grunwaldzkiej, Zatoki Miłej i Słonecznej Polany stanowi obszar koncentracji działek zabudowy o najwyższej intensywności zabudowy oraz terenów urządzonej przestrzenpublicznej; rejon ten ma zadanie buforu przejmującego największą ilość użytkowników otoczenia jeziora;
 - rejon osiedla Likusy stanowi obszar o „gniazdowej” formie rozmieszczenia działek zabudowy, średniej intensywności zabudowy oraz obszar rozległych terenów zieleni nieurządzonej - krajobrazowej,
 - rejon Gutkowo – Łupstych stanowi obszar o przeważających terenach zieleni nieurządzonej - krajobrazowej z nielicznymi fragmentami zabudowy o niskiej intensywności,
 - ✓ Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenów na funkcje turystyczne, sportowe i rekreacyjne przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju dla naturalnego środowiska i eksponowania jego walorów przyrodniczo – krajobrazowych,
 - ✓ Funkcją uzupełniającą zagospodarowanie turystyczne są usługi ogólnomiejские położone przy ul. Sielskiej; zalecany kierunek przekształceń – usługi handlowe, administracyjne, turystyczne, konieczność zachowania możliwości realizacji dwupoziomowego węzła Sielska - R. Szumana - al. Armii Krajowej,
 - ✓ Przestrzeganie wysokich standardów architektury projektowanych obiektów i zagospodarowania terenów,
 - ✓ Zachowanie skali zabudowy w parametrach wysokości i wielkości projektowanych obiektów w odniesieniu do zieleni krajobrazowej.
 - ✓ Urządzenie zagospodarowania bezpośredniego otoczenia działek budowlanych w formie zieleni urządzonej i parkowej,

- ✓ Przystosowanie zieleni nieurządzonej - krajobrazowej dla potrzeb sportu, rekreacji i wypoczynku w formie lokalnych przekształceń w zieleni urządzonej i parkową (boiska sportowe, terenowe urządzenia sportowo – rekreacyjne, pola golfowe, trasy narciarskie, crosy rowerowe, polany wypoczynkowe, plaże, punkty widokowe itp.),
- ✓ Połączenie całości zagospodarowania strefy systemem ciągów spacerowych (a w tym bulwarów i promenad nadbrzeżnych) oraz ścieżek rowerowych,
- ✓ Prowadzenie ciągów spacerowych i ścieżek rowerowych w systemie połączeń z otoczeniem jezior Żbik i Redykajny, jeziorem Kortowskim i pozostałymi obszarami miasta, a w tym z zastosowaniem rozwiązań bezkolizyjnych z liniami kolejowymi i ciągami komunikacyjnymi,
- ✓ Wykorzystanie rekreacyjne wód powierzchniowych przez sprzęt pływający,
- ✓ Zagospodarowanie wód powierzchniowych z zastosowaniem urządzeń sportowo – rekreacyjnych, pomostów, marin i przystani oraz obiektów usługowo – turystycznych zarówno w linii brzegowej jak i na tafli jeziora.
- + Tereny lasów ochronnych:
 - ✓ Zachowanie i wyłączenia z zabudowy obszaru leśnego – części kompleksu leśnego Nadleśnictwa Kudypy,
 - ✓ Utrzymanie w naturalnej formie drzewostanów i strefy litoralnej linii brzegowej Jeziora Krzywego,
 - ✓ Przystosowanie do funkcji rekreacyjno – wypoczynkowej obszaru leśnego przez prowadzenie ciągów pieszych i ścieżek rowerowych tworzących południowe zamknięcie pętli spacerowo – rowerowej wokół jeziora.
- + Obszary usług ogólnomiejskich i mieszkalnictwa wielorodzinnego z usługami – o wysokiej intensywności oraz obszary usług ogólnomiejskich – średniej i niskiej intensywności:
 - ✓ Utrzymanie istniejących funkcji;
 - ✓ Projektowanie zespołów zabudowy usługowej z uwzględnieniem zieleni urządzonej o charakterze rekreacyjnym i izolacyjnym;
 - ✓ Powiązanie funkcjonalne z obszarami przestrzeni publicznych: ciągami pieszymi, rowerowymi, placami;
 - ✓ Projektowanie obiektów o wysokich walorach architektonicznych przez stosowanie dobrej jakości materiałów wykończeniowych, nowoczesnych rozwiązań technicznych, indywidualnych form architektonicznych, jednocześnie zharmonizowanych z krajobrazem;
 - ✓ Stosowanie wysokich standardów technicznych eliminujących szkodliwe oddziaływanie na otoczenie;
 - ✓ Wymagane zapewnienie miejsc postojowych przeznaczonych dla samochodów osobowych i dostawczych zgodnie z przyjętymi wskaźnikami.
- + Obszary zieleni urządzonej, nieurządzonej – krajobrazowej, parkowej, izolacyjnej, tereny usług turystyki, sportu i rekreacji, tereny wód powierzchniowych:
 - ✓ Utrzymanie charakterystycznych cech układu przestrzennego strefy M8, sposobu zagospodarowania podporządkowanemu naturalnemu ukształtowaniu terenu z zachowaniem istniejącej zieleni i wód powierzchniowych – sytuowanie mieszkalnictwa i terenów inwestycyjnych pomiędzy dwiema naturalnie ukształtowanymi dolinami krajobrazowymi:

- doliną rzeki Łyny, będącą fragmentem większego korytarza ekologicznego, z obszarami zieleni nieurządzonej – krajobrazowej, zieleni urządzonej, parkowej z terenami rekreacyjno- sportowymi, stykającą się z przyległymi terenami zabudowy,
- doliną przebiegającą pomiędzy terenami zabudowy w Pozortach, Brzezinach i w rejonie ulicy Bartąskiej a terenami inwestycyjnymi położonymi przy ulicy W. Sikorskiego (istniejącej i projektowanej), stanowiącą teren zieleni nieurządzonej - krajobrazowej oraz teren zieleni parkowej;
- ✓ Wykorzystanie ciągłości systemu zieleni urządzonej, połączenie komunikacyjne terenów zieleni z obszarami mieszkalnictwa i usług przez urządzenie ciągów pieszych, rowerowych z towarzyszącymi obiektami małej architektury o funkcjach rekreacyjnych oraz niezbędnymi urządzeniami infrastruktury;
- ✓ Dopuszczenie realizacji obiektów kubaturowych o funkcji sportowo – rekreacyjnej z wykorzystaniem naturalnych walorów lokalizacji.
- ✓ W strefie rzeki Łyny:
 - dopuszczenie lokalizacji przystani, pomostów, budowy mostów lub kładek o charakterze rekreacyjnym,
 - wykorzystanie rzeki Łyny jako drogi wodnej dla potrzeb rekreacji,
 - utrzymanie i przywrócenie dostępności prawego brzegu rzeki Łyny przez urządzenie ciągów pieszych, rowerowych i ograniczenie zagospodarowania na cele ogrodów przydomowych przyległej zabudowy mieszkaniowej osiedla Brzeziny;
- ✓ Utrzymanie założenia dworsko - parkowego Pozorty;
- ✓ Utrzymanie pomników przyrody w rejonie dawnego folwarku Pozorty,
- ✓ Utworzenie i utrzymanie terenów zieleni urządzonej, parkowej, terenów rekreacji i sportu na terenach osiedli mieszkaniowych oraz przy obiektach o funkcji oświatowej;
- ✓ Dopuszczenie realizacji zbiorników wodnych (stawów, rozlewisk) z przystosowaniem do funkcji rekreacyjnej;
- ✓ Utrzymanie i rekultywacja systemu wód powierzchniowych w tym cieków, rowów melioracyjnych w obszarze zieleni urządzonej i nieurządzonej – krajobrazowej.¹

W związku z powyższym założenia projektu planu nie naruszają zapisów ww. Studium.

¹ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVII/660/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 15 maja 2013 r.

W obrębie granic administracyjnych miasta Olsztyna, projekt planu bezpośrednio graniczy z 5 miejscowymi planami:

1. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla Gutkowo, zlokalizowanego między linią kolejową a ulicami Kanarkową, Basieński i Rzędziana w Olsztynie, zgodnie z Uchwałą Nr VI/97/19 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 marca 2019 r. (Dz.Urz.Woj.Warm-Maz. z dnia 29 maja 2019 r., poz 2785). Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: 104MN, 105MN, 106MN, 107MN, 93MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 174ZP – zieleń urządzona, 211Z – zieleń nieurządzona, 200ZL – lasy, 36U – tereny zabudowy usługowej, 221KDL, 227KDL, 229KDD – teren dróg publicznych, 311KDP – teren przejść pieszych. Plan oznaczony nr 87.
2. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Gutkowo w Olsztynie, rejon ul. Żurawiej, zgodnie z Uchwałą Nr LV/829/2001 Rady Miasta Olsztyn z dnia 19 grudnia 2001 r. (Dz.Urz.Woj.Warm-Maz. Nr 14, poz. 257 z dnia 30.01.2002 r.). Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U+Z – tereny usług powiązanych z zielenią. Plan oznaczony nr 11.
3. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część A, zgodnie z Uchwałą LXVIII/1043/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 18 grudnia 2023 r. (Dz.Urz.Woj.Warm-Maz. z dnia 29 stycznia 2024 r., poz. 778). Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: 9ZPW, 10ZPW – teren zieleni wysokiej, 8ZP – teren zieleni urządzonej. Plan oznaczony nr 103.
4. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie, zgodnie z Uchwałą XXII/372/12 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 kwietnia 2012 r. (Dz.Urz.Woj.Warm-Maz., poz. 1748 z dnia 01.06.2012 r.). Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: Ws - wody powierzchniowe jeziora. Plan oznaczony nr 55.
5. miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie - rejon Łupstych, zgodnie z Uchwałą XXXII/519/17 Rady Miasta Olsztyna z dnia 25 stycznia 2017 r. (Dz.Urz.Woj.Warm-Maz., z dnia 27.02.2017 r., poz. 972). Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: UT1 - teren usług turystyki, ZP1 – zieleń urządzona, KDL – teren dróg publicznych. Plan oznaczony nr 78.

Z kolei za południowo-zachodnią granicą obszaru objętego projektem planu, na terenie gminy Gietrzwałd, obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miejscowości Łupstych gmina Gietrzwałd, zgodnie z uchwałą XXXIV/329/2006 Rady Gminy gietrzwałd z dnia 25 maja 2006 roku. Plan wyznacza następujące funkcje na terenach, które najbliżej sąsiadują z obszarem objętym projektem planu: 21MN, 22MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, KDW – ulica wewnętrzna.

Rycina 7. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Gietrzwałd sąsiadujący z obszarem opracowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>, https://mapa.inspire-hub.pl/#/gmina_gietrzwald

Sąsiedztwo powyższych terenów objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, nie będzie konfliktowe dla przygranicznych terenów w analizowanym projekcie planu. Znacząca część obszarów jest już zagospodarowana zgodnie z funkcjami wyznaczonymi w obowiązujących aktach prawnych.

2.2.3. Opracowanie ekofizjograficzne

Dla obszaru objętego projektem „Planu...” wykonano „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do projektu „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe”. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298), zawiera ono m.in. zagadnienia:

- charakterystykę struktury środowiska przyrodniczego
- powiązanie przyrodnicze obszaru opracowania z otoczeniem
- diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska;
- wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku,
- ocenę odporności środowiska na obciążenia antropogeniczne oraz zdolności do regeneracji.

Projekt „Planu...” w większości uwzględnia uwarunkowania ekofizjograficzne określone w ww. opracowaniu ekofizjograficznym.

2.2.4. Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna do 2024 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030²

POŚ jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych w Mieście Olsztynie i w województwie warmińsko-mazurskim. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Działania ujęte w POŚ mają również na celu ograniczenie negatywnego wpływu źródeł zanieczyszczeń na środowisko naturalne, ochronę i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

1. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

- **Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Zarządzanie jakością powietrza w Mieście Olsztynie,
 - ✓ Poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z produkcji ciepła,
 - ✓ Zmniejszenie emisyjności w transporcie oraz zwiększenie dostępności i atrakcyjności transportu publicznego,
 - ✓ Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych i energetyki zawodowej oraz produkcji ciepła.

2. Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem.

- **Cel: Poprawa klimatu akustycznego Miasta poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Zarządzanie jakością klimatu akustycznego,
 - ✓ Poprawa standardów klimatu akustycznego.

3. Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne (PEM).

- **Cel: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych.

4. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami.

- **Cel: Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych, jeziornych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Poprawa jakości wód powierzchniowych,
 - ✓ Ochrona zasobów i jakości wód podziemnych.
- **Cel: Ochrona przed niedoborami wody i powodzią poprzez zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wodnych i zmniejszenie ryzyka powodziowego**
 - Kierunki interwencji:

² Źródło: Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna do 2024r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030 przyjęta uchwałą NR XXXIII/558/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 28 kwietnia 2021 r.

- ✓ Przeciwdziałanie suszy,
- ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego,
- ✓ Zwiększenie zdolności środowiska do gromadzenia i przetrzymywania zasobów wodnych.

5. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

- **Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodno-ściekowej,
 - ✓ Ograniczenie zużycia wody oraz ochrona zasobów wód podziemnych.

6. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne.

- **Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż.

7. Obszar interwencji: Gleby.

- **Cel: Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb,
 - ✓ Rekultywacja oraz remediacja gleb,
 - ✓ Ochrona przed osuwiskami oraz monitoring.

8. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

- **Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój Miasta Olsztyna**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Gospodarka odpadami zawierającymi azbest,
 - ✓ Zapobieganie powstawaniu odpadów,
 - ✓ Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami,
 - ✓ Zbiórka odpadów,
 - ✓ Zbiórka i unieszkodliwianie odpadów,
 - ✓ Zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi oraz patologiom w zakresie zagospodarowania odpadów.

9. Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze.

- **Cel: Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu,
 - ✓ Ochrona oraz tworzenie zieleni na terenach zabudowanych,
 - ✓ Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych.
 - ✓ Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Miasta Olsztyna,
 - ✓ Rozwój form ochrony przyrody i krajobrazu.
- **Cel: Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej**
 - Kierunki interwencji:
 - ✓ Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.

10. Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

➤ **Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków**

- Kierunki interwencji:
 - ✓ Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii,
 - ✓ Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych.

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym realizowana jest polityka ochrony środowiska zawarta w ww. dokumentach.

2.2.5. Strategia Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+³

Strategia Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+ jest instrumentem realizacji polityki lokalnej, służącym mobilizacji zasobów wewnętrznych i zewnętrznych na rzecz rozwoju miasta, włączającym mieszkańców w proces współzarządzania oraz pozwalającym osiągnąć zakładane przez wspólnotę samorządową cele rozwoju.

Misja Strategii brzmi następująco: „My, Obywatele Olsztyna, potrzebujemy Strategii”.

Wizja miasta Olsztyna w 2030 roku – to synteza wielu zróżnicowanych poglądów i aspiracji wyrażanych przez Obywateli Miasta i brzmi: „W 2030 roku, My Obywatele Olsztyna jesteście w pełni przekonani, że ostatnie siedem lat wykorzystaliśmy na wzmacnianie naszej wspólnoty, realizowaliśmy nasze pasje i aspiracje, staliśmy się społecznością odważnie myślącą o roku 2040!”.

Wizja miasta Olsztyna będzie realizowana przez trzy cele strategiczne i dwanaście celów operacyjnych.

✚ Cel strategicznym **OLSZTYN WRAŻLIWY** wyróżnione zostały cele operacyjne:

- Olsztyn empatyczny:
 - ✓ wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami oraz wzmacniania włączających relacji z tymi obywatelami miasta;
 - ✓ inicjatyw wspierających seniorów;
 - ✓ wsparcia tych, którzy nie mogą poradzić sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi, jak np. osoby znajdujące się w kryzysie bezdomności, dzieci z chorobami i problemami psychicznymi;
 - ✓ inicjatyw ukierunkowanych na rodziny potrzebujące wsparcia;
 - ✓ rozwoju ekonomii społecznej.
- Olsztyn bezpieczny:
 - ✓ adaptacji do zmian klimatu, która będzie realizowana zgodnie z przyjętym w mieście planem adaptacji;
 - ✓ gospodarki obiegu zamkniętego;
 - ✓ jakości powietrza oraz czystości wód powierzchniowych;
 - ✓ wzmacniania świadomości ekologicznej mieszkańców;
 - ✓ bezpieczeństwa publicznego, w zakresie zwalczania zachowań patologicznych i obciążonych zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców, a także podnoszenia komfortu życia wynikającego z poczucia bezpieczeństwa, zarówno w przestrzeni publicznej, jak i w miejscu zamieszkania.

³ Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Olsztyn 2030+, zatwierdzona Uchwałą Nr LI/816/22 Rady Miasta Olsztyna z dnia 28 września 2022 r.

- Olsztyn tolerancyjny:
 - ✓ poprawy warunków dla zrozumienia i wzrostu akceptacji różnorodności kulturowej, wyznaniowej i odmiennych poglądów;
 - ✓ wspierania działań antydyskryminacyjnych oraz zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym związanym z dyskryminacją we wszelkich aspektach życia mieszkańców;
 - ✓ edukacji w zakresie wielokulturowości miasta i regionu.
- Olsztyn świadomy:
 - ✓ świadomości historycznej;
 - ✓ generowania, przekazywania i promocji wiedzy (poza systemem edukacji) podnoszącej świadomość mieszkańców miasta na temat ważnych zagadnień rozwojowych (kultura i wielokulturowość, środowisko, technologie i aktualne trendy rozwojowe);
 - ✓ ochrony materialnego dziedzictwa kulturowego;
 - ✓ promowania wybitnych walorów przyrodniczych a także potencjału gospodarczego i rozwojowego miasta.
- + Cel strategiczny **OLSZTYN OTWARTY** zawiera następujące cele operacyjne:
 - Olsztyn kompetentny:
 - ✓ wzmacniania kompetencji zawodowych i społecznych, w tym kulturowych w kontekście obecnych i przyszłych rynków pracy oraz wyzwań cywilizacyjnych;
 - ✓ wzmacniania roli szkół, uczelni wyższych i innych organizacji podnoszących kompetencje mieszkańców miasta;
 - ✓ wzmacniania funkcji akademickiej Olsztyna;
 - ✓ poprawy polityki oświatowej i jakości prac szkół;
 - ✓ oferty edukacyjnej, w tym rozwoju dziedzin zgodnych z potrzebami i trendami rynkowymi;
 - ✓ rozwoju społeczeństwa informacyjnego.
 - Olsztyn inspirujący:
 - ✓ kultury i zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w tworzeniu i wspieraniu kultury;
 - ✓ pobudzania działalności kreatywnej, wychodzącej poza standardowe rozwiązania;
 - ✓ działań pilotażowych w różnych sferach funkcjonowania miasta;
 - ✓ promocji osiągnięć wspólnoty samorządowej oraz mieszkańców Olsztyna;
 - ✓ budowania sieci współpracy.
 - Olsztyn zapraszający:
 - ✓ wzrostu jakości promocji miasta i szeroko rozumianego public relations;
 - ✓ wzmacniania jakości oferty inwestycyjnej Olsztyna, uwzględniającej również elementy jakości życia;
 - ✓ rozwoju oferty mieszkaniowej;
 - ✓ podnoszenia jakości oferty wypoczynkowej (również w kontekście atrakcji turystycznych);
 - ✓ podnoszenia jakości oferty dydaktycznej (uczelnie).
 - Olsztyn dostępny:
 - ✓ stworzenia efektywnego systemu realizacji podróży w mieście, uwzględniającego również Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna;

- ✓ poprawy dostępności komunikacyjnej wewnętrznej i zewnętrznej miasta;
 - ✓ rozwoju różnych form transportu;
 - ✓ realizacji idei miasta piętnastominutowego, uwzględniającego wzmocnienie różno-rodnych funkcji na poziomie osiedli;
 - ✓ podnoszenia jakości przestrzeni;
 - ✓ urealnienia idei smart city 3.0, czyli połączenia technologii usprawniającej funkcjonowanie miasta z jego zarządzaniem i włączeniem społecznym w procesy planowania i rozwoju oraz rozwoju e-usług;
 - ✓ poprawy dostępności cyfrowej miasta i bezpieczeństwa z tym związanego.
- ✚ W ramach celu strategicznego **OLSZTYN PROAKTYWNY** wskazane są również cztery cele operacyjne:
- Olsztyn metropolitalny:
 - ✓ rozwoju funkcji metropolitalnych Olsztyna, budowanych w relacjach międzynarodowych;
 - ✓ podniesienia rangi Olsztyna w układzie regionalnym, krajowym i międzynarodowym;
 - ✓ tworzenia przestrzeni przyjaznej obcokrajowcom;
 - ✓ wzmacnianie stołeczności Olsztyna – miasta wojewódzkiego.
 - Olsztyn zaangażowany:
 - ✓ rozwoju partycypacji społecznej i idei budżetu obywatelskiego w kierunku budżetów tematycznych;
 - ✓ aktywizacji i włączania młodzieży w działania przygotowujących rozwiązania w ramach polityki lokalnej;
 - ✓ rozwoju, wspierania aktywności mieszkańców na poziomie osiedli;
 - ✓ rozwoju organizacji pozarządowych;
 - ✓ wzmacniania kapitału społecznego i aktywności społecznej.
 - Olsztyn przedsiębiorczy:
 - ✓ wspierania rozwoju przemysłu 4.0 przez firmy zlokalizowane i zachęcane do lokalizacji w Olsztynie;
 - ✓ wzmocnienia roli Olsztyńskiego Parku Naukowo-Technologicznego jako czynnika rozwoju miasta;
 - ✓ wspierania rozwoju stref przedsiębiorczości, w tym Olsztyńskiego Parku Przemysłowego;
 - ✓ wspierania rozwoju przedsiębiorczości;
 - ✓ rozwoju oferty inwestycyjnej miasta;
 - ✓ wspierania rozwoju innowacyjności olsztyńskich przedsiębiorstw.
 - Olsztyn witalny:
 - ✓ wsparcia rozwoju sportu amatorskiego i szkolenia młodych sportowców;
 - ✓ podnoszenia atrakcyjności bazy sportowo-rekreacyjnej,
 - ✓ tworzenia atrakcyjnej oferty rekreacyjnej i rozwoju turystyki sportowej;
 - ✓ podnoszenia świadomości mieszkańców w zakresie aktywności fizycznej;
 - ✓ szeroko pojętego zdrowia mieszkańców, traktowanego spójnie z profilaktyką zdrowotną i zdrowym stylem życia.

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym realizowana jest polityka ochrony środowiska zawarta w ww. dokumencie.

2.2.6. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna⁴

Plan gospodarki niskoemisyjnej, jako lokalny dokument o charakterze strategiczno-operacyjnym określa wizję stanowiącą bazę dla określenia dostosowanych do warunków lokalnych, celów wynikających z realizacji unijnej i krajowej polityki niskoemisyjnej. Samo-rząd lokalny miasta realizując poszczególne działania powinien dążyć do realizacji odpowiednio sformułowanych i dostosowanych do warunków lokalnych miasta celów strategicznych planu gospodarki niskoemisyjnej..

Założeniem planu gospodarki niskoemisyjnej powinno być zapewnienie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, wynikających z działań zmniejszających emisje, osiąganych m.in. poprzez wzrost innowacyjności i wdrożenie nowych technologii, zmniejszenie energochłonności, utworzenie nowych miejsc pracy, a w konsekwencji sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarki.

Miasto Olsztyn posiada „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna” (PGN 2015), przyjęty przez Radę Miasta Olsztyna uchwałą Nr X/110/15 z dnia 27 maja 2015 r.

W PGN 2015 ujęte zostały działania m.in. z zakresu termomodernizacji obiektów, wsparcia efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwoju transportu niskoemisyjnego oraz działania edukacyjne i promocyjne w zakresie racjonalizacji wytwarzania i wykorzystania energii.

Opracowanie Aktualizacji PGN podyktowane jest w głównej mierze potrzebą intensyfikacji działań w kierunku realizacji założeń polityki klimatyczno-energetycznej UE. Zarówno PGN 2015 jak i jego Aktualizacja pomoże w spełnieniu obowiązków nałożonych na jednostki sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej, określonych w ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.

Wizja została określona następująco: Olsztyn jest miastem zarządzanym w sposób efektywny, przyjaznym dla środowiska naturalnego, mieszkańców i przedsiębiorców. Infrastruktura miasta ukierunkowana na rozwój niskoemisyjny zapewnia coraz lepsze warunki życia mieszkańcom, rozwój gospodarczy miasta i obszaru.

Cele strategiczne i szczegółowe zostały doprecyzowane i rozwinięte tak, aby mogły dobrze odzwierciedlać najważniejsze procesy, które powinny zostać osiągnięte dla uzyskania wartości zapisanych w ww. wizji dla miasta oraz by wskazywać te rodzaje aktywności, które pozwolą na ustalenie projektów służących realizacji celów strategicznych, a tym samym sprzyjających wdrażaniu PGN.

Zaktualizowane **cele strategiczne** Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna to:

CS 1. Poprawa efektywności energetycznej w zabudowie mieszkaniowej i obiektach użyteczności publicznej

Zwiększenie efektywności energetycznej budynków poprzez ich kompleksową termomodernizację oraz zmianę sposobów ogrzewania będzie w sposób pośredni pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi w wyniku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i poprawy jego jakości.

⁴ Źródło: Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna, przyjęta uchwałą Nr XXXIII/553/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 28 kwietnia 2021 r.

CS 2. Racjonalne zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w obiektach i na infrastrukturze gminy oraz propagowanie i wspieranie ich rozwoju w pozostałych sektorach jest jednym z głównych środków ograniczenia zużycia paliw kopalnych wspomagając osiągnięcie efektu rozwoju niskoemisyjnego. Wymaga uprzedniego potwierdzenia zasadności energetycznej i ekonomicznej ich realizacji.

CS 3. Zwiększenie efektywności wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii na tere-nie miasta

Efektywne wytwarzanie energii oraz obniżenie strat przy jej przesyłach i dystrybucji, pozwoli na zmniejszenie skali oddziaływań na środowisko infrastruktury związanej z energetyką, szczególnie w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie zapotrzebowania na surowce naturalne. Dalszą konsekwencją tych działań będzie poprawa warunków życia mieszkańców.

CS 4. Wprowadzenie niskoemisyjnych wzorców wykorzystania energii i jej nośników we wszystkich sektorach gospodarki miasta

Wzrost efektywności wykorzystania energii winien stanowić podstawowy parametr wszystkich działań inwestycyjnych i eksploatacyjnych miasta i działających na jego terenie obiektów i infrastruktury. Poprawą efektywności energetycznej mają się również cechować wszystkie działania administracyjne i organizacyjne miasta. Sektor publiczny w tym zakresie winien spełniać rolę wzorcową.

CS 5. Rozwój transportu niskoemisyjnego i elektromobilności

Rozwój transportu niskoemisyjnego i elektromobilności obejmując równoległe sferę organizacji transportu publicznego, modernizacji infrastruktury drogowej oraz modernizacji ta-boru przedsiębiorstw usług komunikacyjnych stworzy szansę z jednej strony na poprawę komfortu przemieszczania się mieszkańców miasta, z drugiej stanowić będzie znaczący element poprawy jakości powietrza i obniżenia poziomu hałasu w mieście.

Cele szczegółowe wyznaczone dla osiągnięcia celu strategicznego *CS 1. Poprawa efektywności energetycznej w zabudowie mieszkaniowej i obiektach użyteczności publicznej:*

- 1.1.** Ograniczenie zużycia energii oraz likwidacja niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznej w wyniku przeprowadzenia ich kompleksowej termomodernizacji i/lub zmiany sposobu ogrzewania.
- 1.2.** Ograniczenie zużycia energii oraz likwidacja niskiej emisji w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej w wyniku przeprowadzenia jej kompleksowej termomodernizacji i/lub zmiany sposobu ogrzewania.
- 1.3.** Likwidacja niskiej emisji w zabudowie jednorodzinnej (np. w związku z realizacją PONE).

Cele szczegółowe wyznaczone dla osiągnięcia celu strategicznego *CS 2. Racjonalne zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych:*

- 2.1.** Zastosowanie racjonalnych ekonomicznie rozwiązań OZE do produkcji energii elektrycznej i ciepła/chłodu w obiektach użyteczności publicznej.
- 2.2.** Popularyzacja w budownictwie mieszkaniowym racjonalnych rozwiązań OZE poprzez system zachęt dla mieszkańców.
- 2.3.** Popularyzacja racjonalnych do zastosowania rozwiązań OZE w obiektach usług komercyjnych i przedsiębiorstwach.

Cele szczegółowe wyznaczone dla osiągnięcia celu strategicznego CS 3. *Zwiększenie efektywności wytwarzania, przesyłu i dystrybucji energii na terenie miasta:*

- 3.1. Podwyższenie sprawności wytwarzania energii w wyniku budowy i/lub modernizacji źródeł wysokosprawnej kogeneracji.
- 3.2. Przyspieszenie działań związanych z kompleksowym ograniczeniem niskiej emisji i rozwojem zdalaczynnych systemów zaopatrzenia w ciepło.
- 3.3. Poprawa efektywności przesyłu i dystrybucji energii cieplnej w systemach ciepłowniczych miasta oraz efektywne zarządzanie ciepłem.
- 3.4. Poprawa efektywności energetycznej funkcjonowania infrastruktury systemu elektroenergetycznego, przy wykorzystaniu systemów inteligentnego zarządzania energią.
- 3.5. Wsparcie dla rozwoju innowacyjnych technologii wytwarzania energii.

Cele szczegółowe wyznaczone dla osiągnięcia celu strategicznego CS 4. *Wprowadzenie niskoemisyjnych wzorców wykorzystania energii i jej nośników we wszystkich sektorach gospodarki miasta:*

- 4.1. Świadome korzyści i efektów gospodarki niskoemisyjnej społeczeństwo jako wynik edukacji (np. powołanie lokalnego centrum konsultacji dla zainteresowanych, rozbudowa tematycznej strony internetowej).
- 4.2. Pełnienie wzorcowej roli przez gminne obiekty użyteczności publicznej w zakresie efektywnego wykorzystania OZE, ograniczania zużycia energii i ponoszonych za nią kosztów.
- 4.3. Wprowadzenie systemu zamówień publicznych z uwzględnieniem kryterium nisko-emisyjności, które zwiększy oddziaływanie gminy na innych użytkowników energii poprzez pełnienie wzorcowej roli w zakresie energii i środowiska.
- 4.4. Promocja i wdrażanie idei budownictwa energooszczędnego poprzez stworzenie przez gminę systemu zachęt dla właścicieli i inwestorów.
- 4.5. Wprowadzenie systemu zarządzania i monitoringu zużycia nośników energii i wody w obiektach użyteczności publicznej.
- 4.6. Niskoenergetyczne, oszczędne i mniej kosztowne oświetlenie uliczne, jako wynik modernizacji i zastosowania systemów „inteligentnego” zarządzania.
- 4.7. Kierowanie się zasadą spełniania warunku niskoemisyjności w podejmowaniu decyzji administracyjnych.
- 4.8. Niskoemisyjna gospodarka odpadowa i wodno-ściekowa, jako wynik między innymi zagospodarowania odpadów i gazów wysypiskowych oraz rozbudowy systemu kanalizacyjnego.

Cele szczegółowe wyznaczone dla osiągnięcia celu strategicznego CS 5. *Rozwój trans-portu niskoemisyjnego i elektromobilności:*

- 5.1. Efektywne energetycznie i ekonomicznie środki transportu w gestii gminy i jedno-stek publicznych, jako wynik wdrożenia elektromobilności, w tym przeprowadzenia modernizacji i wymiany taboru autobusowego na pojazdy niskoemisyjne.
- 5.2. Rozwój nowoczesnych technologii w dziedzinie elektromobilności, w tym m.in. inteligentne zarządzanie ruchem, budowa stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie miasta.
- 5.3. Ograniczenie niskiej emisji z transportu indywidualnego poprzez stworzenie alternatywy komunikacyjnej w postaci ciągów pieszo-rowerowych i punktów przesiadkowych. m.in.: dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych,

infrastruktury dla rowerzystów i pieszych, rozwój systemu ORM w tym parkingów B&R i P&R, i innych rozwiązań organizacyjnych służących zachęceniu korzystania z transportu niskoemisyjnego.

5.4. Ograniczenie niskiej emisji z transportu indywidualnego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury komunikacyjnej – drogowej i tramwajowej.

Projekt planu ustala, że zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy należy realizować w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego, z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych w oparciu o niskoemisyjne systemu grzewcze, dzięki czemu realizowane są cele zawarte w ww. planie.

2.2.7. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030⁵

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/382/21 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 lutego 2021 r.

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych, w województwie warmińsko-mazurskim. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jego mieszkańców. Zapewnia ciągłość działań związanych z tworzeniem warunków zrównoważonego rozwoju województwa, jest kontynuacją i rozszerzeniem planów określonych w Programie Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2011–2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015–2018.

W POŚ zostały wyznaczone m.in. obszary i cele interwencji wynikające z oceny stanu środowiska. Program obejmuje 10 obszarów interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza
 - ✓ Cel - poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.
- Zagrożenia hałasem
 - ✓ Cel - poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów.
- Pola elektromagnetyczne
 - ✓ Cel- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych.
- Gospodarowanie wodami
 - ✓ Cel - osiągnięcie celów środowiskowych dla wód,
 - ochrona przed niedoborami wody i powodzią,
- Gospodarka wodno-ściekowa
 - ✓ Cel - zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności,
 - ograniczanie zużycia wody,
 - ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami.
- Zasoby geologiczne
 - ✓ Cel - racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin.
- Gleby

⁵ Źródło: Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030

- ✓ Cel - ochrona gleb
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
 - ✓ Cel - zapobieganie powstawaniu odpadów,
 - dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych,
 - zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów.
- Zasoby przyrodnicze
 - ✓ Cel - Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
 - Ochrona różnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych.
- Zagrożenia poważnymi awariami
 - ✓ Cel - ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków.

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym realizowana jest polityka ochrony środowiska zawarta w ww. dokumencie.

2.2.8. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego⁶

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. Polityka przestrzenna wskazuje cele rozwoju przestrzennego zagospodarowania oraz sposób ich realizacji oddziałując na główne elementy zagospodarowania przestrzennego regionu.

Polityka przestrzenna stwarza warunki do racjonalnego organizowania i gospodarowania przestrzenią, kształtowania ładu przestrzennego i eliminowania konfliktów przestrzennych.

Cel główny polityki przestrzennej został sformułowany następująco: „Ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jako podstawa kształtowania polityki przestrzennej województwa.”

Cele szczegółowe polityki przestrzennej:

- 1) Dążenie w gospodarowaniu przestrzenią do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami tej przestrzeni dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju.
- 2) Podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez podnoszenie innowacyjności i atrakcyjności jego głównych ośrodków miejskich.
- 3) Poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.

⁶ Źródło: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

- 4) Poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- 5) Zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
- 6) Zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenie naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnienie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

Za podstawową zasadę polityki zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego przyjmuje się zasadę zrównoważonego rozwoju. Oznacza ona taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integracja działań politycznych, gospodarczych i społecznych. Jednocześnie uwzględnia zachowanie równowagi przyrodniczej oraz zasobów dla współczesnego i przyszłych pokoleń. Jej rozwinięciem są następujące zasady planowania przestrzennego:

- zasada racjonalności ekonomicznej - oznacza uwzględnianie w ramach polityki przestrzennej oceny korzyści społecznych, ekonomicznych i przestrzennych odniesionych do długiego okresu;
- zasada preferencji regeneracji nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę – oznacza efektywne wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanej z jednoczesną ochroną przestrzeni przed niekontrolowaną ekspansją zabudowy na nowe tereny; w tym celu preferowana jest intensyfikacja procesów urbanizacyjnych na terenach już zagospodarowanych, przed zainwestowaniem nowych przestrzeni;
- zasada przezorności – przewiduje, że działania wobec pojawiających się problemów powinny być podejmowane już wówczas, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo, że problem wymaga rozwiązania, a nie wtedy, gdy istnieje pełne jego naukowe potwierdzenie. Zasad wymaga, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków traktować tak, jak pewność ich wystąpienia;
- zasada prewencji lub inaczej zasada zapobiegania zanieczyszczeniom, czyli likwidacja zanieczyszczeń u źródła. Realizacja tej zasady sprowadza się do promocji technologii niskoemisyjnych, przyjaznych środowisku, ograniczania wykorzystania tradycyjnych surowców i energochłonnych dziedzin gospodarowania;
- zasada kompensacji ekologicznej – polega na takim zarządzaniu przestrzenią, aby zachowana została równowaga przyrodnicza, co oznacza wyrównywanie szkód środowiskowych, wynikających z rozwoju przestrzennego, wzrostu poziomu urbanizacji i inwestycji niezbędnych ze względów społeczno-gospodarczych, a pozbawionych neutralnej alternatywy wobec środowiska.

Realizacja ustaleń PZPW Warmińsko-Mazurskiego będzie odbywać się poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych tj. studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu poprzez ustalenie zasad zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem wpisuje się w cele i założenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.

2.2.9. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego ⁷

Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030 należy do czwartej generacji dokumentów strategicznych przygotowywanych na poziomie województw w Polsce. Strategia Warmińsko-Mazurskie 2030, stanowiąca rozwinięcie i pewną modyfikację dotychczasowego podejścia do procesów rozwoju, jest odpowiedzią na zmieniające się otoczenie województwa.

Cel główny Strategii województwa brzmi: „Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy przy czym:

- ✓ spójność ekonomiczna oznacza wzrost gospodarczy umożliwiający osiągnięcie i utrzymanie przez województwo udziału własnego w produkcie krajowym brutto na poziomie co najmniej 3%;
- ✓ spójność przestrzenna to włączenie się województwa (formalne i jakościowe) do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych;
- ✓ spójność społeczna rozumiana jest jako tworzenie miejsc pracy i wzrost przedsiębiorczości (oferta nowych miejsc pracy skierowana zostanie przede wszystkim do ludzi młodych z uwagi na ich naturalną aktywność, mobilność, otwartość na zdobywanie nowych kwalifikacji), a także poprawę warunków życia ludności (w szczególności dostępu do usług publicznych) zbliżającą do standardów życia występujących w Unii Europejskiej.

Cele strategiczne bezpośrednio nawiązują do celu głównego i uwzględniają współzależność procesów gospodarczych, społecznych oraz relacji sieciowych. W latach 2020-2030 w centrum celów strategicznych stawiani są mieszkańcy, a w szczególności ich kompetencje (cel strategiczny: kompetencje przyszłości). W Strategii wyznaczo 4 cele strategiczne:

1. Cel strategiczny: Kompetencje przyszłości – troska o rozwój kompetencji mieszkańców powinna dotyczyć w zasadzie każdego okresu ich życia (od dzieciństwa do starości). Wyzwania przyszłości wynikające z rewolucji informatycznej, rozwijanej idei przemysłu 4.0 czy przenikania innowacyjności w każdym wymiarze życia wymagają od polityki regionu systemowego podejścia do kształtowania umiejętności mieszkańców, jak i współpracy między instytucjami światem nauki i biznesu. Niezwykle istotna jest przy tym, umiejętność szybkiego reagowania na zmiany i kształtowanie postaw otwartości i akceptacji nowych sytuacji.
2. Cel strategiczny: Inteligentna produktywność – podstawą każdej działalności gospodarczej powinna być odpowiedź na pytanie o produktywność. Firmy oraz instytucje otoczenia biznesu w regionie nadrabiającym zaległości infrastrukturalne, położonym na uboczu głównej krajowej sieci współpracy

⁷ Źródło: Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, przyjęta uchwałą Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020 r.

regionów metropolitalnych, ponoszą większe od swoich konkurentów nakłady (czasu i pieniędzy), by przezwyciężyć często obiektywne trudności (np. odległość, niski potencjał ludnościowy).

3. Cel strategiczny: Kreatywna aktywność – podmiotem celu strategicznego kreatywna aktywność są mieszkańcy realizujący swoje pasje indywidualnie lub we współpracy. Polityka rozwoju powinna im w tym pomagać, starając się wykorzystać potencjał mieszkańców do wzmacniania innych zasobów regionu, w tym wzmacniania więzi społecznych.
4. Cel strategiczny: Mocne fundamenty - starając się wskazać fundamenty rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego jako pierwszy należy wymienić mieszkańców, którzy poprzez relacje między sobą tworzą specyficzny kapitał społeczny, oparty na doświadczeniach współpracy i zaufaniu. Wprawdzie przykłady takich działań w regionie są obecnie, na pewno ważnym zadaniem będzie pobudzanie rozwoju więzi społecznych, ponieważ te relacje przekładają się nie tylko na jakość życia, ale również na możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Drugim elementem fundamentu rozwoju jest środowisko przyrodnicze, w którym odbywają się procesy społeczno-gospodarcze. Wyjątkowy charakter środowiska przyrodniczego województwa warmińsko-mazurskiego nakazuje z jednej strony traktować je jako niepowtarzalny zasób, z drugiej zaś wykorzystywać je jako trwały czynnik pobudzania innowacyjności i kreowania nowatorskich rozwiązań w dbaniu o wysoką jakość życia. Trzecim elementem fundamentu rozwoju jest infrastruktura, której rozwój integruje zagadnienia społeczne i społeczno- gospodarcze z zagadnieniami środowiskowymi. Konieczność dalszego rozwoju szeroko rozumianej infrastruktury wynika z oceny aktualnego stanu spójności przestrzennej Warmii i Mazur z otoczeniem oraz spójności wewnętrznej. Nowoczesnej infrastruktury wymagają mieszkańcy chcący aktywnie uczestniczyć w globalnej wymianie wiedzy, chcący mieć otwarte możliwości przemieszczania się zarówno wewnątrz regionu jak i w relacjach zewnętrznych.

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym zachowana jest wartość przyrodnicza badanego terenu, dzięki czemu uwzględniona jest polityka zawarta w ww. strategii.

2.2.10. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028⁸

Plany gospodarki odpadami opracowuje się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, zasad samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

⁸ Źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028, przyjęty uchwałą Nr XIV/261/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028 uchwalonego uchwałą Nr X/167/25 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2025 r.

WPGO 2028 określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami. Są to:

- ✓ utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
 - ✓ znaczne zmniejszenie całkowitej ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności odpadów niebezpiecznych, redukcji wytwarzanych odpadów z rokiem 2018 jako punktem odniesienia – o 5% do 2030 r., 10% do 2035 oraz 15% do 2040 r.;
 - ✓ ograniczenie marnotrawstwa żywności,
 - ✓ wzmocnienie obiegu zamkniętego w środowisku wolnym od substancji toksycznych, w tym minimalizowanie obecności substancji problematycznych dla zdrowia i środowiska w materiałach pochodzących z recyklingu i wytworzonych z nich wyrobach;
 - ✓ stworzenie dobrze funkcjonującego rynku wysokiej jakości surowców wtórnych;
 - ✓ ograniczenie uciążliwości dla środowiska instalacji do zbierania i przetwarzania odpadów, głównie poprzez ograniczanie emisji gazów i pyłów oraz ścieków;
 - ✓ wysoki poziom selektywnego zbierania odpadów, głównie odpadów niebezpiecznych, odpadów włókienniczych i odpadów przeznaczonych do recyklingu, utrzymanie czystych strumieni odpadów poddawanych recyklingowi;
 - ✓ wysoki poziom ponownego użycia produktów, w tym wyrobów włókienniczych;
 - ✓ wysoki udział przygotowania do ponownego użycia i recyklingu, w tym odpadów włókienniczych;
 - ✓ osiągnięcie poziomu recykling surowców krytycznych na poziomie odpowiadający co najmniej 15 proc. rocznego zużycia w 2030 r.;
 - ✓ składowanie odpadów ograniczone do minimum;
 - ✓ termiczne przekształcanie odpadów ograniczone wyłącznie do odpadów, których nie można poddać
 - ✓ ponownemu użyciu i recyklingowi;
 - ✓ remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym miejsc nielegalnego deponowania odpadów oraz nieczynnych składowisk odpadów;
 - ✓ wyeliminowanie praktyk nielegalnego postępowania z odpadami, w tym zaśmiecania środowiska;
 - ✓ wzmocnienie nadzoru nad przedsiębiorcami w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta;
- wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców województwa.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego działają 4 Związki Międzygminne, które zajmują się gospodarką odpadami komunalnymi: Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko w Ostródzie, Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna” w Działdowie, Mazurski Związek Międzygminny– Gospodarka Odpadami w Giżycku, Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna” w Ełku, w obrębie których zlokalizowane zostały tzw. instalacje komunalne. Gminy niezrzeszone w związkach międzygminnych na podstawie porozumień międzygminnych zarządzają własnymi instalacjami komunalnymi lub korzystają z usług instalacji komunalnych będących własnością innych samorządów gminnych na zasadach wolnorynkowych. Miasto Olsztyn należy do gmin niezrzeszonych, gdzie odpady komunalne z terenu miasta trafiają do regionalnej instalacji gospodarki odpadami ZGOK Sp. z o.o. Olsztyn.

W projekcie planu znalazły się ustalenia dotyczące gospodarki odpadami, przez co wpisuje się w cele i założenia Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego.

2.2.11. Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych⁹

Program Ochrony Powietrza ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w strefie warmińsko-mazurskiej – opracowywany jest dla strefy warmińsko-mazurskiej (kod strefy PL2803) w związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ o okresie uśredniania 24h oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu o okresie uśredniania rok w powietrzu, w 2018 r.

Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do ww. zanieczyszczeń w strefie warmińsko-mazurskiej oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. poz. 1031 z późn. zm.). Opracowany przez zarząd województwa projekt uchwały w sprawie Programu ochrony powietrza powinien określać działania naprawcze, tak aby okresy, w których nie są dotrzymane poziomy dopuszczalne lub docelowe były jak najkrótsze.

Poprawa jakości powietrza jest niezbędna dla poprawy jakości życia i zdrowia mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego.

Działania w Programie ukierunkowane są na takie ograniczenia emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu, aby poziomy dopuszczalne pyłu PM₁₀ oraz poziom docelowy B(a)P w strefie warmińsko-mazurskiej były dotrzymane.

Wykaz planowanych działań naprawczych w strefie warmińsko-mazurskiej:

- Obniżenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach miejskich i w gminach miejsko-wiejskich w obrębie miast strefy warmińsko-mazurskiej,
- Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach strefy warmińsko-mazurskiej,
- Edukacja ekologiczna.

Na terenie miasta Olsztyn nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

⁹ Źródło: Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej zgodnie z uchwałą Nr XVI/280/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 maja 2020 r.

2.2.12. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych¹⁰

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia jej wymogów przez aglomerację są:

- ✓ Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiadająca przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze.
- ✓ Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami Prawa wodnego i rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.
- ✓ Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi.

Oznacza to wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:

- ✓ 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
- ✓ 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000.

Projekt planu ustala, nakaz odprowadzania ścieków sanitarnych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, dzięki czemu realizowane są cele zawarte w ww. programie.

2.2.13. Polityka Ekologiczna Państwa – Strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

PEP2030 została przyjęta Uchwałą Nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. Dokument ten stanowi jedną z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce. Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe PEP2030 dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych jest tu wspierana przez cele horyzontalne, dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

I. Cel główny – Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców.

1. Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

- Kierunek interwencji – Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
- Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
- Kierunek interwencji – Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
- Kierunek interwencji – Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej;

¹⁰ Źródło: Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

2. Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- Kierunek interwencji – Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
- Kierunek interwencji – Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.

3. Cel szczegółowy III : Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych

- Kierunek interwencji – Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
- Kierunek interwencji – Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

4. Cel horyzontalny: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

- Kierunek interwencji – Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji.

5. Cel horyzontalny: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

- Kierunek interwencji – Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

W perspektywie średniookresowej jest konieczne przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.

Projekt planu wpisuje się w cele wyznaczone w PEP2030 poprzez usatalenie zasad ochrony środowiska, przy uwzględnieniu potrzeb społeczeństwa.

2.2.14. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej

Zgodnie z zapisami art. 1 Ramowej Dyrektywy Wodnej celem dyrektywy jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, które:

- a) zapobiegają dalszemu pogarszaniu oraz chronią i poprawiają stan ekosystemów wodnych oraz, w odniesieniu do ich potrzeb wodnych, ekosystemów lądowych terenów podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych;
- b) promują zrównoważone korzystanie z wód oparte na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;

- c) dążą do zwiększonej ochrony i poprawy środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne środki dla stopniowej redukcji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych oraz zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych;
- d) zapewniają stopniową redukcję zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegają ich dalszemu zanieczyszczaniu, oraz
- e) przyczyniają się do zmniejszenia skutków powodzi i susz, a przez to przyczyniają się do:
 - zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, które jest niezbędne dla zrównoważonego, i sprawiedliwego korzystania z wód,
 - znacznej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,
 - ochrony wód terytorialnych i morskich, oraz
 - osiągnięcia celów odpowiednich umów międzynarodowych, w tym mających za zadanie ochronę i zapobieganie zanieczyszczaniu środowiska morskiego, poprzez wspólnotowe działanie na mocy art. 16 ust. 3, celem zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych, z ostatecznym celem osiągnięcia w środowisku morskim stężeń bliskich wartościom tła dla substancji występujących naturalnie i bliskich zeru dla syntetycznych substancji wytworzonych przez człowieka.

Ponadto zgodnie z art. 6 Dyrektywy Państwa Członkowskie zobligowane są do utworzenia rejestru lub rejestrów wszystkich obszarów leżących w obszarze dorzecza, które zostały określone jako wymagające szczególnej ochrony w ramach określonego prawodawstwa wspólnotowego w celu ochrony znajdujących się tam wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla zachowania siedlisk i gatunków bezpośrednio uzależnionych od wody.

Ze względu na położenie w dorzeczu Pregoty należy wziąć pod uwagę wytyczne wynikające z wymagań charakterystyki obszarów dorzeczy.

Projekt planu poprzez ustalenie zasad obsługi omawianego terenu w zakresie infrastruktury technicznej, tj. odprowadzania ścieków sanitarnych do miejskiej sieci sanitarnej, pobór wody z sieci wodociągowej, czy nakaz odprowadzania podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, wpisuje się w cele i założenia Ramowej Dyrektywy Wodnej.

2.2.15. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

W dniu 29.10.2013 r. Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020. To pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wskazanych w ramach tych celów kierunków działań, stanowiących zasadniczy element SPA2020, poprzez:

➤ **Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska**

W kontekście ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego, adaptacja do zmian klimatu ma duże znaczenie, zarówno dla zagwarantowania bezpieczeństwa i jakości życia obywateli, jak również w związku z zapewnieniem niezbędnych warunków funkcjonowania gospodarki. Działania adaptacyjne w tych sektorach będą miały charakter wielokierunkowy. Będą również angażowały wiele podmiotów i znaczące środki finansowe.

✓ **Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu**

Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Zaproponowane działania zapewnią usprawnienie systemu gospodarowania wodami w Polsce, ułatwią dostęp do wody dobrej jakości, ograniczą negatywne skutki susz i powodzi, pozwolą na utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów (w tym prowadzenie działań polegających na ochronie wód śródlądowych przed eutrofizacją) oraz poprawią bezpieczeństwo i efektywność ekonomiczną gospodarki wodnej.

✓ **Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu**

Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii, takich jak energetyka jądrowa. Istotne będzie także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, głównie energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej.

✓ **Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu**

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarce leśnej w warunkach zmian klimatu.

✓ **Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie**

Działania w tym zakresie powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów. Jednocześnie, w sektorze budownictwa konieczne będzie uwzględnienie potencjalnego oddziaływania zjawisk ekstremalnych spowodowanych zmianami klimatu.

➤ **Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu**

✓ **Kierunek działań 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu**

Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla miast. Ich wynikiem powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zielonych i wodnych w mieście.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji szczebla centralnego oraz regionalnego i lokalnego. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Pośrednim zagrożeniem są powodzie z uwagi na to, że większość obszarów metropolitalnych zlokalizowana jest w dolinach dużych rzek. Opady ulewne podobnie jak powodzie stanowią zagrożenie dla infrastruktury miejskiej poprzez podtopienia, osuwiska i zniszczenie ciągów komunikacyjnych, budynków i mienia.

Ustalenia planu wpisują się w politykę ww. dokumentu, a niniejsza Prognoza uwzględnia ich oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym m. in. na klimat.

2.2.16. Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030¹¹

Najważniejsze cele to:

- ograniczenie o co najmniej 40 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)

¹¹ Źródło: https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2030_pl

- zapewnienie co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii
poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 proc.

Projekt planu ustala, że zaopatrzenie w ciepło projektowanej zabudowy należy realizować w pierwszej kolejności w oparciu o zasilanie z miejskiego systemu ciepłowniczego, z dopuszczeniem rozwiązań indywidualnych w oparciu o niskoemisyjne systemu grzewcze, dzięki czemu realizowane są cele zawarte w ww. polityce.

3. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z wymogami przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska, poprzez tzw. Państwowy Monitoring Środowiska. Jest to system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Państwowy Monitoring Środowiska zbiera dane na podstawie m.in. pomiarów dokonywanych przez zobowiązane organy administracji, pomiarów stanu środowiska, wielkości i rodzajów emisji oraz ewidencji, do których prowadzenia obowiązane są podmioty korzystające ze środowiska. Monitoring stanu środowiska powinien być koordynowany przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, a sieć pomiarowa stanu środowiska powinna być prowadzona głównie przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Sanitarnej.

Dla właściwego zrealizowania planowanego przedsięwzięcia, wskazany byłby monitoring dotyczący m.in.: sposobu realizacji zainwestowania, stanu realizacji inwestycji sanitarnych, pomiary stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, pomiaru oddziaływania akustycznego nowopowstałej zabudowy.

Za monitoring jakości środowiska przyrodniczego w województwie warmińsko-mazurskim odpowiedzialny jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie (WIOŚ). Celem państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) jest wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska, zarządzania środowiskiem i wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

W ramach PMŚ prowadzony jest monitoring: jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb. Do instytucji, które wspomagają monitoring stanu środowiska przyrodniczego oraz mogą wyeliminować niekorzystne oddziaływania na terenie miasta Olsztyn jest m.in.: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna

w Olsztynie. W związku z powyższym monitoring realizacji planu należy wykonywać, a jego wyniki zamieszczać w corocznych sprawozdaniach.

W ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z art. 32 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje oceny aktualności studium i planów miejscowych. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a co za tym idzie z tą samą częstotliwością należy dokonać analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka powinna zatem obejmować również analizę skutków realizacji ustaleń uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zmian zagospodarowania terenów.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Dla planowanych przedsięwzięć z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

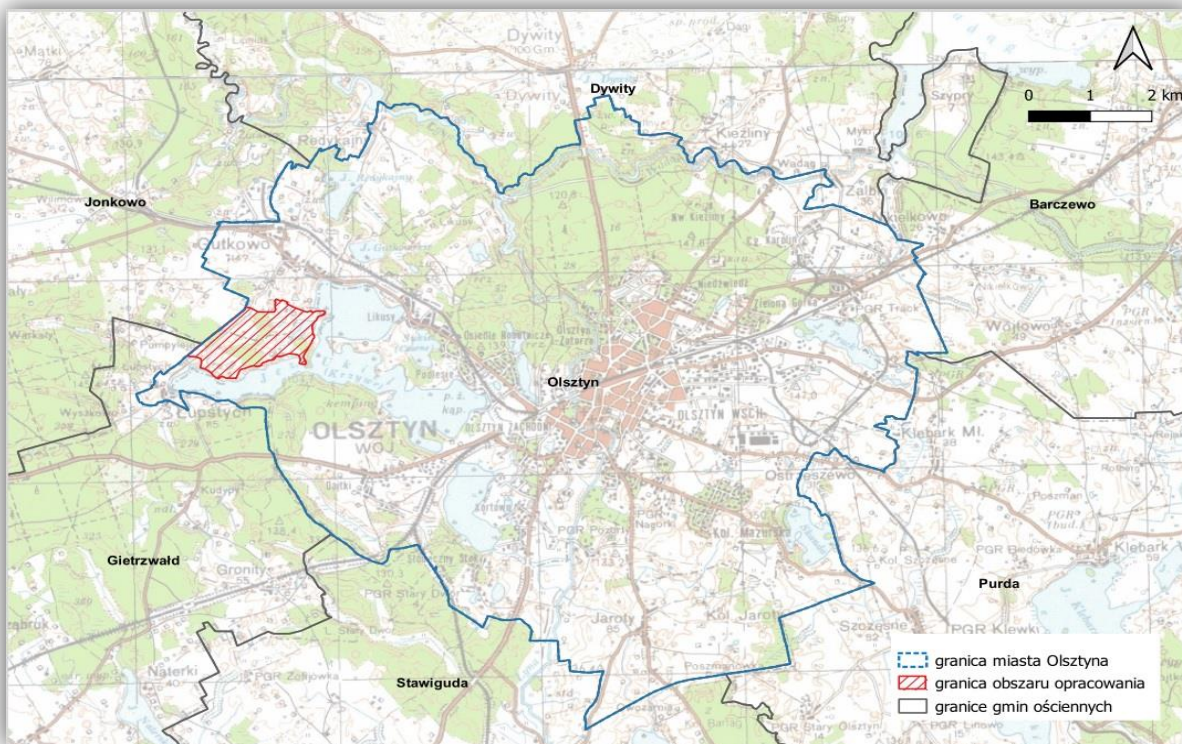
5.1.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich

Obszar objęty projektem planu położony jest w zachodniej części miasta Olsztyn, granicząc bezpośrednio od zachodu z gminą Jonkowo, a od południa i południowego zachodu z gminą Gietrzwałd, w województwie warmińsko-mazurskim.

Przedmiotowy obszar stanowi część Osiedla Gutkowo i położony jest nad jeziorem Ukiel, o łącznej powierzchni ok. 170,60 ha (ryc. 8).

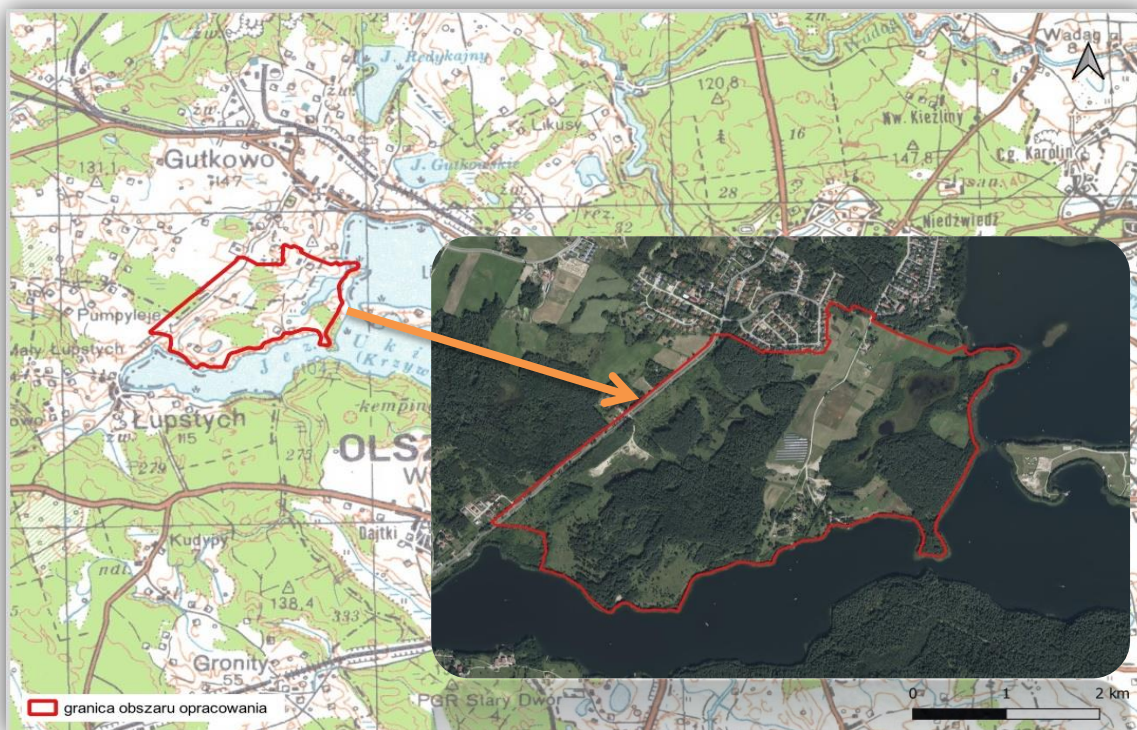
Na terenie opracowania występują formy ochrony przyrody w postaci użytków ekologicznych:

- Jezioro Zgniłek – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- Żurawia Dolina - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

Rycina 8. Lokalizacja obszaru opracowania na tle miasta Olsztyna oraz gmin ościennych

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Rycina 9. Położenie obszaru objętego projektem planu

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski z 2018 r. opracowanym na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000), analizowany teren położony jest na obszarze mezoregionu Pojezierze Olsztyńskie (842.81). Jednostka ta stanowi część makroregionu Pojezierze Mazurskie (842.8) i wchodzi w skład podprowincji Pojezierza Wschodniobałtyckiego (842).

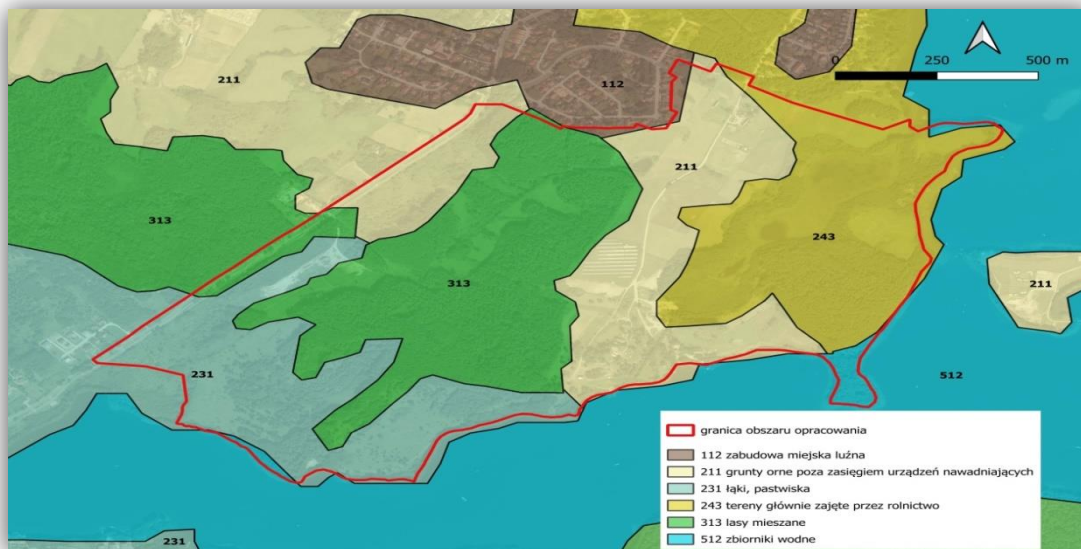
Pojezierze Olsztyńskie (842.81) jest zachodnią częścią Pojezierza Mazurskiego, odpowiadającą w fazie poznańskiej i pomorskiej zlodowacenia wiślańskiego łobowi lodowca skandynawskiego, którego etapy recesji zaznacza 7 koncentrycznych łuków moren czołowych. Ośią symetrii łuków morenowych jest płynąca z południa na północ Łyna, która bierze początek z obfitych źródeł na wysokości 153 m n.p.m., w Olsztynie znajduje się na wysokości 98 m, a w Lidzbarku Warmińskim na północnym krańcu Pojezierza Olsztyńskiego - po 146,5 km od źródeł - na wysokości 55 m. Cała rzeka ma długość 289 km i wpada do Pregoty poza granicami Polski. Jej dorzecze ma powierzchnię 7126 km², z czego około 2/3 na terytorium Polski. Najwyższe wzniesienia znajdują się na południu i nieznacznie przekraczają 200 m n.p.m. Zajezerzenie jest znaczne, ale nierównomierne, mniejsze w północnej części. Na północy przeważają tereny gliniastej moreny dennej zajęte pod uprawę, na południu piaski i żwiry porośnięte przez rozległe lasy, nazywane Puszcą Nidzicką, a w zachodniej części - Lasami Taborskimi. W lasach utworzono wiele rezerwatów przyrodniczych.¹²

Rycina 10. Obszar badań na tle mezoregionów podziału fizyczno-geograficznego Polski

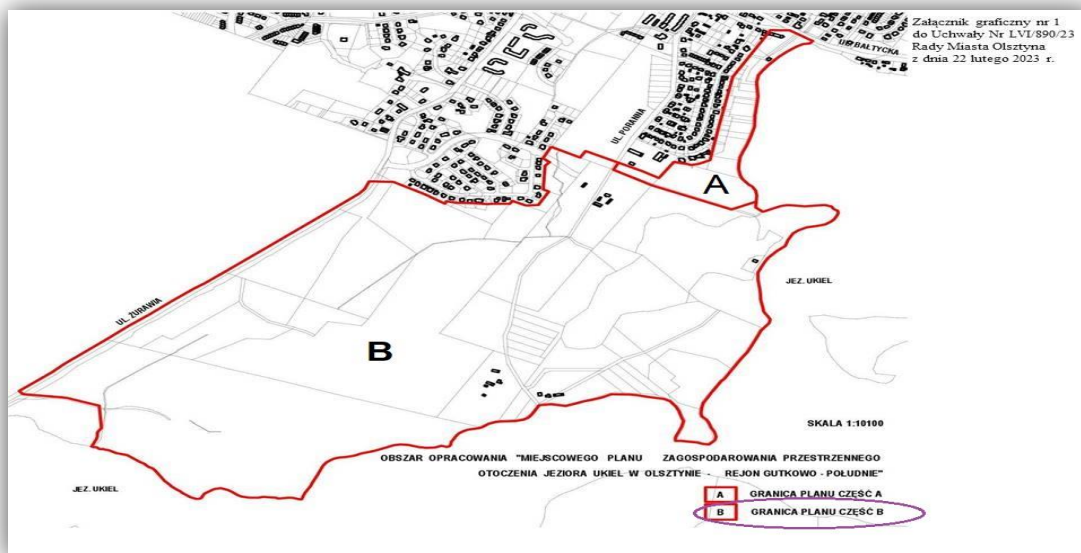
¹² Źródło: Geografia regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa 2013 r.

Na podstawie inwentaryzacji pokrycia terenu, wykonaną na potrzeby projektu Corine Land Cover 2018 (CLC2018), wynika, iż główną klasą pokrycia terenu oraz ich bezpośrednie sąsiedztwo stanowią lasy mieszane (313), tereny głównie zajęte przez rolnictwo (243), łąki, pastwiska (231), grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających (211), zabudowa miejska luźna (112) i zbiorniki wodne (512).

Rycina 11. "Projekt Corine Land Cover 2018 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki projektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do ww. uchwały projektem planu objęto teren o powierzchni ok. 170,60 ha, którego kopię zamieszczono poniżej (Ryc. 12).

Rycina 12. Załącznik graficzny nr 1 do uchwały nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniająca ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – południe, część B – fioletową obwiednią oznaczono symbol terenu objętego omawianym projektem planu

Obszar opracowania obejmuje teren położony w zachodniej części miasta Olsztyna i stanowi część Osiedla Gutkowo, położony nad jeziorem Ukiel.

Przedmiotowy obszar w większości stanowią tereny niezainwestowane, znaczne powierzchnie zajmują tu tereny leśne, które występują w mozaice z terenami upraw polowych zajętymi pod pastwiska i łąki, rowami melioracyjnymi, terenami podmokłymi, oczkami wodnymi oraz enklawami śródpolnych zadrzewień i zakrzewień. Na analizowanym terenie występują pojedyncze zabudowania (budynki mieszkalne jednorodzinne, zabudowa zagrodowa, budynki gospodarcze), głównie w części północnej i południowej, ułożone liniowo wzdłuż ul. Porannej. Dodatkowo występuje w części południowej duże pole campingowe o nazwie „Ukiel”, na terenie którego znajduje się miejsce na ognisko, pomost i kąpielisko oraz istnieje możliwość wypożyczenia kajaków.

Ponadto we wschodniej części, pomiędzy jeziorem Zgniłek a jeziorem Ukiel, na terenie działki 144-5/5, zlokalizowany jest opuszczony budynek.

W obrębie działki nr 143-24 zlokalizowana jest farma fotowoltaiczna „Promyczek”, a cały teren jest ogrodzony.

Generalnie tereny wyniesione wykorzystywane są zwykle jako grunty orne, zaś obniżenia, w szczególności związane z ciekami czy rowami melioracyjnymi, zajęte są przez lasy, zarośla i łąki.

Obszar opracowania charakteryzuje się miejscami urozmaiconą rzeźbą terenu, gdzie w południowej części obszaru opracowana na zboczu jeziora Ukiel rozpoznano osuwisko (158731). Dodatkowo tereny zlokalizowane przy ul. Żurawiej, w części zachodniej, obejmują zbocza, u podnóża których rozciągają się tereny podmokłe z siecią rowów melioracyjnych. Teren w części centralno-zachodniej został częściowo przekształcony antropogenicznie, w wyniku prac budowlanych związanych z posadowieniem zabudowy, a w jego koronie przebiega nowo powstała, utwardzona droga i ścieżka rowerowa, co może stanowić dodatkowe obciążenie zbocza.

Obsługa komunikacyjna przedmiotowego terenu odbywa się drogą publiczną, ul. Bałtycką (zlokalizowana poza granicami terenu) oraz ul. Żurawią (w granicach opracowania). W granicach obszaru układ komunikacyjny stanowią drogi gruntowe, ul. Poranna, a w południowej części, na niewielkim odcinku, ul. Młodzieżowa.

Na terenie objętym projektem planu występują dwa użytki ekologiczne, co wiąże się z ograniczeniami inwestycyjnymi:

- Jezioro Zgniłek – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- Żurawia Dolina - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

W obrębie tych obszarów projekt planu wskazuje istnienie wyznaczonych form ochrony przyrody i wprowadza funkcje zgodne z aktualnym zagospodarowaniem tych terenów, uwzględniając konieczność zachowania występujących tu naturalnych siedlisk i roślinności, tj.: dla „Jeziora Zgniłek” - teren 24 WS - teren wód powierzchniowych, obejmując swym zasięgiem istniejący akwen wodny oraz na terenach okalających jezioro 25ZNN – teren zieleni naturalnej na gruntach rolnych nieużytkowanych rolniczo

oraz 36ZL – teren lasu, zgodnie z ewidencją gruntów. Z kolei na terenie „Żurawiej Doliny” wyznacza funkcję 26ZNN – teren zieleni naturalnej, obejmując użytki rolne, łąki i pastwiska w formie naturalnej i niegospodarowanej oraz 37ZL, 38ZL – teren lasu, na terenie gruntów leśnych. Dodatkowo na tych obszarach wskazano możliwość poprowadzenia ciągów pieszo-rowerowych, po trasach już częściowo istniejących w terenie, co jest zgodne z ustaleniami sposobów ochrony czynnej tych terenów, poprzez m.in. *„dopuszczenie wprowadzania projektów organizacji przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej tj. wytyczenia szlaku spacerowo/edukacyjnego wraz z elementami małej architektury, z wykorzystaniem istniejących ścieżek i dróg rowerowych, w jak najmniejszym stopniu ingerujących w obszar i zasoby przyrodnicze użytku ekologicznego, ukierunkowujących ruch i ograniczających presję ludzi na obszary siedlisk naturalnych występujących w obrębie tego obiektu”*.

Na przedmiotowym terenie występują sieci i urządzenia infrastruktury technicznej (tj.: gazowej, wodociągowej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej, telekomunikacyjnej oraz kanalizacyjnej), poprowadzone głównie w pasie drogowym ul. Żurawiej.

Zachodnia granica obszaru opracowania przebiega za ul. Żurawią, która stanowi również administracyjną granicę miasta Olsztyna, sąsiadując z gminą Jonkowo, a od południa i południowego - zachodu z gminą Gietrzwałd. Część tych terenów jest zagospodarowana, gdzie występuje zabudowa mieszkaniowa, natomiast tereny niezainwestowane stanowią zarówno tereny otwarte, jak i lasy. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna występuje również za północną granicą obszaru, z kolei od wschodu i południa teren opracowania graniczy z jeziorem Ukiel.

Zdjęcie 1. Istniejąca zabudowa w części północnej przy ul. Porannej

Zdjęcie 2. Zabudowa w części południowej oraz oczko wodne

Zdjęcie 3. Teren campingu „Ukiel” w części południowej

Zdjęcie 4. Farma fotowoltaiczna

Zdjęcie 5. Teren lasu

Zdjęcie 6. Jezioro Zgniłek objęte ochroną w formie użytku ekologicznego

Zdjęcie 7. Tereny rolne

Zdjęcie 8. Oczko wodne

Zdjęcie 9. Rów melioracyjny

Zdjęcie 10. Stroma skarpa w zachodniej części obszaru, przy ul. Żurawiej

Zdjęcie 11. Po prawej ul. Żurawia, po lewej ciąg pieszo-rowerowy

Zdjęcie 12. Droga gruntowa – ul. Poranna

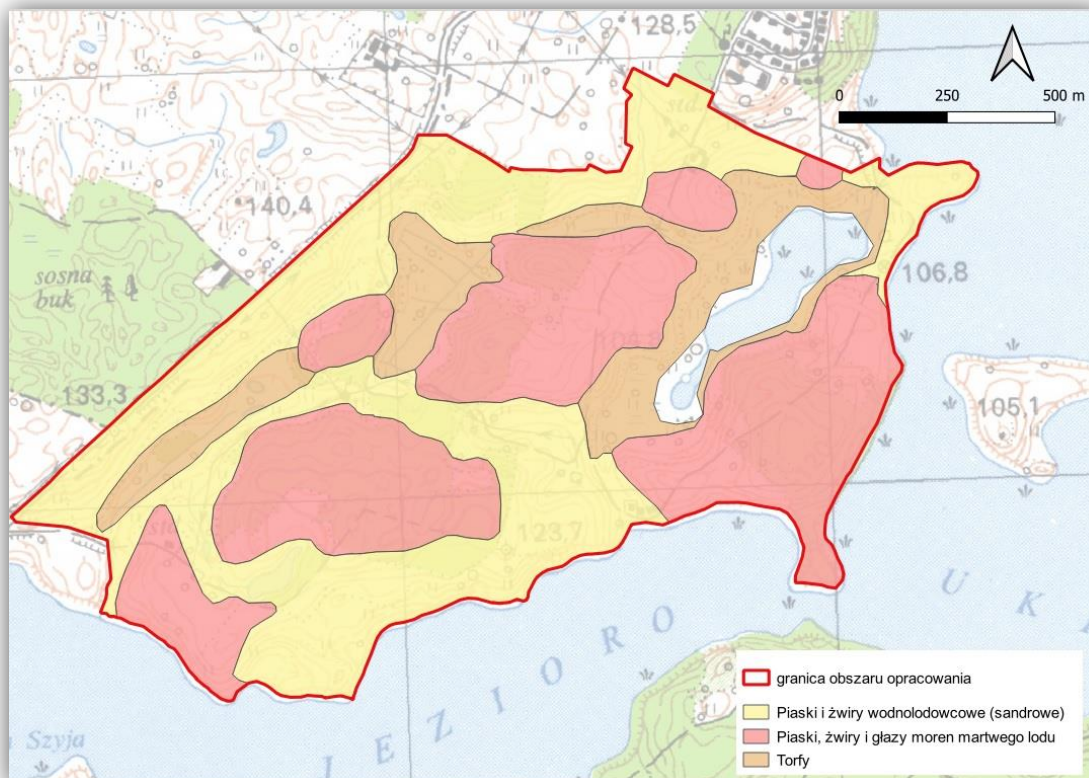
5.1.2. Budowa geologiczna

Obszar objęty opracowaniem w całości położony jest na obszarze prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej, na wyniesieniu mazurskim zwanym również mazursko-suwalskim lub anteklizą mazurską. Wyniesienie mazurskie ma kształt wydłużony, o osi prawie równoleżnikowej, przechodzi poza granice Polski na teren Białorusi. Na krystalicznym podłożu wykazującym wyraźne nachylenie ku zachodowi (od około 1500 m p.p.m. do około 2500 m p.p.m.) zalegają epikontynentalne osady morskie paleozoiczne i mezozoiczne.

Najstarszymi utworami kenozoicznymi są osady paleocenu i eocenu. Osady trzeciorzędu (paleogenu i neogenu) reprezentowane są przez piaskowce, margle i mułowce paleocenu występujące w głębokiej dolinie kopalnej, na głębokości od 287 m.

Osady eocenu występujące na głębokości od 264 m (109 m p.p.m.) reprezentowane są przez iły, miejscami zawierające konkracje fosforytów. Powyżej zalegają piaski i mułki glaukonitowe z fosforytami oligocenu (głębokość 119–207 m). Osadami neogenu są mioceńskie piaski i mułki z wkładkami węgla brunatnego oraz iły.

Osady czwartorzędowe tworzą ciągłą pokrywę. Są bardzo zróżnicowane, zarówno pod względem miąższości jak i wykształcenia litologicznego. Grubość osadów czwartorzędowych wynosi 21,5 m, a w kopalnej dolinie w rejonie Olsztyna przekracza 250 m. Profil utworów czwartorzędowych reprezentowany jest przez osady od zlodowaceń najstarszych, południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskich do holocenu.¹³

Rycina 13. Budowa geologiczna na terenie opracowania

Wycinek Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski – arkusz 175 –Olsztyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych z Urzędu Miasta Olsztyna sporządzonych na podstawie Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski – arkusz 175 –Olsztyn (Rumiński, 1996 r.)

Jak zobrazowano na powyższym fragmencie mapy - główne formacje geologiczne na omawianym obszarze to:

- piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe);
- piaski, żwiry i głązy moren martwego lodu,
- torfy – powsyłałe w holocenie.

¹³ Źródło: Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Olsztyn (175), Wydawnictwo PIG Warszawa, 2012 r.

Piaski i żwiry wodnolodowcowe (sandrowe), faza pomorska, stadiau leszczyńsko-pomorskiego, zlodowacenie Bałtyckie (zlodowacenia północnopolskie) – są to piaski różnoziarniste, miejscami z domieszką żwirów. Ich miąższość wynosi od kilku do 30 m.

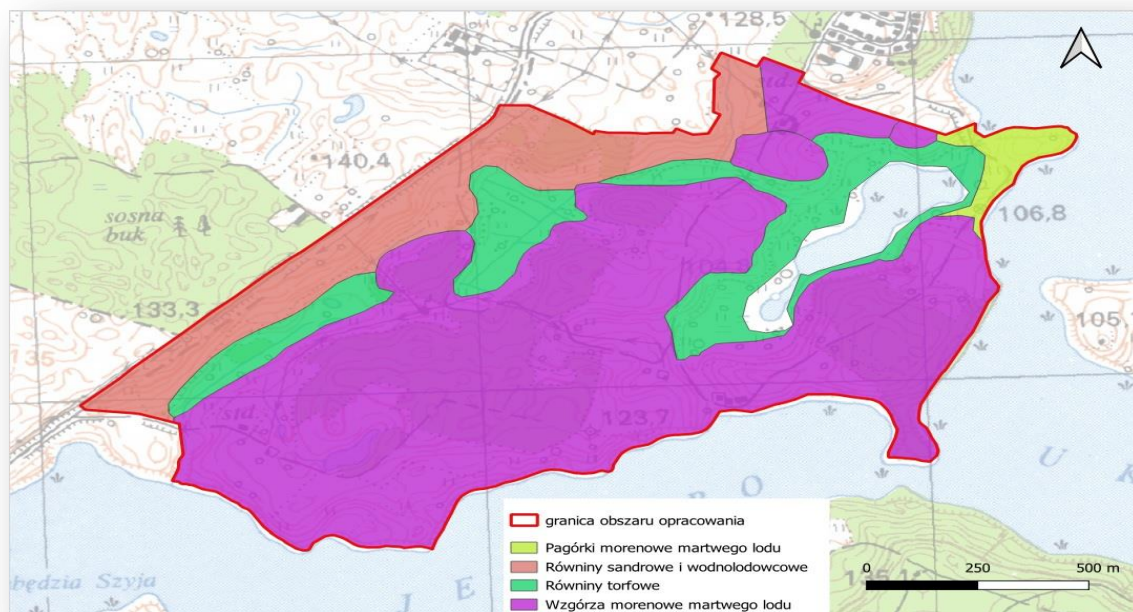
Piaski, żwiry i głazy moren martwego lodu, faza pomorska, stadiau leszczyńsko-pomorskiego, zlodowacenie Bałtyckie (zlodowacenia północnopolskie) - tworzą wzgórz moren czołowych. W obrębie dominującego materiału piaszczysto-żwirowego częste są wkładki gliniaste. Niektóre wzgórza, przynajmniej w przypowierzchniowej warstwie (do 3 m) zbudowane są z glin zwałowych, często z przewarstwieniami piaszczystymi.

Torfy – utwory powstałe w holocenie. Występują głównie torfowiska niskie. Największe torfowiska znajdują się w dolinie Łyny. Miąższość torfów waha się od 1 do 6 m.¹⁴

5.1.3. Rzeźba terenu, osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

Rzeźba terenu

Struktura omawianego obszaru charakteryzuje się urozmaiconą, młodoglacjalną rzeźbą terenu. Według szkicu geomorfologicznego, udostępnionego przez Państwowy Instytut Geologiczny (J. Rumiński, *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000, Arkusz Olsztyn (175)* na obszarze opracowania dominującą formę geomorfologiczną stanowią – wzgórza moren martwego lodu, dodatkowo wyróżniono następujące formy, które zajmują mniejsze powierzchnie: równiny sandrowe i wodnolodowcowe, równiny torfowe oraz pagórki morenowe martwego lodu.

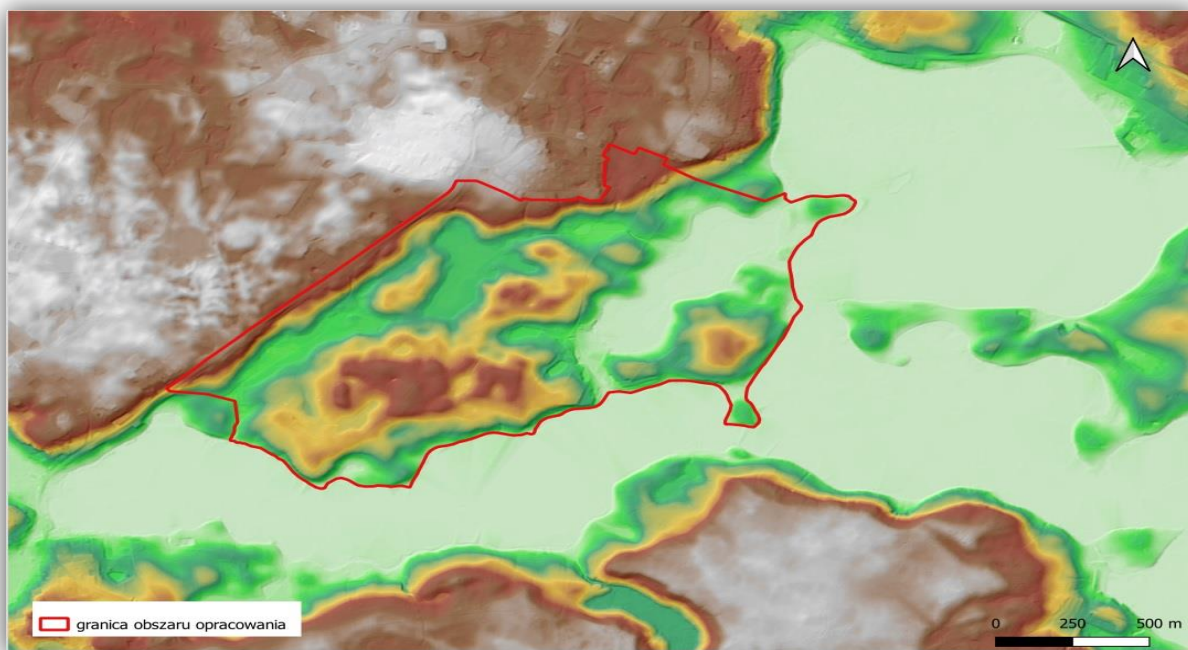

Rycina 14. Formy geomorfologiczne na terenie objętym projektem planu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych z Urzędu Miasta Olsztyna

¹⁴ Źródło: Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50 000, Arkusz Olsztyn (175), Marek Jacek Rumiński, Warszawa, 1996 r.

Ukształtowanie powierzchni terenu jest dość zróżnicowane. Rzędne omawianego terenu kształtują się od ok. 104,4 m n.p.m. w obrębie brzegu jeziora Zgniłek, do ok. 133,9 m.n.p.m. na terenie ul. Żurawiej. Generalnie planowana nowa zabudowa przewidziana jest na terenach o średnio lub mało urozmaiconej strukturze terenu. Z kolei na terenach gdzie dopuszcza się m.in. obiekty małej architektury, altany, wiaty czy ciągi pieszo-rowerw należy wkomponować je w istniejące ukształtowanie terenu **oraz w razie konieczności, możliwość ich lokalizacji należy poprzedzić badaniami geotechnicznymi.**

Rycina 15. Rzeźba terenu na omawianym obszarze
Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych

Zgodnie z informacją zawartą w sporządzonej w 2024 r. dla miasta Olsztyna „*Mapy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, na obszarze miasta Olsztyn w skali 1:10000*” wraz z „*Objaśnieniami do mapy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, na obszarze miasta Olsztyn*”, wynika iż w południowej części obszaru opracowana na zboczu jeziora Ukiel rozpoznano osuwisko (158731).

Wskazane osuwisko nie stanowi zagrożenia dla infrastruktury i człowieka, ponieważ położone jest w lesie, z dala od jakiejkolwiek zabudowy.

Warto również nadmienić, iż osuwisko to położone jest na terenie użytku ekologicznego „Żurawia Dolina”, gdzie zgodnie z uchwałą nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie wprowadzono szereg obostrzeń. W przypadku występującego tu osuwiska istotny jest „*zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu*”. Dodatkowo projekt planu wyznacza na tym terenie

funkcję 26ZNN – teren zieleni naturalnej, w której wskazuje istnienie tej formy geologicznej.

Tabela 1. Opis osuwiska

Numer ID osuwiska z bazy SOPO	Lokalizacja		Stopień aktywności
	obręb	numer działek	
158731	145	4	N
	44	1/23	

Objaśnienia: N – nieaktywne

Źródło: opracowano na podstawie „Objaśnienia do mapy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, na obszarze miasta Olsztyn”, Danuta Cybulska, Warszawa, 2024.

Rycina 16. Położenie osuwiska na terenie obszaru opracowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych z Urzędu Miasta Olsztyna

5.1.4. Gleby, warunki klimatyczne

Gleby:

Na zwałowych osadach polodowcowych wykształciły się gleby dość zróżnicowane. Według mapy glebowo - rolniczej (źródło: <https://atlas.warmia.mazury.pl/index.php/91-mapa-glebowo-rolnicza>) na badanym obszarze występują głównie gleby brunatne właściwe, z mniejszym udziałem, gleb torfowych i mułowo-torfowe.

W odniesieniu do kompleksów rolniczej przydatności gleby, dominuje tu kompleks żytnio-łubinowy oraz żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby. Ponadto występuje również kompleks pszenno wadliwy, żytni (żytnio-ziemniaczany) dobry, żytni (żytnio-ziemniaczany) słaby, a także gleby rolniczo nieprzydatne (pod zalesienia).

wynosi tylko około 200 dni. Dla porównania dla Szczecina i Wrocławia sezon wegetacyjny wynosi około 230 dni. Średnia roczna temperatura w rejonie Olsztyna wynosi około 7°C. Najniższe temperatury z wielolecia notowane są w styczniu i lutym (ok. 3,9°C – 4,2°C), a najwyższe – w czerwcu, lipcu i sierpniu (około: 16,1°C - 16,9°C). Średnia liczba dni gorących (powyżej 25°C) wynosi 26. Średnia liczba dni mroźnych (poniżej 0°C) wynosi około 50.

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 600 mm. Największe są latem (w lipcu około 90 mm), a najmniejsze zimą i wczesną wiosną (styczeń – kwiecień; około 26 - 32 mm). Dni z opadem jest około 160 w roku. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 106 dni w roku. Najwięcej dni pochmurnych występuje późną jesienią (w grudniu), a najmniej późnym latem (we wrześniu). Za chmurzenie generalnie jest większe w okresie późnej jesieni i zimą, mniejsze w pozostałych porach roku.

Przeważają zdecydowanie wiatry z kierunku południowo – zachodniego (ok. 18%). Także dość znaczny udział mają wiatry z kierunku zachodniego (ok. 13%). Częstość wiania wiatrów z pozostałych kierunków wynosi średnio około 7-10%. Przeważają wiatry słabe i o średniej prędkości.

Na klimat lokalny ma wpływ rzeźba terenu. Obniżenia terenowe przyczyniają się do zalegania chłodnego, wilgotnego powietrza, dużych wahań dobowych temperatury, mniejszych prędkości wiatrów, występowania przymrozków wczesną jesienią.

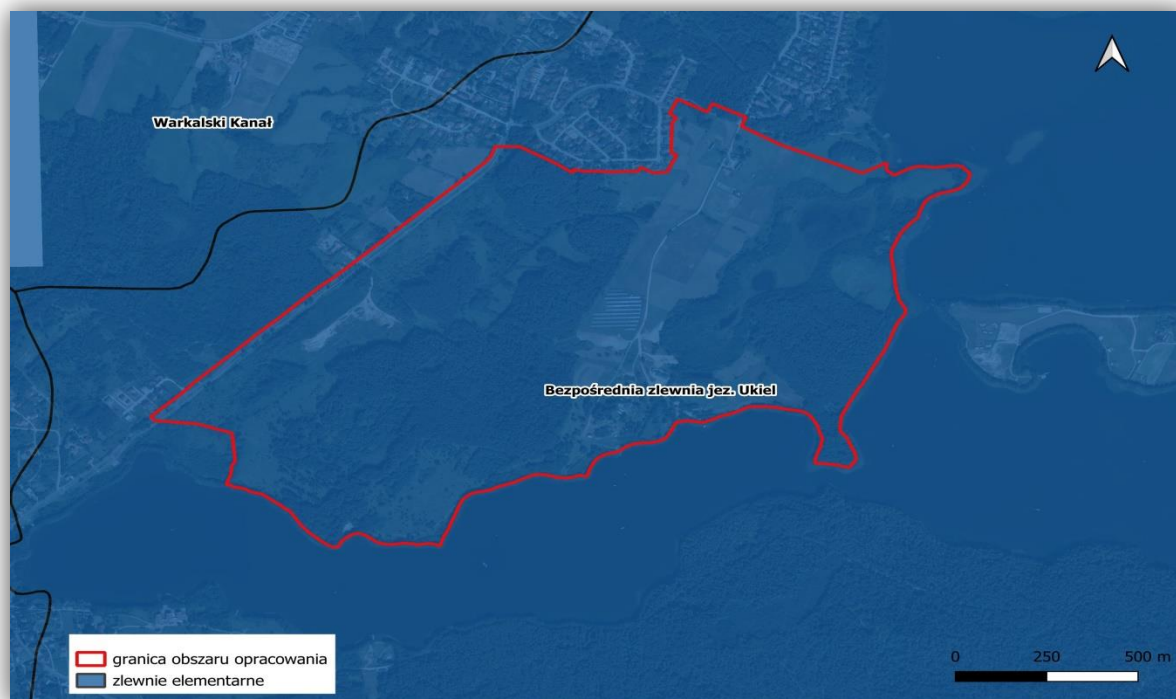
Topoklimat terenów wyniesionych jest na ogół bardziej sprzyjający pobytowi ludzi. Cechą ujemną jest narażenie na działanie silnych wiatrów w kulminacjach pagórków.¹⁵

5.1.5. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne

Zlewnia

Obszar opracowania położony jest w dorzeczu Pregoty, a realizacja spływu wód z omawianego terenu odbywa się poprzez zlewnie elementarną – Bezpośrednia zlewnia jezo Ukiel.

¹⁵ Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna, zatwierdzonego Uchwałą Nr XXXVII/660/13 Rady Miasta Olsztyna z dnia 15 maja 2013 r.

Rycina 18. Położenie obszaru badań na tle Mapy podziału Hydrograficznego Polski

Źródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Wody powierzchniowe

Na terenie opracowania występuje jezioro Zgniłek, które wraz z terenami je otaczającymi ujęte zostało w prawną formę ochrony przyrody jaką jest użytek ekologiczny o tej samej nazwie.

Ponadto wyróżniającym elementem hydrograficznym wyznaczającym wschodnią oraz południowo-wschodnią granicę obszaru opracowania jest jezioro Ukiel.

Jezioro Zgniłek (Sgnitek) jest zarastającym zbiornikiem eutroficznym o powierzchni ok. 6 ha, zlokalizowanym między jeziorem Ukiel a ul. Poranną, połączone jest z Zatoką Kopernika niewielkim rowem. Prawdopodobnie kiedyś jezioro stanowiło jedną z zatok jeziora Ukiel. Obecnie Długość zbiornika wynosi ok. 600 m, szerokość ok. 200 m, brzegi są trudno dostępne z uwagi na gęstą roślinność, co powoduje, że jest ono poddane słabej lub umiarkowanej antropopresji.

Jezioro Ukiel (Krzywe) – największe jezioro Olsztyna o powierzchni 412 ha, położone w północno-zachodniej części miasta. Wysokość zwierciadła wody wynosi 103 m n.p.m, długość maksymalna – 5,3 km, szerokość max – 1,9 km, a głębokość max – 43 m, długość linii brzegowej - 22,48 km

Zbiornik składa się z 4 plos (basenów), które łączą się ze sobą cieśninami nazywanymi: Lwia Paszcza, Zakręt i Czarne Wrota. Północna część to basen gutkowski (Zatoka Kopernika), ma powierzchnię 117,9 ha i głębokość max – 43 m, środkowa to Przejma (Pacyfik) o powierzchni 84,9 ha i głębokość max 40 m, zachodnia - basen łupsztyński (Łabędzia Szyja) posiada powierzchnię 85,4 ha i głębokość max 32 m, południowa - basen olsztyński (Zatoka Grunwaldzka) zajmuje powierzchnię 120,4 ha, a jej głębokość wynosi 20 m.

występujących w słabo zwięzłych piaskowcach paleocenu, oligoceńskich piaskach drobno- i średnioziarnistych z glaukonitem oraz piaskach pylastych miocenu. Izolacja między poszczególnymi poziomami wodonośnymi ma charakter lokalny. W osi czwartorzędowej doliny kopalnej w rejonie Olsztyna wodonośne utwory paleogenu i neogenu połączone są z wodonośnymi utworami czwartorzędowymi, stanowiąc główny, użytkowy poziom wodonośny, którego wody wykorzystane są do zaopatrzenia w wodę aglomeracji olsztyńskiej.

Wodonośne utwory paleogenu i neogenu występują na głębokości około 280 m (około 170 m p.p.m.). Ich miąższość osiąga 130 m, współczynniki filtracji zmieniają się w granicach 4,3–5,2 m/24h, a przewodność wynosi 445–1966 m²/24h. Poza strukturą rynnową piętro wodonośne w utworach paleocenu (paleogen) stwierdzono w rejonie osiedla Dajtki w Olsztynie. Jego parametry to współczynnik filtracji 4,8–8,6 m/24h i przewodność 280–359 m²/24h.¹⁶

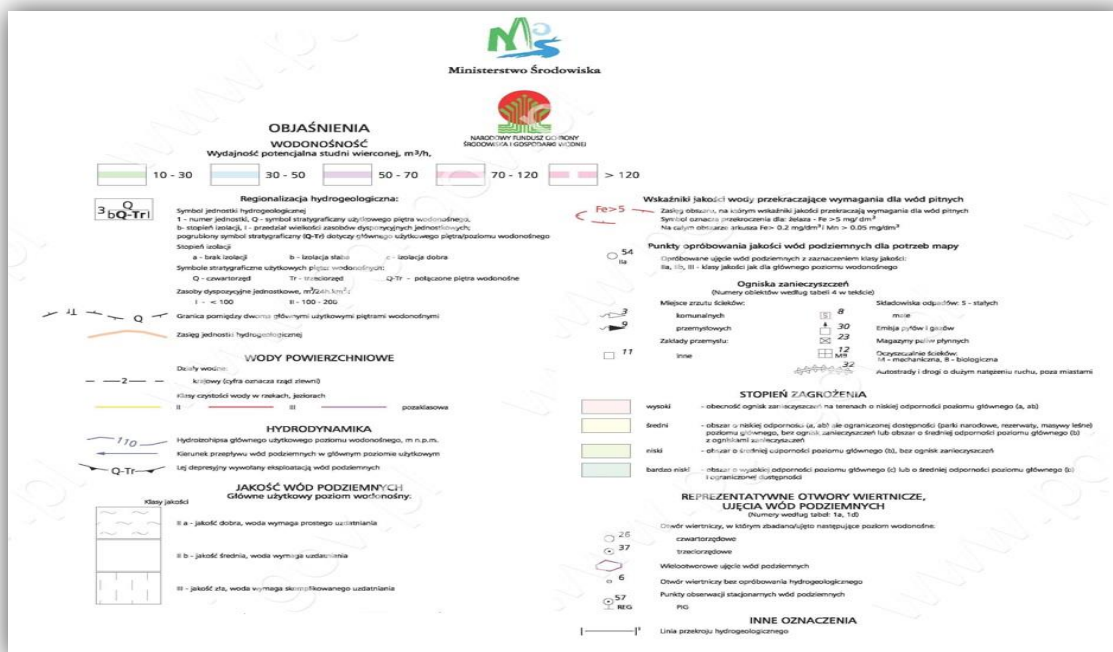
Według map hydrogeologicznych Polski 1:50 000, arkusz Olsztyn obszar opracowania położony jest w jednostce hydrogeologicznej oznaczonej symbolem 2baQII/Tr, a niewielka wschodnia część w jednostce 3Q/bQ-Tr. Potencjalna wydajność studni obszaru wynosi 30-50m³/24h. Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego znajduje się na poziomie zbliżonym do 105 m n.p.m. Omawiany teren na większości terenu charakteryzuje się słabą lub brakiem izolacji głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.

Rycina 20. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Olsztyn - 175

Źródło: Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowali Marian Ułanowicz, Bożena Płutniak, 2002 r.

¹⁶ Źródło: Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Olsztyn (175), Wydawnictwo PIG Warszawa, 2012 r.

Rycina 21. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Olsztyn - 175
Źródło: Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowali Marian Ułanowicz, Bożena Płutniak, 2002 r.

Jakość wód podziemnych

Jakość wód podziemnych z utworów paleogenu i neogenu w związku z ich hydrauliczną łącznością nie odbiega w istotny sposób od jakości wód z utworów czwartorzędowych. Wody charakteryzują się niższą zawartością związków żelaza (do 1 mgFe/dm^3) i manganu (poniżej $0,1 \text{ mgMn/dm}^3$). Ogólnie są to wody dobrej jakości nadające się do spożycia po zastosowaniu prostego uzdatniania. Dodatkowo stopień zagrożenia jakości wód podziemnych dla rejonu jeziora Ukiel określono jako niski.¹⁷

GZWP

Obszar opracowania w całości znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 205 Subzbiornik Warmia. Dodatkowo niewielka wschodnia część zlokalizowana jest w granicach GZWP nr 213 Olszt.

Zbiornik nr 213 został udokumentowany w wyniku szczegółowego rozpoznania hydrogeologicznego (Nowakowski i in., 2007). Jego granice uległy zmianom w stosunku do wyznaczonych w opracowaniu Kleczkowskiego (1990). Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą $290 \text{ tys. m}^3 / \text{d}$. Dla istniejącego GZWP nr 213 obowiązuje, przyjęta przez Ministra Środowiska w 2008 roku, „Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Olsztyn (GZWP nr 213)”, określająca przestrzennie obszary ochronne zbiornika, wydzielając wśród nich obszary ochronne o zaostrzonych rygorach – w obrębie których szacowany czas dopływu wód opadowych do poziomu wodonośnego jest krótszy niż 25 lat.

¹⁷ Źródło: Objasnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Olsztyn (175), Wydawnictwo PIG Warszawa, 2012 r.

Rycina 23. Położenie badanego terenu na tle GZWP

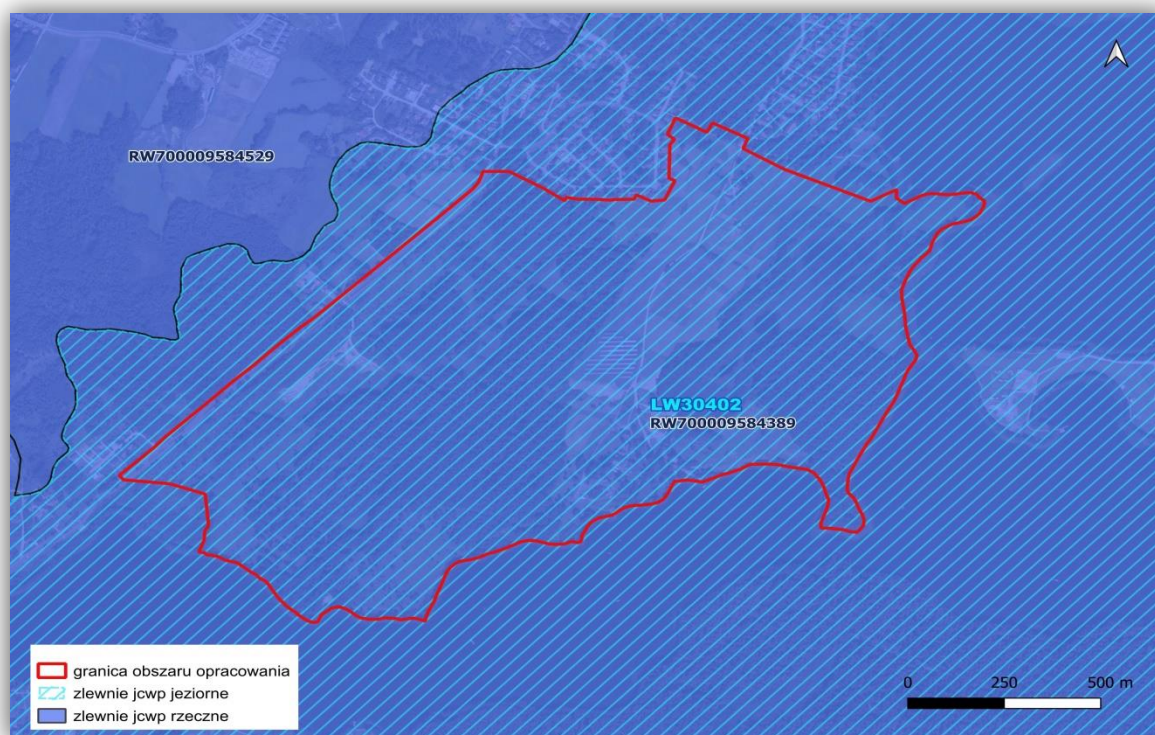
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych <https://www.pgi.gov.pl/>

5.1.6. Jednolite części wód

Ustalenia z Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły:

➤ Jednolite części wód powierzchniowych (JCWPw)

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w całości w obszarze dorzecza Pregoty. Wody powierzchniowe na przedmiotowym terenie są częścią regionu wodnego Łyny i Węgorapy i należą do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych PLRW70009584389 Kortówka oraz LW30402 Ukiel.

Rycina 24. Położenie analizowanego terenu na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWPw)
Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

Tabela 2. Charakterystyka Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie opracowania.

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Kategoria JCWP	JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych
Nazwa JCWP	Kortówka
Kod JCWP	RW700009584389
Typ JCWP	PN - Potok lub strumień nizinny
Rzeczywista długość JCWP [km]	13.30
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	40.36
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Pregoly
Region wodny	region wodny Łyny i Węgorapy
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Olsztynie
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Olsztynie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Olsztynie
Województwo (TERYT)	warmińsko-mazurskie (28)
Powiat (TERYT)	Olsztyn (2862); olsztyński (2814)
Gmina (TERYT)	Gietrzwałd (2814052); Jonkowo (2814072); M. Olsztyn (2862011); Stawiguda (2814112)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	RW700018584389 (Kortówka z jez. Ukiel i Kortowskie)
2. WARUNKI REFERENCYJNE	
Nazwa dokumentu źródłowego	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Fitoplankton - Indeks IFPL	nie ustala się

Fitobentos - Indeks okrzemkowy (IO)	>0,54
Makrofity - Makrofitowy indeks rzeczny (MIR)	≥0,819
Makrobezkręgowce bentosowe - Indeks MMI_PL	≥0,903
Ichtiofauna	
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb łososiowatych (Salmonid)	≥ 0,911 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości <0,50, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli stwierdzono brak ryb, jednolitej części wód rzecznych nadaje się klasę V)
Indeks EFI+PL dla rzek z dominacją ryb karpiowatych (Cyprinid)	
Brodzenie	≥ 0,939 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości <0,50, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli stwierdzono brak ryb, jednolitej części wód rzecznych nadaje się klasę V)
Półów z łodzi	≥ 0,917 (jeżeli wskaźnik diadromiczny (D) przyjmuje wartości <0,50, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli stwierdzono brak ryb, jednolitej części wód rzecznych nadaje się klasę V)
Wskaźnik IBI_PL	nie ustala się
3. STATUS JCWP	
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
4. POWIĄZANIE JCWP Z JCWPd	
Kody powiązanych JCWPd	PLGW700020
5. OCENA STANU JCWP	
Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL08S0301_0123
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL08S0301_0123
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2022-2027] (długość; szerokość)	20.467649; 53.745551
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	OWO, fosfor fosforanowy (V); nie dotyczy
Stan chemiczny	brak danych
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód
6. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN WÓD	
Rodzaj użytkowania obszaru zlewni JCWP (% powierzchni zlewni)	
Tereny zurbanizowane	18
Tereny użytkowane rolniczo	20
Tereny leśne	49
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWP	BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	
Główne źródło presji troficznych	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone)
Główne źródło presji zasalających	nie dotyczy
Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy
Główne źródło presji hydromorfologicznych	budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki główne i rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne,
Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona
7. OBSZARY CHRONIONE WYMNIENIONE W ZAŁ. IV RDW ORAZ USTAWIE Z DNIA 20 LIPCA 2017 R. – PRAWO WODNE	
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do	NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

spożycia przez ludzi	
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	1. PL.ZIPOP.1393.OCHK.370 2. PL.ZIPOP.1393.OCHK.632
1 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Dolina Pasłęki
Typ obszaru	obszar chronionego krajobrazu
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.OCHK.370
2 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Dolina Środkowej Łyny
Typ obszaru	obszar chronionego krajobrazu
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.OCHK.632
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	
Czy występują?	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
8. CEL ŚRODOWISKOWY	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [fosforany]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

Tabela 3. Charakterystyka Jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych na terenie opracowania.

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Kategoria JCWP	JCWP LW - jednolita część wód powierzchniowych jeziornych
Nazwa JCWP	Ukiel
Kod JCWP	LW30402
Typ JCWP	WSm_a - Jezioro na podłożu wapiennym, o małej wartości współczynnika Schindlera, stratyfikowane
Powierzchnia JCWP [km2]	4.05
Powierzchnia zlewni JCWP [km2]	15.63
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Pregoly
Region wodny	region wodny Łyny i Węgorapy
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Olsztynie
Nadzór wodny	Nadzór wodny w Olsztynie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Olsztynie
Województwo (TERYT)	warmińsko-mazurskie (28)
Powiat (TERYT)	Olsztyn (2862); olsztyński (2814)
Gmina (TERYT)	Gietrzwałd (2814052); Jonkowo (2814072); M. Olsztyn (2862011)
Czy JCWP uległa zmianie (powstała w wyniku podzielenia lub scalenia JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021))?	bez zmian
Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021)	LW30402 (Ukiel)
2. WARUNKI REFERENCYJNE	
	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego

Nazwa dokumentu źródłowego	oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Fitoplankton - Indeks fitoplanktonowy dla polskich jezior (PMPL)	≤1,00
Fitobentos - Indeks okrzemkowy dla jezior (IOJ)	>0,705
Makrofity - Makrofitowy indeks stanu ekologicznego (ESMI)	≥0,680 (jeżeli ponad 75% fitolitoralu zajmują zbiorowiska gatunków negatywnych: Ceratophyllum demersum, Ceratophyllum submersum, Elodea canadensis, Elodea nuttallii, Potamogeton friesii lub Stuckenia pectinata, nadaje się klasę gorszą o 1. Jeżeli w jeziorze nie stwierdzono zanurzonych roślin naczyniowych lub ramienic, a jedynie szuwar, to bez względu na wartość indeksu jezioru nadaje się klasę V.)
Makrobezkręgowce bentosowe - Indeks LMI	≥0,920
Ichtiofauna - Jeziorowy indeks rybny LFI+	≥0,866
3. STATUS JCWP	
Status JCWP	NAT - naturalna część wód
4. POWIĄZANIE JCWP Z JCWPd	
Kody powiązanych JCWPd	PLGW700020

5. OCENA STANU JCWP

Czy JCWP była monitorowana (posiadała ustalony ppk w okresie 2016-2021)?	TAK - zlewnia była monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021)	PL08S0302_3026
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego (2016-2021) (długość; szerokość)	20.41167; 53.7868
Czy JCWP jest monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027)?	TAK - zlewnia jest monitorowana
Kod punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027)	PL08S0302_3026
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego (2022-2027) (długość; szerokość)	20.41167; 53.7868
Podstawa prawna dokonanej klasyfikacji stanu wód	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)
Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	azot og, fosfor og; nie dotyczy
Stan chemiczny	stan chemiczny dobry
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Benzo(a)piren, Ołów; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

6. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN WÓD

Rodzaj użytkowania obszaru zlewni JCWP (% powierzchni zlewni bezpośredniej)	
Tereny zurbanizowane	19
Tereny użytkowane rolniczo	22
Tereny leśne	31
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań — JCWP	BIO_FIZ (na elementy biologiczne zależne od fizykochemii), BIO_HM (na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii), CHEM (na elementy chemiczne), FIZ (na elementy fizykochemiczne), OCH (na obszary chronione)
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	
Główne źródło presji troficznych	rolnictwo i depozycja
Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy
Główne źródło presji hydromorfologicznych	B, WEI, Db, Ed
Główne źródło presji chemicznych	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona

7. OBSZARY CHRONIONE WYMNIENIONE W ZAŁ. IV RDW ORAZ USTAWIE Z DNIA 20 LIPCA 2017 R. – PRAWO WODNE

Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	NIE – JCWP nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	TAK - JCWP przeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG - obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód	TAK - cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	1. PL.ZIPOP.1393.OCHK.632
1 (obszar chroniony)	
Nazwa obszaru	Dolina Środkowej Łyny
Typ obszaru	obszar chronionego krajobrazu
Kod INSPIRE obszaru	PL.ZIPOP.1393.OCHK.632
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	
Czy występują?	nie występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
8. CEL ŚRODOWISKOWY	
Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny
Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [Benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

➤ Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) - rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Według podziału na 172 JCWPd, który obowiązuje od 2016 r. badany obszar lokalizowany jest w granicach JCWPd 700020.

Tabela 4. Charakterystyka Jednolitych części wód podziemnych na terenie opracowania.

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Numer JCWPd	20
Kod JCWPd	GW700020
Powierzchnia JCWPd [km ²]	5701.20
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Pregoly
Region wodny	Łyny i Węgorapy
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Białymstoku
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Olsztynie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Olsztynie
Obszar bilansowy	Zlewnia Pasłęki i Baudy, Drwęca, Narew od Biebrzy do Pułtusa z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy(BI), Narew od Biebrzy do Pułtusa z wyłączeniem WJM i zlewni Pisy (WA), Wielkie Jeziora Mazurskie i zlewnia Pisy, Wkra, Łyna, Pregola bez Łyny, Bezleda, Stradyk

Rejony wodnogospodarcze	Omulew od źródeł Krukowa wraz z Sawicą i Wołpuszą, Orzyc od źródeł do Krasnosielca, Węgorapa od J Mamry do granicy, Młynówka, Kan. Mazurski, Łyna od Sajny do granic państwa, Łyna od Elmy do Sajny, Łyna od Kirsnej do Elmy, Dejna, Guber, Bezleda, Pasmar, Stradyk, Doba (VIIIb *), Doba (VIIIb*), Pisa (VIa), Pisa (VIb), Spychowska Struga (I), Drwęca Warmińska, Wel, Górna Pasłęka, Krutynia (II), Śródkowa Pasłęka, Walsza, Nidzica - zlewnia Nidy po ujście Szkotówki, Działdowo - zlewnia Dziadówki od Szkotówki do Lubowidza, Drwęca ze zlewnią jeziora Drwęckiego po wodowskaz Samborowo, Sajna, Bykowo, Kośnik od źródeł do Kośna, Łyna od Kan. Spręcwo do ujścia Kirsnej, Łyna od J. Ustrych do Kan. Spręcwo, Dymier i Biegówka do J. Orzyc, Łyna od źródeł do J. Łańskiego włącznie
Województwo (TERYT)	warmińsko-mazurskie (28)
Powiat (TERYT)	powiat olsztyński (2862), powiat bartoszycki (2801), powiat giżycki (2806), powiat kętrzyński (2808), powiat lidzbarski (2809), powiat mrągowski (2810), powiat nidzicki (2811), powiat olsztyński (2814), powiat ostródzki (2815), powiat szczycieński (2817), powiat węgorzewski (2819)
Gmina (TERYT)	Barciany (2808022), Barczewo (2814013), Bartoszyce (2801011), Bartoszyce (2801032), Biskupiec (2814023), Bisztynek (2801043), Budry (2819012), Dobrze Miasto (2814033), Dywity (2814042), Dąbrówno (2815022), Dźwierzuty (2817022), Gietrzwałd (2814052), Grunwald (2815032), Górowo Iławieckie (2801021), Górowo Iławieckie (2801052), Jedwabno (2817032), Jeziorany (2814063), Jonkowo (2814072), Kiwity (2809022), Kolno (2814082), Korsze (2808043), Kozłowo (2811032), Kętrzyn (2808011), Kętrzyn (2808032), Lidzbark Warmiński (2809011), Lidzbark Warmiński (2809032), Lubomino (2809042), Mikołajki (2810023), Mrągowo (2810011), Mrągowo (2810032), Nidzica (2811043), Olsztyn (2862011), Olsztynek (2814093), Pasym (2817043), Piecki (2810042), Purda (2814102), Reszel (2808053), Ryn (2806083), Sorkwity (2810052), Srokowo (2808062), Stawiguda (2814112), Sępólno (2801063), Węgorzewo (2819033), Świątki (2814122)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW7000095844929;RW7000095845969;LW30477;LW30481;RW700009584374;LW30499;LW30414;LW30370;LW30377;LW30393;LW30410;LW30413;LW30420;LW30521;LW30522;RW7000095845349;LW30371;LW30518;LW30501;LW30503;RW700010584941;RW700011584499;LW30378;LW30460;LW30400;LW30489;LW30493;LW30509;LW30516;LW90142;LW30500;LW30529;LW95801;LW30428;RW700011584919;RW700016584965;RW7000105847492;RW700010584752;RW700010584754;RW7000105847729;RW70000958448899;RW700009584389;RW700009584469;RW7000095844874;RW70000958448954;RW70000958449529;RW700009584529;RW7000095845729;RW700009584589;RW7000095845989;RW700009584649;RW700009584769;RW700009584783;RW7000095847889;RW700009584813;RW7000105847491;RW70000958482989;RW700009584832;RW7000095848831;RW7000095848832;RW700010584792;RW700010584849;RW700010584854;RW700010584865;RW7000105848689;RW700010584872;RW700010584874;RW7000105848849;RW7000105848852;RW70001058488549;RW7000105848858;RW700010584886;RW7000105848889;RW700010584921;RW70001058498671;RW7000105849881;RW7000115844899;RW700011584599;RW700011584699;RW7000115847499;RW700011584789;RW700018584371;RW7000115848299;RW700011584869;RW7000115848899;RW70001158489;RW7000165849851;RW7000185844591;RW7000185844873;RW7000185846939;RW70001858482953;RW700009584569;RW7000095845329;LW30415;LW30427;LW30425;LW30426;LW30404;LW30375;LW30384;LW30390;LW30395;LW30396;LW30398;LW30402;LW30408;LW30411;LW30412;LW30433;LW30435;LW30440;LW30441;LW30446;LW30447;LW30;LW30449;LW30450;LW30452;LW30454;LW30456;LW30461;LW30463;LW30465;LW30467;LW30472;LW30473;LW30475;LW30483;LW30484;LW30486;LW30487;LW30496;LW30497;LW30504;LW30507;LW30525;LW30527;LW30528
2. OCENA STANU JCWPd	
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak
Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMIŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Wskaźniki determinujące stan JCWPd	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy

Przyczyna stanu słabego		
Warunki naturalne – charakter geogeniczny	nie dotyczy	
Antropopresja		
Wpływ na stan chemiczny	nie dotyczy	
Wpływ na stan ilościowy	nie dotyczy	
3. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN JCWPd		
Rodzaj użytkowania JCWPd (pobór wód podziemnych)		
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018		
[tys. m3/rok]	43944.74	
% w JCWPd	100,00%	
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018		
[tys. m3/rok]	nie dotyczy	
% w JCWPd	nie dotyczy	
Razem [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	43944.74	
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	146752.60	
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	30	
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona	
4. OBSZARY CHRONIONE WYMIENIONE W ZAŁ. IV RDW		
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodęprzeznaczoną do spożycia przez ludzi	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		
Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd	
Parki narodowe	0	
Rezerваты przyrody	15	
Parki krajobrazowe	1	
Natura 2000 - OSO	3	
Natura 2000 - SOO	13	
Obszary chronionego krajobrazu	19	
Zespoły przyrodniczo-kraobrazowe	5	
Stanowiska dokumentacyjne	0	
Użytki ekologiczne	19	
Pomniki przyrody	3	
5. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWPd		
Cele środowiskowe		
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	
Postęp w osiągnięciu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)		
2012		
Stan ilościowy	dobry	
Stan chemiczny	dobry	
2016		
Stan ilościowy	dobry	
Stan chemiczny	dobry	
2019		
Stan ilościowy	dobry	
Stan chemiczny	dobry	
Wymagania dla stanu chemicznego		
Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych [Dz. U. 2019, poz. 2148] oraz Metodyka oceny stanu jednolitych cześci wód podziemnych	

Źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW

Podsumowując dział wód w obrębie projektu planu należy stwierdzić:

- na obszarze opracowania jest słaba izolacja głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu;
- w odniesieniu do wód powierzchniowych kluczowym jest ujmowanie wszelkich zanieczyszczonych wód oraz odcieków w zbiorcze systemy kanalizacji zarówno sanitarnej jak i deszczowej. Ścieki bytowo - gospodarcze powinny być odprowadzane systemem kanalizacji sanitarnej (tłocznej / grawitacyjnej), a deszczowe odprowadzane do systemu kanalizacji deszczowej z odpowiednio dobranymi urządzeniami podczyszczającymi.
- w tabelach charakterystyki JCWP opisano stan oraz cele środowiskowe zarówno dla samych JCWP jak i dla terenów ochrony środowiska w obrębie jednolitych części.
- zapisy projektu planu spełniają cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych w tym realizują cele zapobiegania lub ograniczania wprowadzania do wód zanieczyszczeń oraz zapobiegania pogorszeniu ich stanu.
- obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Subzbiornik Warmia nr 205 oraz częściowo w granicach GZWP nr 213 Olsztyn,
- należy zakazać wprowadzania szkodliwych substancji do gleby - ze względu na możliwość przenikania substancji chemicznych do wód podziemnych.

5.1.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na terenie objętym opracowaniem zlokalizowane są obszary objęte w 2024 r. prawną formą ochrony przyrody w postaci użytków ekologicznych:

- **Jezioro Zgniłek** – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581). Celem ochrony jest ochrona jeziora reprezentującego dysharmonijny, humotroficzny typ rozwojowy, podlegający sukcesji, wraz z zasobami przyrodniczymi obszaru.
- **Żurawia Dolina** - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915). Celem ochrony jest ochrona kserotermicznych, ciepłolubnych muraw wraz z podmokłymi obniżeniami terenu i północnego brzegu jeziora Ukiel tj. wzdłuż brzegu Płosa Łupstyskiego wraz z zasobami przyrodniczymi.

Objęcie powyższych terenów ochroną, było wynikiem wieloletnich prac inwentaryzacyjnych wyznaczających cenne płaty środowisk naturalnych o wysokiej różnorodności biologicznej na terenie miasta Olsztyna. W 2016 r. na zlecenie Gminy Olsztyn, naukowcy z Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska, Wydziału Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie opracowali raport, pn. *„Wyznaczenie terenów cennych przyrodniczo w granicach administracyjnych Olsztyna (woj. warmińsko-mazurskie)”*, pod kierownictwem dr hab. Jacek J. Nowakowski, prof. UWM.

Na podstawie powyższego opracowania, w granicach miasta wyróżniono 13 obszarów, które uznano za cenne przyrodniczo:

- Dolina Łyny
- Dolina Wadąga
- Płociduga Mała
- Płociduga Duża
- Rezerwat Mszar
- Rezerwat Redykajny
- Żurawia Dolina
- Torfowisko Dajtki
- Jezioro Sgnitek
- Zbiorniki Skandy
- Zbiorniki Pieczewa
- Park Pozorty
- Park Track.

Spośród ww. obszarów dwa z nich stanowią obecnie rezerваты przyrody: „Mszar” i „Redykajny”, z kolei dwa inne, jak wspomniano powyżej, zlokalizowane na analizowanym terenie: „Żurawia Dolina” i „Jezioro Sgnitek” (Zgniłek) stanowią od 2024 r. użytki ekologiczne.

Jednakże, przed objęciem terenów „Żurawiej Doliny” i „Jeziora Zgniłek” ochroną, wykonano w 2023 r. na zlecenie Gminy Olsztyn „Aktualizację inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)” pod kierownictwem dr hab. Jacek J. Nowakowski, prof. UWM . Opracowanie przedstawia wyniki aktualizacji inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty powyższych terenów oraz ocenę aktualnego stanu walorów przyrodniczych ww. terenów pod kątem wskazania celowości objęcia ich formą ochrony przyrody.

Należy zwrócić tu uwagę, iż granice inwentaryzowanych i wskazanych do objęcia ochroną, w opracowaniu z 2016 r. obszarów „Żurawiej Doliny” i „Jeziora Zgniłek” różnią się od granic wyznaczonych do zinwentaryzowania terenów w „Aktualizacji (...)” z 2023 r. i ostatecznego ich ujęcia jako użytki ekologiczne.

Rycina 25. Granice inwentaryzacji obszaru „Żurawia Dolina” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2017 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Rycina 26. Granice inwentaryzacji obszaru „Jezioro Sgnitek (Zgniłek)” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2018 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Jak wynika z powyższych rycin, inwentaryzacją przyrodniczą w 2023 r. objęto tereny, które aktualnie stanowią użytki ekologiczne, jak również tereny sąsiadujące, nie objęte ochroną, które to znajdują się w granicach opracowywanego i analizowanego projektu planu i obejmują jego znaczną część.

W związku z czym, w celu określenia struktury oraz stanu środowiska naturalnego zastosowano metodę polegającą na wykorzystaniu ww. *"Aktualizacji inwentaryzacji przyrodniczej (...)"* wykonanej na potrzeby wówczas planowanych do objęcia ochroną terenów, którą uzupełniono o własne wizje terenowe.

Opracowanie przyrodnicze wykonane zostało przez specjalistów i zawiera szczegółowe informacje dotyczące przyjętej metodyki prowadzenia badań, wyniki inwentaryzacji oraz podsumowanie i wnioski dotyczące ustanowienia obszarów chronionych w postaci użytków ekologicznych. W związku z tym, że użytki te utworzono w 2024 r. w niniejszej „Prognozie” skupiono się głównie na wynikach inwentaryzacji, a w poniższych podrozdziałach zamieszczono tylko ogólne informacje, jakie uzyskano podczas przeprowadzonych monitoringów środowiska.

Badania własne terenu opracowania wykonane były, z uwagi na termin zlecenia i czas opracowania prognozy, w marcu 2026 r. Łącznie przeprowadzono 3 kontrole terenowe w różnych przedziałach czasowych.

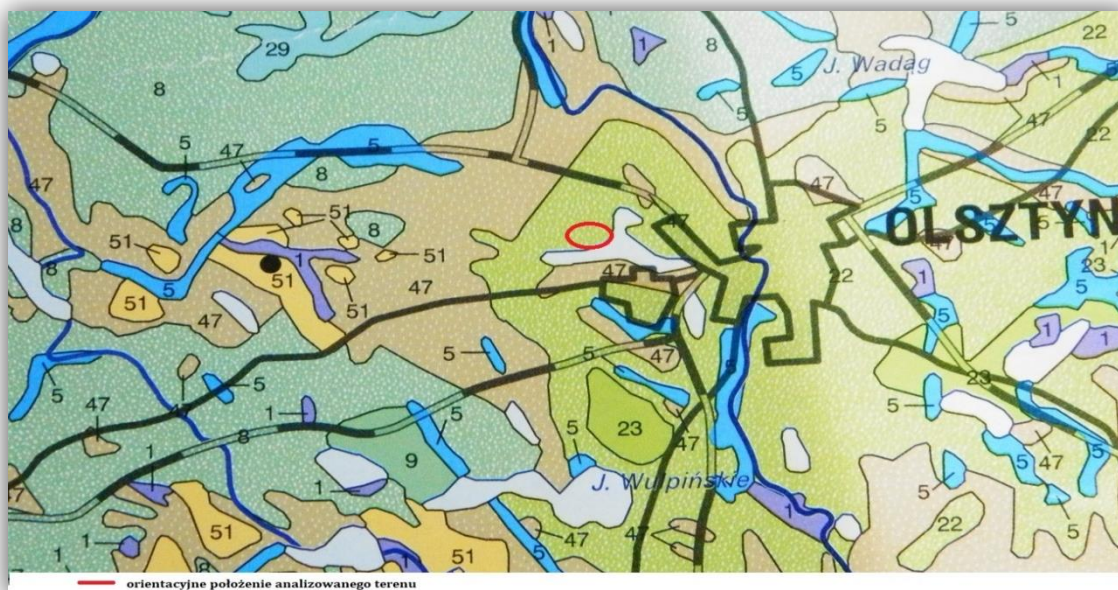
Na podstawie powyższej metodyki opracowano opis struktury obecnego stanu środowiska przyrodniczego przedstawiony poniżej. Opis ten podzielono na dwa oddzielne elementy tj. świat roślin oraz świat zwierząt.

Flora

Pod względem geobotanicznym przedmiotowy obszar gminy leży w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Dziale Północnym Mazursko-Białoruskim, Krainie Mazurskiej, w Okręgu Olsztyńsko-Szczytnowskim, Podokręgu Olsztyńskim.

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej należy rozumieć hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

Zgodnie z tak przyjętą definicją, na badanym obszarze, wyróżniono dominujący powierzchniowo rodzaj potencjalnej roślinności naturalnej – grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (Tilio-Carpinetum), odmiana subborealna ze świerkiem, seria uboga (22).

Rycina 27. Potencjalna roślinność naturalna Polski

Źródło: Mapa poglądowa w skali 1: 300 000, arkusz 2 Pobrzeże Gdańskie i Pojezierze Wschodniopomorskie PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r.

Obszar opracowania obejmuje teren położony w zachodniej części miasta Olsztyna i stanowi część Osiedla Gutkowo, położony nad jeziorem Ukiel.

Przedmiotowy obszar w większości stanowią tereny niezainwestowane, gdzie znaczne powierzchnie zajmują tereny leśne. Lasy należą do Nadleśnictwa Kudypy, Leśnictwa Szelaąg, znajdujących się pod zarządem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Rycina 28. Mapa drzewostanów występujących na terenie opracowania

Źródło: opracowania włanne na podstawie danych <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>

Lasy występują tu w mozaice z terenami upraw polowych zajętych pod pastwiska i łąki, rowami melioracyjnymi, terenami podmokłymi, oczkami wodnymi oraz enklawami śródpolnych zadrzewień i zakrzewień.

Na analizowanym terenie występują pojedyncze zabudowania (budynki mieszkalne jednorodzinne, zabudowa zagrodowa, budynki gospodarcze), głównie w części północnej i południowej, ułożone liniowo wzdłuż ul. Porannej. Dodatkowo występuje w części południowej duże pole campingowe o nazwie „Ukiel”. Powierzchnie szaty roślinnej towarzyszącej zabudowaniom stanowią trawniki o uproszczonym składzie gatunkowym, krzewy ozdobne oraz zieleń wysoka. Struktura i skład gatunkowy występującej tam roślinności są bardzo różnorodne, a wiążą się z indywidualnymi upodobaniami właścicieli lub władających tymi terenami.

W strukturze drzewostanu przeważa sosna pospolita (*Pinus sylvestris*), z mniejszym udziałem brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), świerku (*Picea abies*), klonu jawor (*Acer pseudoplatanus*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), topoli osiki (*Populus tremula*), jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), buka pospolitego (*Fagus sylvatica*), modrzewia europejskiego (*Larix decidua*). W podszycie przeważnie spotyka się gatunek leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*), kruszyny pospolitej (*Frangula alnus*), jarzębu pospolitego (*Sorbus aucuparia*), głóg jednoszyjkowy (*Crataegus monogyna*) i dębu.

W strefie brzegowej jezior występują szpalery drzew nadwodnych, zbudowane głównie z olszy czarnej (*Alnus glutinosa*) oraz z zarośli wierzbowych z niewielką domieszką klonu zwyczajnego (*Acer platanoides*). Z kolei w części nadwodnej jeziora, spotkać można roślinność szuwarową tworzoną w przeważającej mierze przez trzinę pospolitą (*Phragmites australis*), mannę mielec (*Glyceria maxima*), oczeret jeziorny (*Schoenoplectus lacustris*), pałkę (*Typha Sp.*)

W obrębie rowów melioracyjnych, czy oczek wodnych na terenach brzegowych występują głównie zarośla wierzbowe, olsza czarna oraz brzoza brodawkowata.

Na użytkach rolnych występuje roślinność związana z użytkowaniem rolniczym terenów. Roślinność niska na pozostałych terenach otwartych reprezentowana jest głównie przez wieloletnie trawy: np. kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*), wyczyńca łąkowego (*Alopecurus pratensis*), wiechliny łąkowej (*Poa pratensis*), kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*). Poza tym występują tu takie gatunki roślin jak: mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), podbiał pospolity (*Tussilago farfara*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), komosa biała (*Chenopodium album*), przymiotno kanadyjskie (*Conyza canadensis*), nostrzyk biały (*Melilotus albus*), powój polny *Convolvulus arvensis*, krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris*), maruna bezwonna (*Matricaria maritima*), tobołki polne (*Thlaspi arvense*), jasnota biała (*Lamium album*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), wyka ptasia (*Vicia cracca*), koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), babka zwyczajna (*Plantago major*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), pięciornik gęsi (*Potentilla anserina*).

Zdjęcie 13. Tereny upraw rolnych

Zdjęcie 14. Tereny otwarte, w oddali teren lasu

Zdjęcie 15. Zarośla wierzbowe porastające brzeg oczka wodnego

Zdjęcie 16. Teren leśny

Zdjęcie 17. Roślinność urządzona, po lewej naturalna, występująca w części zachodniej

Fauna

Wśród fauny dominują gatunki charakterystyczne dla terenów otwartych spotykane są tu również gatunki leśne oraz wodne, a siedliska te stwarzają dogodne warunki do odpoczynku, żerowania czy gniazdowania. Podczas obserwacji własnych odnotowano m.in. kawkę (*Corvus monedula*), srokę (*Pica pica*), kruka (*Corvus corax*) bogatkę (*Parus major*), *vulgaris*), ziembę (*Fringilla coelebs*), myszołowa (*Buteo buteo*), bociano białego (*Ciconia ciconia*), krogulca zwyczajnego (*Accipiter nisus*) oraz żurawie (*Grus grus*).

Dodatkowo w części zachodniej na terenie, gdzie rozpoczęto prace budowlane związane z zabudową, występowały liczne ślady jeleniowatych.

Zdjęcie 18. Żurawie

Inwentaryzacja przyrodnicza wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" i „Żurawia Dolina”¹⁹

1. Teren inwentaryzacji - „Jezioro Sgnitek”

Głównym obiektem tego terenu jest zeutrofizowany zbiornik wodny, funkcjonujący pod nazwami jez. Zgnitek / jez. Sgnitek o powierzchni ok. 6 ha, reprezentujący dysharmonijny, humotroficzny typ rozwojowy jezior, podlegający naturalnej sukcesji. W wyniku sukcesji ekologicznej w południowej części zbiornik przechodzi w stadium torfowiska.

W przypadku inwentaryzacji kręgowców, granice terenu inwentaryzacji w roku 2023 były wyznaczone wzdłuż naturalnych granic terenu leśnego i niewielkiego terenu otwartego otaczającego jezioro Zgnitek, sięgających brzegów jeziora Ukiel. Powierzchnia tego terenu wynosiła łącznie ok. 33,94 ha.

¹⁹ Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Rycina 29. Granice inwentaryzacji obszaru „Jezioro Sgnitek (Zgniłek)” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2018 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Wyniki inwentaryzacji / waloryzacja przyrodnicza terenu

➤ **Siedliska przyrodnicze, zbiorowiska roślinne i rośliny**

W badanym obszarze występują dwa siedliska, których fitocenozy są zbliżone charakterystykami do siedlisk priorytetowych chronionych w ramach Dyrektywy Siedliskowej:

- **7140 — torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Cl. Scheuchzerio-Caricetea nigrae*);**
- **3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*.**

7149: Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Cl. Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)

Torfowisko przejściowe, które częściowo można byłoby zaklasyfikować do siedlisk priorytetowych dla ochrony, wykazanych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej, jako siedlisko przyrodnicze oznaczone 7140 — torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Cl. Scheuchzerio-Caricetea nigrae*) znajduje się w południowej części jeziora Zgniłek, na działce 144-27/1.

W roku 2023 potwierdzono obecność gatunków charakterystycznych dla rzędu *Scheuchzerietalia palustris*: torfowce *Sphagnum sp.*, oraz gatunków charakterystycznych dla rzędu *Caricetalia nigrae* i związku *Caricion nigrae*, tj. turzycy pospolitej *Carex nigra*, siedmiopalecznika błotnego *Comarum palustre*, bagnicy torfowej *Scheuchzeria palustris*,

bobrka trójlistkowego *Menyanthes trifoliata*, wełnianki wąskolistnej *Eriophorum angustifolium*. Ta charakterystyczna kombinacja gatunków pozwala klasyfikować to torfowisko do klasy (ChSC Cl.) *Cl. Scheuchzerio-Caricetea nigrae*, niskoturzycowe, bogate w mszaki zbiorowiska torfowisk przejściowych, odpowiadające siedlisku 7140 z wykazu siedlisk przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym.

Interesujące pod względem składu gatunkowego zbiorowisko o charakterze trzęsawiska nawiązujące do roślinności z klasy *Scheuchzerio-Caricetea* znajdowało się na północno-zachodnim brzegu jeziora i graniczyło z zbiorowiskami olsowymi oraz z fragmentem podmokłej zarastającej łąki, na działce o numerze ewidencyjnym 144-13. Płaty siedliska nie należały jednak do dobrze zachowanych, gdyż w wyniku przesuszenia zanotowano wkraczanie wysokich traw: śmiałka pociętego *Deschampsia flexuosa*, trzęślicy modrej *Molinia caerulea* i kłosówki wełnistej *Holcus lanatus*.

W płatach siedliska licznie notowano bobrka trójlistkowego *Menyanthes trifoliata* gatunek podlegający ochronie częściowej oraz zaobserwowano pojedyncze okazy rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*. Rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia* objęta jest w Polsce ochroną gatunkową ścisłą. Gatunek ten jest umieszczony na Polskiej Czerwonej Liście Paprotników i Roślin Kwiatowych z kategorią NT – near threatened – bliski zagrożenia (KAŹMIERCZAKOWA et al. 2016). Ponadto w granicach zbiorowiska stwierdzono występowanie następujących gatunków roślin: torfowca błotnego *Sphagnum palustre*, czermieni błotnej *Calla palustris*, pięciornika błotnego *Potentilla palustris*, turzycy bagiennej *Carex limosa*, turzycy nitkowatej *Carex lasiocarpa*, wełnianki pochwowej *Eriophorum vaginatum*, zachyłnika błotnego *Thelypteris palustris*, niezapominajki błotnej *Myosotis scorpioides* i licznych podrostów wierzby *Salix* sp. i brzozy omszonej *Betula pubescens*.

W bezpośrednim sąsiedztwie trzęsawiska w zbiorowisku podmokłej łąki ze związku *Molinion*, z trzęślicą modrą *Molinia caerulea*, kozłkiem lekarskim *Valeriana officinalis*, firletką poszarpaną *Lychnis flos-cuculi*, komonicą błotną *Lotus uliginosus*, skrzypem błotnym *Equisetum palustre* i kuklikiem zwisłym *Geum urbanum* stwierdzono występowanie storczyka – **kukułki krwistej *Dactyloriza incarnata***. Kukułka krwista *Dactyloriza incarnata* podlega ochronie częściowej i podobnie jak rosiczka okrągłolistna, gatunek jest umieszczony na Polskiej Czerwonej Liście Paprotników i Roślin Kwiatowych z kategorią NT – near threatened – bliski zagrożenia (KAŹMIERCZAKOWA et al. 2016).

3150 – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*

Drugi typ cennego siedliska przyrodniczego stwierdzonego na tym terenie to zespoły Ass. *Nymphaeetum candidae* Miljan 1958; których obecność pozwalała na klasyfikowanie ich do siedliska priorytetowego 3150 – Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*. Obecnie większość tafli wody pokrywają fitocenozy osoki aloesowatej *Stratiotes aloides*. Zbiorowiska chronionego w Polsce gatunku – **grzybienie północne *Nymphaea candida***, które tworzyły jeszcze w roku 2018 (NOWAKOWSKI et al. 2018) zespoły Ass. *Nymphaeetum candidae* Miljan 1958 wyraźnie zanikły. Zaobserwowano nieliczne osobniki rodzaju *Nymphaea* sp. w strefach brzegowych jeziora i fragmentach lustra niezarośniętych przez osokę aloesowatą. Grzybienie północne *Nymphaea candida* podlegają ochronie gatunkowej częściowej, zamieszczony jest w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin

(KAŹMIERCZAKOWA et al. 2014) i na Polskiej Czerwonej Liście Paprotników i Roślin Kwiatowych z kategorią NT – near threatened – bliski zagrożenia (KAŹMIERCZAKOWA et al. 2016). W wykształconym zespole nymfeidów stwierdzono również obecność rdestnicy pływającej *Potamogeton natans*, żabiścieka pływającego *Hydrocharis morsus-ranae* oraz nieliczne osobniki grążeli żółtych *Nuphar lutea*.

Pozostałe zbiorowiska roślin wodnych to strefa elodeidów – roślinności zanurzonej w wodzie – utworzona przez rogatka sztywnego *Ceratophyllum demersum* i wywłócznika kłosowego *Myriophyllum spicatum*.

Brzeg jeziora porasta wąski pas, zwartego szuwaru reprezentowanego przez helofity: oczeret jeziorny *Scirpus lacustris*, pałkę wąskolistną *Typha angustifolia*, trzcinę pospolitą *Phragmites australis*, z domieszką jeżogłówki *Sparganium emersum* i pałki szerokolistnej *Typha latifolia*, oraz szuwar niski z turzycą długokłosą *Carex elongata* oraz zachylnikiem błotnym *Thelypteris palustris*.

Otoczenie jeziora to dobrze zachowany las olszowy z drzewostanem olszowo-brzozowym, miejscami przechodzący w zarośla wierzbowe. W runie tych zbiorowisk dominują takie gatunki jak: turzycą długokłosa *Carex elongata*, zachylnik błotny *Thelyopteris palustris*, psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, karbienieć pospolity *Lycopus europaeus*, nerecznica grzebieniasta *Dryopteris cristata* i skrzyp błotny *Equisetum palustre*.

Obszar olsu graniczy z terenami otwartymi zajętymi przez pola uprawne (działki o nr. ew.: 144-10; 144/8) dochodzące do ulicy Porannej, a od strony północnej i północno-wschodniej z łąką świeżą (działki o nr. ew.: 144-5/3; 144-5/6), na której stwierdzono występowanie następujących gatunków: pierwiosnka lekarskiego *Primula veris*, złoczenia pospolitego *Leucanthemum vulgare*, tymotki łąkowej *Phleum pratense*, szeleźnika mniejszego *Rhinanthus minor* i krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*. Podobny typ siedliska, półnaturalnej murawy został stwierdzony w zachodniej części nieużytków na działce 144-5/6., gdzie stwierdzono skupiska pierwiosnka lekarskiego *Primula veris*.

Ogółem na badanym terenie oznaczonym jako „Jezioro Sgnitek” stwierdzono obecność sześciu gatunków roślin objętych ochroną gatunkową lub zagrożonych:

Tabela 5. Wykaz chronionych gatunków roślin na terenie inwentaryzacji „Jeziora Sgnitek”

L.p.	Gatunek	Status ochrony	Stanowisko
1.	Bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i>	ochrona gat. częściowa	144-5/1, 144-27/1, 144-13
2.	Rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	ochr. gat. ścisła; NT	144-5/1, 144-13
3.	Kukulka krwista <i>Dactyloriza incarnata</i>	ochr. gat. częściowa; NT	144-27/1, 144-13
4.	Bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i>	ochrona gat. ścisła; VU	144-27/1
5.	Turzycą bagienna <i>Carex limosa</i>	brak; NT	144-27/1, 144-13
6.	Grzybienie północne <i>Nymphaea candida</i>	ochr. gat. częściowa; NT	144-5/1, 144-27/1

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Porosty i grzyby wielkoowocnikowe

W wyniku przeprowadzonych inwentaryzacji lichenologicznych stwierdzono na obiekcie „Jezioro Sgnitek” występowanie 83 gatunków porostów. Wyróżniono cztery gatunki objęte ochroną, w tym jeden ścisłą (*Cetrelia olivetorum*) oraz trzy częściową *Hypogymnia tubulosa*, *Melanelixia subaurifera*, *Ramalina farinacea*. Należy podkreślić, stanowisko *Cetrelia olivetorum* odnotowane na analizowanym obszarze jest jedynym znanym dotychczas miejscem występowania tego gatunku na obszarze miasta Olsztyna (KUBIAK 2005, KUBIAK i SUCHARZEWSKA 2016). Jednocześnie, jest piątym w województwie warmińsko-mazurskim (KUKWA *et al.* 2012). Wśród wyróżnionej bioty porostów 14 gatunków znajduje się na Czerwonej liście porostów zagrożonych w Polsce wymarciem, w tym trzy o statusie gatunku wymierającego (EN), trzy – narażonego na wymarcie (VU), siedem – bliskiego zagrożenia (NT) oraz jeden – o nieokreślonej kategorii zagrożenia (DD). Dwa gatunki – *Cetrelia olivetorum* i *Bacidia arceutina*, to stenotopowe porosty leśne o statusie wskaźników niżowych lasów puszczańskich w Polsce.

Na badanym terenie nie stwierdzono chronionych i zagrożonych gatunków grzybów wielkoowocnikowych *Macromycetes*.

Tabela 6. Wykaz chronionych gatunków porostów na terenie inwentaryzacji „Jeziora Zgnitek”

Lp.	Gatunek		Nr stanowiska (2023)	Ochrona gatunkowa	Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy	Wskaźnik lasów puszczańskich	Rok inwentaryzacji	
	nazwa łacińska	nazwa polska					2018	2023
1	<i>Absoconditella lignicola</i>	blończyk wąty	1			-	+	+
2	<i>Alyxoria varia</i>	szyrzyk zmienny			NT	-	+	
3	<i>Armandinea punctata</i>	brudziec kropkowany	3			-	+	+
4	<i>Anisomeridium polyperi</i>	rzędnik hubowy	1,6,7			-	+	+
5	<i>Arthonia spadicea</i>	plamica kasztanowata	6			-	-	+
6	<i>Bacidia arceutina</i>	kropnica jałowcowa			EN	tak	+	
7	<i>Bacidina adastra</i>	kropniczka sadzona				-	+	
8	<i>Bacidina chlorotricula</i>	kropniczka zieleniejąca				-	+	
9	<i>Bacidina neosquamulosa</i> agg.	kropniczka zadziorkowa	3			-	+	+
10	<i>Bacidina sulphurella</i>	kropniczka siarkowa	1,2,3,5		NT ¹	-	+	+
11	<i>Biatraglobulosa</i>	wyprószek główkowaty				-	+	
12	<i>Buellia griseovirens</i>	brunatka szarozielona	1,2,3,4,6			-	+	+
13	<i>Candelariella efflorescens</i>	liszajecznik rozproszony	1,2,3,4,6			-	+	+
14	<i>Candelariella xanthostigma</i>	liszajecznik ziarnisty	1			-	+	+
15	<i>Catillaria nigroclavata</i>	krużyk bulawkowaty	1,4,5			-	+	+
16	<i>Cetrelia olivetorum</i>	nibypłucnik wątpliwy		ściśła	EN	tak	+	
17	<i>Chaenotheca chrysocephala</i>	trzonecznica żółta	6			-	+	+
18	<i>Chaenotheca ferruginea</i>	trzonecznica rdzawa	6			-	+	+
19	<i>Chaenotheca stemonea</i>	trzonecznica proszkowata			EN	-	+	
20	<i>Chaenotheca trichialis</i>	trzonecznica luseczkowata	6		NT	-	+	+
21	<i>Cladonia coniocraea</i>	chrobotek sztydasty	1,6			-	+	+
22	<i>Cladonia digitata</i>	chrobotek palczasty	1			-	+	+
23	<i>Cladonia fimbriata</i>	chrobotek strzępiasty	1,2,3,5,6			-	+	+
24	<i>Cladonia ochrochlora</i>	chrobotek rdzawy				-	+	
25	<i>Coenogonium pineti</i>	cieliste dyskretne	3,6			-	+	+
26	<i>Evernia prunastri</i>	mąkla tarniowa	2,3,4,5		NT	-	+	+
27	<i>Fuscidea arboricola</i>	ciemnik nadrzewny				-	+	
28	<i>Fuscidea pusilla</i>	ciemnik drobny				-	+	
29	<i>Graphis scripta</i>	literak właściwy	6		NT	-	-	+
30	<i>Halecania viridescens</i>	rozkruszek zielonkawy	2,3,4			-	-	+
31	<i>Hypocenyce scalaris</i>	paznokietnik ostrygowy	6			-	-	+

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OTOCZENIA JEZIORA UKIEL W OLSZTYNIE – REJON GUTKOWO - POŁUDNIE, CZĘŚĆ B

32	<i>Hypogymnia physodes</i>	pustulka pęcherzykowata	2,3,4,5			-	+	+
33	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pustulka rurkowata	1	częściowa	NT	-	+	+
34	<i>Lecania cyrtella</i>	miseczniczka drobna	1,2,5			-	+	+
35	<i>Lecania naegeli</i>	miseczniczka Naegela	2,3,4			-	+	+
36	<i>Lecanora carpinea</i>	misecznica grabowa	4			-	+	+
37	<i>Lecanora chlorotera</i>	misecznica jaśniejsza	5			-	+	+
38	<i>Lecanora compallens</i>	misecznica kumarka				-	+	
39	<i>Lecanora conizaeoides</i>	misecznica proszkowata				-	+	
40	<i>Lecanora expallens</i>	misecznica błedsza	3,6,7			-	+	+
41	<i>Lecanora persimilis</i>	misecznica zbliżona	4,5		DD	-	+	+
42	<i>Lecanora pulicaris</i>	misecznica brązowa	1,2,3,6			-	+	+
43	<i>Lecanora symmicta</i>	misecznica niestała	3,4			-	+	+
44	<i>Lecidea nylanderi</i>	krążniczka Nylandera				-	+	
45	<i>Lecidella eleaochroma</i>	amylka oliwkowa	4,5			-	+	+
46	<i>Lecidella flavosorediata</i>	amylka żółtosorediowa				-	+	
47	<i>Lecidella subviridis</i>	amylka zieleniejaca	1			-	+	+
48	<i>Leparia finkii</i>	liszajec Finka	1,5,6			-	-	+
49	<i>Leparia elobata</i>	liszajec bezłatkowy	2			-	+	+
50	<i>Leparia incana</i>	liszajec szary	2,3,6,7			-	+	+
51	<i>Leparia jackii</i>	liszajec Jacka	2,3,6			-	+	+
52	<i>Leparia rigidula</i>	liszajec najeżony				-	+	
53	<i>Melanelixia glabrata</i>	przylepnik lysiejący	3			-	+	+
54	<i>Melanelixia subaurifera</i>	przylepnik złotawy	1,2,3,4,5	częściowa		-	+	+
55	<i>Melanohalea exasperatula</i>	przylepniczka luseczkowata	1,3			-	+	+
56	<i>Micarea denigrata</i>	krużynka czerniejąca				-	+	
57	<i>Micarea misella</i>	krużynka	1			-	-	+
58	<i>Micarea prasina</i> s. lato.	krużynka ziarenkowata	2,3,6			-	+	+
59	<i>Ochrolechia</i> sp.	ochrost	1			-	-	+
60	<i>Pachyphiale fagicola</i>	sadlinka buczynowa	1		VU	-	-	+
61	<i>Parmelia sulcata</i>	tarczownica bruzdkowana	1,2,3,5,6			-	+	+
62	<i>Pertusaria albescent</i>	otwornica zwyczajna	1			-	+	+
63	<i>Pertusaria coccodes</i>	otwornica szkarłatna	6		NT	-	-	+
64	<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	orzast kolisty	1,6			-	+	+
65	<i>Phlyctis argena</i>	rozsypek srebrzysty	1,3,5,6,7			-	+	+
66	<i>Physcia adscendens</i>	obrost wzniesiony	1,2,3,4,5			-	+	+
67	<i>Physcia stellaris</i>	obrost gwiazdkowaty	1,4,5			-	+	+
68	<i>Physcia tenella</i>	obrost drobny	1,2, 3,4,5,7			-	+	+
69	<i>Physconia enteroxantha</i>	soreniec żółtawy	3,6			-	+	+
70	<i>Placynthiella dasaea</i>	ziarniak małutki	1			-	-	+
71	<i>Placynthiella icmalea</i>	ziarniak drobny				-	+	
72	<i>Platismatia glauca</i>	plucnik modry				-	+	
73	<i>Polycaulonia candelaria</i>	złotorostka postrzępiona	3			-	+	+
74	<i>Polycaulonia polycarpa</i>	złotorostka wieloowocnikowa	4			-	+	+
75	<i>Porina aenea</i>	przewiertnica grabowa	6			-	+	+
76	<i>Pseudochismatomma rufescens</i>	pawloczarka rudawa			VU	-	+	
77	<i>Pycnora sorophora</i>	pykniczna sorediowana				-	+	
78	<i>Ramalina farinacea</i>	odnożyca mączysta	1,2	częściowa	VU	-	+	+
79	<i>Rinodina efflorescens</i>	bruniec rozprószek				-	+	
80	<i>Ropalospora viridis</i>	plasia zielonawa	2,6			-	+	+
81	<i>Scoliosporum sarothamni</i>	szadziec żarnowcowy	2,4			-	+	+
82	<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	szarek pogięty				-	+	
83	<i>Xanthoria parietina</i>	złotorost ścienny	1,2,3,4,5			-	+	+

Czcionką pogrubioną wyróżniono gatunki stwierdzone w 2023 r., kolorem czerwonym wskazano taksony nowe – stwierdzone w 2023 r. a nie odnotowane wcześniej. Zastosowane skróty: EN – gatunek wymierający, VU – narażony, NT – bliski zagrożenia, DD – niedostateczne dane (kategorie zagrożenia wg czerwonej listy); ¹ – jako *Bacidina arnoldiana* s. lato.

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Bezkręgowce

Większość stwierdzanych gatunków bezkręgowców to gatunki typowe, pospolite dla tego typu siedlisk. Nie odnotowano zasadniczych zmian w składzie gatunkowym większości grup.

W roku 2023 potwierdzono rozmnażanie się ważki - żagnicy torfowej *Aeshna juncea*, a wraz z żagnicą zieloną *Aeshna viridis* oba gatunki można zaliczyć do gatunków cennych na badanym obszarze. Szczególnie cennym jest ten drugi gatunek, żagnica zielona *Aeshna viridis*, która jest ściśle związana z osoką aloesową *Stratiotes aloides*, objęta ścisłą ochroną gatunkową, wprowadzona na Czerwoną listę gatunków zagrożonych IUCN (kat. LC) i na Czerwoną Listę Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce, oraz jest gatunkiem uwzględnionym w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej i załączniku II Konwencji Berneńskiej.

Motyle dzienne Rhopalocera

Podczas obserwacji stwierdzono ca. 98 osobników należących do 20 gatunków motyli dziennych.

Tabela 7. Wykaz gatunków motyli dziennych w otoczeniu „Jeziora Zgnitek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Karłatek ryska <i>Thymelicus lineola</i>	2	brak	144-5/6
2.	Wietek Reala <i>Leptidea reali</i>	3	brak	144-5/6
3.	Zorzynek rzeżuchowiec <i>Antiocharis cardamines</i>	7	brak	144-5/6
4.	Bielinek kapustnik <i>Pieris brassicae</i>	14	brak	144-5/6
5.	Bielinek rzepnik <i>Pieris rapae</i>	8	brak	144-5/6
6.	Bielinek bytomkowiec <i>Pieris napi</i>	7	brak	144-5/6
7.	Bielinek rukiewnik <i>Pontia edusa</i>	1	brak	144-5/6
8.	Szłaczkoń siarecznik <i>Colias hyale</i>	5	brak	144-5/6
9.	Latolistek cytrynek <i>Gonopteryx rhamni</i>	7	brak	144-5/6
10.	Czerwończyk żarek <i>Lycaena phleas</i>	2	brak	144-5/6
11.	Czerwończyk dukacik <i>Lycaena virgaureae</i>	3	brak	144-5/6
12.	Modraszek ikar <i>Polyommatus icarus</i>	6	brak	144-5/6
13.	Dostojka malinowiec <i>Argynnis paphia</i>	1	brak	144-5/6
14.	Dostojka latonia <i>Issoria lathonia</i>	3	brak	144-5/6
15.	Rusałka admirał <i>Vanessa atalanta</i>	3	brak	144-5/6
16.	Rusałka osetnik <i>Vanessa cardui</i>	1	brak	144-5/6
17.	Rusałka pawik <i>Inachis io</i>	8	brak	144-5/6
18.	Rusałka pokrzywnik <i>Aglaia urticae</i>	8	brak	144-5/6
19.	Rusałka kratkowiec <i>Araschnia levana</i>	7	brak	144-5/6
20.	Przeplatka atalia <i>Melitaea athalia</i>	2	brak	144-5/6

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Ważki Odonata

Ważki *Odonata* (*images*) - podczas obserwacji metodą transektową, zaimplementowanej na działce o numerze ewidencyjnym 144-5/6 stwierdzono obecność *images* (osobniki dorosłe) 15 gatunków ważek, łącznie zaobserwowano ca. 48 osobników.

Ważki *Odonata* (larwy) - zebrany materiał hydrobiologiczny liczył larwy 31 ważek należących do 12 gatunków. Większość z nich to gatunki pospolite w kraju. Jedynie dwa gatunki można zaliczyć do gatunków cennych na badanym obszarze: żagnicę zieloną *Aeshna viridis* oraz żagnicę torfową *Aeshna juncea*.

Tabela 8. Wykaz obserwowanych *images* gatunków ważek w otoczeniu „Jeziora Zgnitek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Łątka dziewczęca <i>Coenagrion puella</i>	9	brak	144-5/6
2.	Łątka wczesna <i>Coenagrion pulchellum</i>	2	brak	144-5/6
3.	Oczobarnika większa <i>Erythronia najas</i>	3	brak	144-5/6
4.	Tężnica wytworna <i>Ischnura elegans</i>	4	brak	144-5/6
5.	Świtezianka błyszcząca <i>Calopteryx splendens</i>	3	brak	144-5/6
6.	Pałątka pospolita <i>Lestes sponsa</i>	2	brak	144-5/6
7.	Pióronóg nadwodnik <i>Platycnemis pennipes</i>	1	brak	144-5/6
8.	Żagnica wielka <i>Aeshna grandis</i>	2	brak	144-5/6
9.	Miedziopierś metaliczna <i>Somatochlora metallica</i>	3	brak	144-5/6
10.	Szklarka zwyczajna <i>Cordulia aenea</i>	1	brak	144-5/6
11.	Lecicha pospolita <i>Orthetrum cancellatum</i>	7	brak	144-5/6
12.	Ważka czteropłama <i>Libellula quadrimaculata</i>	5	brak	144-5/6
13.	Ważka płaskobrzucha <i>Libellula depressa</i>	2	brak	144-5/6
14.	Szablak żółty <i>Sympetrum flaveolum</i>	1	brak	144-5/6
15.	Szablak zwyczajny <i>Sympetrum vulgatum</i>	3	brak	144-5/6

- Wszystkie gatunki wymienione są na The IUCN Red List of Threatened Species – Czerwona Lista Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody z kategorią LC – least concern, najmniejszej troski (IUCN 2023)

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Tabela 9. Lista gatunków ważek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Jeziorze Zgniłek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1	Pałątka mała <i>Lestes virens</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
2	Łątka dzieweczka <i>Coenagrion puella</i>	3	brak	144-5/1, 144-13	Rozmnaża się
3	Łątka wczesna <i>Coenagrion pulchellum</i>	3	brak	144-5/1, 144-13	Rozmnaża się
4	Żagnica ruda <i>Aeshna isosceles</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
5	Żagnica torfowa <i>Aeshna juncea</i>	3	CLZGIZ – DD	144-5/1	Rozmnaża się
6	Żagnica zielona <i>Aeshna viridis</i>	2	Ochr. gat. ścisła; KB (Zař.II); IUCN – LC, CLZGIZ – LC; N2000	144-5/1	Rozmnaża się
7	Szklarka zielona <i>Cordulia aenea</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
8	Ważka czteroplama <i>Libellula quadrimaculata</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
9	Lecicha pospolita <i>Orthetrum cancellatum</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
10	Szablak żółty <i>Sympetrum flaveolum</i>	4	brak	144-5/1, 144-13	Rozmnaża się
11	Szablak krwisty <i>Sympetrum sanguineum</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
12	Szablak zwyczajny <i>Sympetrum vulgatum</i>	3	brak	144-5/1, 144-13	Rozmnaża się

IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; CLZGIZ – Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (GŁOWAŃSKI 2002); N2000 – Załącznik IV (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; KB – Załącznik II Konwencji Berneńskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Łętki Ephemeroptera

W pobranych próbach hydrobiologicznych stwierdzono 8 osobników zaliczanych do trzech gatunków. Wszystkie należą do gatunków pospolitych w różnych środowiskach wodnych.

Tabela 10. Lista gatunków jętek stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1.	<i>Cloeon dipterum</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
2.	<i>Caenis horaria</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
3.	<i>Caenis robusta</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Chrząszcze wodne Coleoptera aquatica

W pobranych próbach stwierdzono obecność 78 chrząszczy wodnych należących do 22 gatunków i 4 taksonów wyższego rzędu. Atutem jest obecność gatunków typowych dla czystych wód, np. *Porhydrus lineatus*, *Noterus clavicornis*. Świadczy to niewątpliwie o dużym stopniu naturalności badanych środowisk wodnych i potrzebie ich ochrony.

Tabela 11. Lista gatunków chrząszczy wodnych stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1.	<i>Halophilus fluvialis</i>	5	brak	144-5/1	Rozmnaża się
2.	<i>Noterus clavicornis</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
3.	<i>Noterus crassicornis</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
4.	<i>Hydroporus nigrita</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
5.	<i>Hydroporus incognitus</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
6.	<i>Hygrotus decoratus</i>	8	brak	144-5/1	Rozmnaża się
7.	<i>Hygrotus inaequalis</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
8.	<i>Guignatus pusillus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
9.	<i>Porhydrus lineatus</i>	4	brak	144-5/1	Rozmnaża się
10.	<i>Laccophilus minutus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
11.	<i>Hydaticus seminiger</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
12.	<i>Rhantus notatus</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
13.	Dytiscidae n.det. larwy	5	brak	144-5/1	Rozmnaża się
14.	<i>Anacaena lutescens</i>	11	brak	144-5/1	Rozmnaża się
15.	<i>Enochrus affinis</i>	4	brak	144-5/1	Rozmnaża się
16.	<i>Enochrus testaceus</i>	11	brak	144-5/1	Rozmnaża się
17.	<i>Guignatus pusillus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
18.	<i>Helophorus griseus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
19.	<i>Hydrobius fuscipes</i>	4	brak	144-5/1	Rozmnaża się
20.	Hydrophilidae n.det. larwy	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
21.	<i>Coelostoma orbiculare</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
22.	<i>Helophorus aquaticus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
23.	<i>Helophorus minutus</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
24.	Scirtidae	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
25.	<i>Helodes</i> sp.	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
26.	Curculionidae	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Pluskwiaki różnoskrzydłe *Heteroptera*

W pobranych próbach hydrobiologicznych stwierdzono obecność 24 pluskwiaków wodnych należących do 7 gatunków. Są to gatunki pospolite w całym kraju, zwłaszcza w jego nizinnej części, występujące w różnych typach zbiorników wodnych. Jedynie ***Hydrometra gracilentia*** uchodzi za stosunkowo rzadki gatunek.

Tabela 12. Lista gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”

Tabela 12. Lista gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych stwierdzonych w jeziorze Zgniłek w 2023 r.

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1.	pianówka <i>Plea minutissima</i>	2	brak	144-5/1	rozmnaża się
2.	plószczyca szara <i>Nepa cinerea</i> – larwy	3	brak	144-5/1	rozmnaża się
3.	pluskolec <i>Notonecta glauca</i> – larwy	3	brak	144-5/1	rozmnaża się
4.	<i>Ilyocoris cimicoides</i> – larwy	2	brak	144-5/1	rozmnaża się
5.	poślizg - <i>Hydrometra gracilentia</i>	1	brak	144-5/1	rozmnaża się
6.	nartnik - <i>Gerris</i> sp. – larwy	2	brak	144-5/1	rozmnaża się
7.	<i>Sigara</i> sp. – larwy	10	brak	144-5/1	rozmnaża się

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Chruściki *Trichoptera*

W pobranych próbach stwierdzono obecność 86 chruścików (larwy i poczwarki w domkach) należących do 8 gatunków. Za najcenniejsze w badanym obszarze należy uznać stwierdzenie dwóch gatunków – ***Limnephilus decipiens***, który jest stosunkowo rzadko spotykanym gatunkiem jeziornym oraz ***Holocentropus dubius*** – gatunku charakterystycznego dla jezior dystroficznych i torfowiskowych, nielicznie występującego w jeziorach Olsztyna.

Tabela 13. Lista gatunków chrząszczy stwierdzonych w „Jeziorze Zgnitek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1.	<i>Holocentropus dubius</i>	7	brak	144-5/1	rozmnaża się
2.	<i>Holocentropus picicornis</i>	2	brak	144-5/1	rozmnaża się
3.	<i>Limnephilus stigma</i>	5	brak	144-5/1, 144-13	rozmnaża się
4.	<i>Limnephilus vittatus</i>	1	brak	144-13	rozmnaża się
5.	<i>Limnephilus decipiens</i>	1	brak	144-5/1	rozmnaża się
6.	<i>Limnephilus flavicornis</i>	66	brak	144-5/1, 144-13	rozmnaża się
7.	<i>Trienodes bicolor</i>	2	brak	144-5/1	rozmnaża się
8.	<i>Trichostegia minor</i>	2	brak	144-13	rozmnaża się

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Mięczaki Mollusca

Zebrano w próbach 36 osobników zaliczanych do 6 gatunków, należących do gatunków pospolitych występujących w różnych środowiskach wodnych. Stwierdzono osobniki o różnych rozmiarach, co świadczy o rozmnażaniu się tych gatunków w badanym zbiorniku.

Tabela 14. Lista gatunków mięczaków wodnych stwierdzonych w „Jeziorze Zgnitek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko	Status
1.	<i>Succinea oblonga</i>	2	brak	144-5/1	Rozmnaża się
2.	<i>Radix auricularia</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
3.	<i>Lymnea stagnalis</i>	3	brak	144-5/1	Rozmnaża się
4.	<i>Sphaerium corneum</i>	1	brak	144-5/1	Rozmnaża się
5.	<i>Planorbis planorbis</i> –zateczek pospolity	6	brak	144-5/1	Rozmnaża się
6.	<i>Anisus vortex</i> – zateczek ostrokrawędzisty	21	brak	144-5/1	Rozmnaża się

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Płazy i gady

Płazy Amphibia

W roku 2023 w granicach terenu „Jeziora Sgnitek” i bezpośredniej okolicy stwierdzono występowanie 7 gatunków płazów, w tym wszystkie gatunki miały swoje stanowiska rozrodcze. Wśród stwierdzonych płazów na uwagę zasługują cztery gatunki: żaba trawna *Rana arvalis*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae*, grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus* i rzekotka drzewna *Hyla arborea* – gatunki wymienione w załączniku IV Dyrektyw Siedliskowej, jako gatunki ważne dla Wspólnoty wymagające ścisłej ochrony.

Stanowiska rozrodcze i głosy godujących płazów stwierdzone na jeziorze Zgnitek (144-5/1; 144-27/1) to miejsca godowania najliczniej występującej i szeroko rozmieszczonej w zbiorniku żaby jeziorkowej *Pelophylax lessonae* oraz znajdujące się w południowej części zbiornika miejsce godowania żaby moczarowej *Rana arvalis*, a w strefie szuwaru niskiego w olsie rozporoszone stanowiska godowania rzekotki drzewnej *Hyla arborea*. W południowej części olsu, w rozlewisku wód wiosennych w granicy działek 144-15/4; 144-15/5 stwierdzono stanowisko rozrodcze traszki zwyczajnej *Lissotriton vulgaris* – stwierdzono 10 osobników tego gatunku, a z uwagi na skryty tryb życia tych płazów jest to liczebność niedoszacowana. Trzecie stanowisko rozrodcze

plazów to zbiornik położony w granicach działki 144-5/6 w otoczeniu półnaturalnej kserotermicznej murawy. Na tym stanowisku stwierdzono skrzek żaby trawnej *Rana temporaria*, a 24.04.2023 słyszano jednego osobnika grzebiuszki ziemnej *Pelobates fuscus*. Czwarte stanowisko rozrodcze plazów to zbiornik wodny znajdujący się w granicach działki 143-8, gdzie stwierdzono dość licznie godujące ropuchy szare *Bufo bufo*, a w czerwcu i lipcu z tego obszaru odzywały się rzekotki drzewne *Hyla arborea*.

Tabela 15. Lista gatunków plazów stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony i zagrożenia	Stanowiska	Status gatunku
1.	Traszka zwyczajna <i>Lissotriton vulgaris</i>	10	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	144-15/4; 144-15/5	rozmnaża się
2.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	50-70	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; CLKP – NT; KB (Zał. II)	144-27/1; 143-8	rozmnaża się
3.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	1-2	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; CLKP – NT; KB (Zał. III)	144-5/6	rozmnaża się
4.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	20-30	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	143-8	rozmnaża się
5.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	ca. 30 pakietów skrzeku, ok. 10 os.	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	144-5/6	rozmnaża się
6.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	ca. 30	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; KB (Zał. II)	144-27/1	rozmnaża się
7.	Żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae</i>	ca. 50-100	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, N2000; CLKP – NT; KB (Zał. III)	144-27/1, 144-5/1	rozmnaża się

IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik IV (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; CLKP – Czerwona Lista Kręgowców Polski; KB – Załącznik II i III Konwencji Berneńskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Gady Reptilia

Na badanym terenie stwierdzono występowanie 3 gatunków gadów, w typowych dla nich siedliskach. Wszystkie trzy jaszczurki podlegają w Polsce częściowej ochronie gatunkowej. Występują w całej Polsce i tworzą stabilne populacje. Globalny trend liczebności jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* i jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara* z uwagi na ich szeroki zasięg (zasięg palearktyczny) i niewielkie zmiany liczebności uznawany jest za stabilny.

Spośród stwierdzonych gatunków **jaszczurka zwinka *Lacerta agilis***, jest wymieniona w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej, jako gatunek ważny dla Wspólnoty, wymagający ścisłej ochrony. Jest to gad występujący na terenach nasłonecznionych i otwartych, o lekkiej i średnio wilgotnej glebie, łąkach, terenach piaszczystych, zrębach i polanach leśnych, a w badanym obszarze związany z murawami kserotermicznymi, znajdującymi się w części działek 144-5/6; 144-24/4; 144-24/3; 144-24/2; 144-16/3.

Tabela 16. Lista gatunków gadów stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony i zagrożenia	Stanowisko
1.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i>	<5	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	144-12
2.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	<10	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, N2000; KB (Zał. II)	144-5/6; 144-24/4; 144-24/3; 144-24/2; 144-16/3
3.	Padalec zwyczajny <i>Anguis anguis</i>	<5	Ochr. gat. częściowa, KB (Zał. III)	144-3168/1; 144-3168/2; 144-3168/2; 144-17; 144-21; 144-22

IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik IV (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; KB – Załącznik III Konwencji Berneńskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ **Ptaki**

Na obszarze „Jezioro Sgnitek” w roku 2023 stwierdzono występowanie 71 gatunków ptaków, w tym 36 lęgowych na obszarze jeziora Zgniłek i w otaczającym je olsie (w granicach działek 144-5/1; 144-27/1) i na działce 144-5/5 oraz 36 gatunków gniazdujących w poszerzonym obszarze inwentaryzacji, obejmującym głównie zadrzewienia brzegowe jeziora Ukiel, tereny leśne i teren otwarty pomiędzy jeziorem Zgniłek a jeziorem Ukiel. Ponadto stwierdzono obecność 29 gatunków, które zatrzymywały się w tym terenie w okresie migracji lub zalatywały w ciągu sezonu lęgowego na żerowanie.

W roku 2023 stwierdzono 7 gatunków wymienionych w Załączniku 1 Dyrektywy Rady 2009/147/WE, tzw. Dyrektywy Ptasiej, z których 4 to gatunki lęgowe: **żuraw *Grus grus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, gąsiorek *Lanius collurio***. Żuraw *Grus grus* gniazdował w olsie otaczającym jezioro Zgniłek od strony południowej; para ptaków wyprowadziła młode. Dwa gatunki dzięciołów: **dzięcioł czarny *Dryocopus martius* i dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*** zajmowały terytoria w południowej części badanego obszaru. Obserwowano regularnie ptaki żerujące, przemieszczające się w terenie, a osobniki obu gatunków dzieliły terytoria z obszarem leśnym położonym po drugiej stronie przesmyku „Czarne Wrota”. W bezpośrednim otoczeniu olsu, na kserotermicznych terenach otwartych gniazdował **gąsiorek *Lanius collurio***. Trzy gatunki wymieniane we wspomnianym Załączniku, obserwowane w badanym obszarze, to zalatujące na żerowanie pojedyncze osobniki: dwukrotnie obserwowano samca **błotniaka stawowego *Circus aeruginosus***, którego najbliższe stanowisko gniazdowe było oddalone o ok. 2,5 km (rozlewiska i podmokłe łąki na zachód od Łupsztychu). Drugie stanowisko gniazdowe znajdowało się na terenie zbiornika wodnego przy ul. Sielskiej, oddalone od jez. Zgniłek o ok. 3,5 km. Dwukrotnie obserwowano zalatującego z obszaru jeziora Ukiel na jezioro Zgniłek **bąka *Botaurus stellaris***, a w czerwcu i lipcu **zimirodka *Alcedo atthis***. Obszar jeziora w okresie wiosennym może stanowić potencjalne miejsce dla zatrzymywania się ptaków wodnych, a w okresie lęgowym także żerowania niektórych gatunków. **Bąk *Botaurus stellaris*** został wpisany na Czerwoną listę ptaków Polski, a dwa zalatujące gatunki na Czerwoną Listę Ptaków Europy (BirdLife International 2021): **jerzyk *Apus apus* (kat. NT) i zimirodek *Alcedo atthis* (kat. LC)**.

Tabela 17. Lista gatunków ptaków stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”

Lp.	Gatunek Nazwa łacińska	Stanowisko Gatunki lęgowe – liczba par			Zalutujące (liczba os.)	Status ochrony i zagrożenia
		144-5/1	144-27/1	Otoczenie – pozostałe działki		
1.	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	2-3 p.	4-5 p.	1p. (144-5/6)	6-10	
2.	Łabędź niemy <i>Cygnus olor</i>		1		2	OG
3.	Krakwa <i>Mareca strepera</i>				2	OG
4.	Cyranka <i>Spatula querquedula</i>				2	OG; CLPP – VU; CLKP – VU; SPEC3
5.	Gągoł <i>Bucephala clangula</i>		1 p.			OG; PCLZG – NT
6.	Nurogęs <i>Mergus merganser</i>		1 p.	2-3 ♀ (144-3168/3; 044-1/23?)		OG
7.	Perkoz <i>Tachybaptus ruficollis</i>	1-2 p.				OG
8.	Kormoran <i>Phalacrocorax carbo</i>				2	OGC
9.	Bąk <i>Botaurus stellaris</i>				1	N2000; OG; CLPP – NT; CLKP – NT; SPEC3
10.	Czapla siwa <i>Ardea cinerea</i>				1	OGC
11.	Blotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>				1	N2000; OG; GSO
12.	Myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>				1	OG
13.	Krogulec <i>Accipiter nisus</i>				1	OG
14.	Kobuz <i>Falco subbuteo</i>				1	OG
15.	Wodnik <i>Rallus aquaticus</i>	2-3♂	1♂			OG
16.	Żuraw <i>Grus grus</i>		1	Częściowo: 144-15/1; 144-15/3; 144-16/3	2	N2000; OG; GSO
17.	Śmieszka <i>Chroicocephalus ridibundus</i>				3-11	OG
18.	Słonka <i>Scolopax rusticola</i>			1 p. ? (144-3168/1-2)	1?	SPEC 3
19.	Grzywacz <i>Columba palumbus</i>	2-3 p.		3 p. 144-5/6; 144-3168/2; 144-16/3)		
20.	Kukułka <i>Cuculus canorus</i>			1♂		OG
21.	Jerzyk <i>Apus apus</i>				2-12	OG; IUCN – NT; ERL – NT; SPEC3
22.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>				1	N2000; OG; SPEC3
23.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>			1 p. (144-3168/3)	1	N2000; OG; GSO
24.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	1 p.				OG
25.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>			1 p. ? (144-3168/3)	1	N2000; OG
26.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	1p.?		3 p. (144-3168/1-3; 144-21)		OG
27.	Dzięciołek <i>Dryobates minor</i>			1 p. (144-5/7)		OG; IUCN – NT; ERL – NT
28.	Dymówka <i>Hirundo rustica</i>				1-3	OG; GSO; SPEC3
29.	Oknówka <i>Delichon urbicum</i>				2-10	OG; SPEC2
30.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>			1 p. (144-22-23)	1	OG; SPEC3
31.	Pliszka siwa <i>Motacilla alba</i>				1	OG
32.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	1 p.	2-3 p.	3 p. (144-3168/1-3; 144-21)		OG
33.	Pliszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>			1 p. (144-16/1)		OG
34.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	2 p.	1 p.	3 p. (144-5/6; 144-22-23; 144-3168/3)		OG
35.	Kwiczół <i>Turdus pilaris</i>			3 kolonie (ca. 15-18 p.)		OG
36.	Kos <i>Turdus merula</i>	2 p.	2 p.	6 p. (144-5/5; 144-5/6; 144-23; 144-3168/1-3)		OG
37.	Kapturka <i>Sylvia atricapilla</i>	3 p.	3 p.	4 p. (144-5/6; 144-3168/1-3)		OG
38.	Gajówka <i>Sylvia borin</i>	1 p.	2 p.	2 p. (144-5/6)		OG
39.	Piegiża <i>Sylvia curruca</i>	2 p.	2 p.	1 p. (144-5/5)		OG; GSO
40.	Trzcinniczek <i>Acrocephalus scirpaceus</i>		3 p.			OG
41.	Łozówka <i>Acrocephalus palustris</i>	4 p.	2 p.			OG; GSO
42.	Trzciniak <i>Acrocephalus arundinaceus</i>		1 p.			OG
43.	Brzeczka <i>Locustella luscinioides</i>	1 p.	1 p.			OG
44.	Zaganiacz <i>Hippoboscus icterina</i>			1 p. (144-5/6)	1	OG
45.	Pierwiosnek <i>Phylloscopus collybita</i>	2 p.		6 p. (144-5/6; 144-23; 144-3168/1-3)		OG
46.	Piecuszek <i>Phylloscopus trochilus</i>	3 p.	2 p.	2 p. (144-5/6)		OG; SPEC3
47.	Świstunka <i>Phylloscopus sibilatrix</i>			2 p. (144-3168/1-2)		OG; GSO
48.	Mysikrólik <i>Regulus regulus</i>			1 p. (144-3168/1-2)		OG; SPEC2
49.	Strzyżyk <i>Troglodytes troglodytes</i>		1 p.			OG

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OTOCZENIA JEZIORA UKIEL W OLSZTYNIE – REJON GUTKOWO - POŁUDNIE, CZĘŚĆ B

50.	Bogatka <i>Parus major</i>	4 p.	2 p.	8 p. (144-3168/1-3; 144-21-23)		OG
51.	Modraszka <i>Cyanistes caeruleus</i>	2 p.	2 p.	3 p. (144-5/6; 144-3168/1-3)		OG
52.	Sosnowka <i>Periparus ater</i>			1 p. (144-3168/2)		OG
53.	Sikora uboga <i>Poecile palustris</i>			1 p. (144-5/6)		OG
54.	Sikora czarnogłowa <i>Poecile montanus</i>	1 p.	2 p.	1 p. (144-5/5)		OG; IUCN – NT; ERL – NT; SPEC3
55.	Raniuszek <i>Aegithalos caudatus</i>	1 p.	1 p.			OG
56.	Remiz <i>Remiz pendulinus</i>	1 p.				OG
57.	Kowalik <i>Sitta europaea</i>	1 p.		2 p. (144-3168/1-3)		OG
58.	Pelzacz leśny <i>Certhia familiaris</i>			1 p. (144-3168/3)		OG
59.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>			4 p. (144-5/6; 144-24/4; 144-16/3, 144-12)		N2000; OG; SPEC2
60.	Sroka <i>Pica pica</i>	2 p.			4-6	OGC
61.	Sójka <i>Garrulus glandarius</i>			1p. (144-3168/1-2)	1-2	OG
62.	Kawka <i>Coloeus monedula</i>				4-8	OG
63.	Wrona siwa <i>Corvus cornix</i>	1 p.			2-4	OGC
64.	Kruk <i>Corvus cornix</i>				1	OGC
65.	Szapka <i>Sturnus vulgaris</i>	3 p.		2 p. (144-5/6)		OG; SPEC3
66.	Wilga <i>Oriolus oriolus</i>			1-2 p.		OG
67.	Zięba <i>Fringilla coelebs</i>	7 p.	2 p.	11 p. (144-5/6; 144-21-23, 144-3168/1-3)		OG
68.	Szczygieł <i>Carduelis carduelis</i>		1 p.			OG
69.	Czyż <i>Spinus spinus</i>				1-2	OG
70.	Potrzos <i>Emberiza schoeniclus</i>	1 p.	1 p.			OG
71.	Trznadel <i>Emberiza citrinella</i>	1 p.	1 p.	4 p. (144-5/6)		OG; SPEC2

Status ochrony i zagrożenia: OG ochrona gatunkowa ścisła; OGC – ochrona gatunkowa częściowa; N2000 – gatunki wymienione w załączniku 1 Dyrektywy Rady 2009/147/WE; GSO – gatunek szczególnej odpowiedzialności (>20% populacji EU25); IUCN – gatunek z *The IUCN Red List of Threatened Species*; ERL – gatunek z *European Red List of Birds 2021*; CLKP – gatunek z Czerwonej Listy Kręgowców Polskie; CLPP – gatunek z Czerwonej Listy Ptaków Polskie; SPEC 2-3 – status wg BirdLife International

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Ssaki

Na terenie „Jeziora Sgnitek” stwierdzono występowanie 12-13 gatunków ssaków spośród 41 stwierdzonych w Olsztynie (LEWANDOWSKI *et al.* 2008), w tym **7-8 gatunków nietoperzy** (jeden nieoznaczony do gatunku. Wśród stwierdzonych ssaków, poza nietoperzami były to: **bóbr europejski** *Castor fiber*, objęty ochroną częściową i cztery gatunki łowne, nieobjęte ochroną gatunkową. Stwierdzono kunę leśną *Martes martes*, lisa *Vulpes vulpes* oraz ślady pozostawione przez dziką *Sus scrofa* i sarnę *Capreolus capreolus*. W opuszczonym budynku położonym na terenie działki – 144-5/5 nie potwierdzono kolonii nietoperzy, stwierdzonej w roku 2018 w przestrzeni poszycia dachowego budynku. Podczas obserwacji w godzinach ok. zmierzchu nie zanotowano wylatujących nietoperzy, ale w punkcie wyznaczonym w pobliżu budynku i brzegu jeziora z dostępem do otwartego lustra wody stwierdzono wysoką aktywność gatunków, m.in. mroczka późnego *Eptesicus serotinus* i karlików *Pipistrellus sp.*, które zajmują budynki na kryjówki letnie (SACHANOWICZ, CIECHANOWSKI 2008, DIETZ *et al.* 2009).

Tabela 18. Lista gatunków ssaków stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgnitek”

Lp	Gatunek	Status ochrony i zagrożenia	Stanowiska
1.	Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	żeruje na całym obszarze
2.	Borowiec leśny <i>Nyctalus noctula</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC; CLKP – NT;	stwierdzony w punkcie 3
3.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	żeruje na całym obszarze
4.	Karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	żeruje na całym obszarze
5.	Karlik drobny <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	żeruje na całym obszarze
6.	Nocek Natterera <i>Myotis nattereri</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	stwierdzony pomiędzy punktami 1-2
7.	Nocek Brandta/wąsatek <i>Myotis brandtii/mystacinus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	stwierdzony pomiędzy punktami 2-3
8.	nocek sp. – <i>Myotis sp.</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	stwierdzony w punkcie 4
9.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	ochr. gat. częściowa; N2000; IUCN – LC; KB (Zał. III)	1 rodzina?; żeruje na całym obszarze jeziora
10.	Lis rudy <i>Vulpes vulpes</i>	brak	możliwość występowania w całym obszarze
11.	Kuna leśna <i>Martes martes</i>	Brak	możliwość występowania w całym obszarze
12.	Dzik <i>Sus scrofa</i>	Brak	możliwość występowania w całym obszarze
13.	Sarna <i>Capreolus capreolus</i>	brak	możliwość występowania w całym obszarze

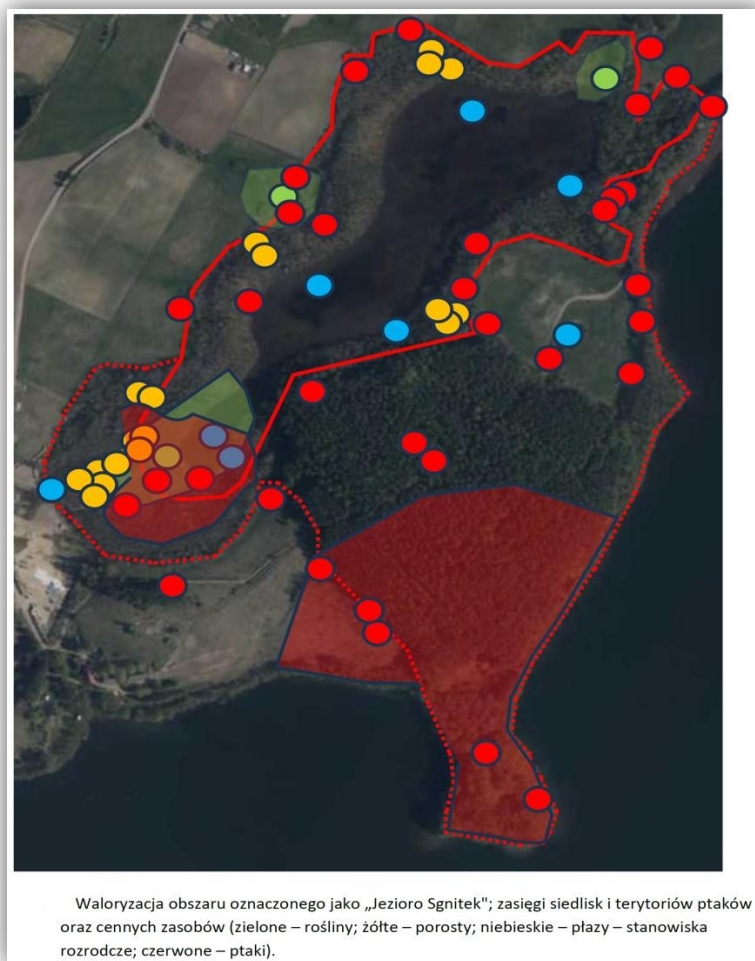
IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; CLKP – Czerwona Lista Kręgowców Polski; KB – Załącznik III Konwencji Berneńskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Podsumowanie

Ogółem występują na tym terenie 74 gatunki objęte ochroną ścisłą i 17 objętych ochroną częściową (liczbę podano w nawiasie): rośliny – 2 (3); porosty – 1 (3); bezkręgowce – 1; płazy i gady – 3 (7); ptaki – 59 (3); ssaki – 8 (1), w tym gatunki rzadkie i zagrożone (rośliny – 5; porosty – 14; bezkręgowce – 2-5; płazy i gady – 5; ptaki – 19; ssaki – 2).

Poniżej, przedstawiono rozmieszczenie najważniejszych walorów w granicach obszaru objętego inwentaryzacją oraz przypisanie ich do działek ewidencyjnych. W rozmieszczeniu walorów uwzględniono: zasięg torfowiska przejściowego, zaliczonego do siedlisk priorytetowych, zbliżonych siedlisk, oraz arealy występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt, przy czym w przypadku ptaków uwzględniono tylko gatunki z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej, wprowadzone na Czerwone listy gatunków zagrożonych i należące do grup SPEC2-3.

Rycina 30. Waloryzacja obszaru „Jezioro Sgnitek”

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Tabela 19. Rozmieszczenie cennych zasobów przyrodniczych w granicach działek obszaru „Jezioro Zgniłek”

Numer ewidencyjny działki	Zasoby
144-5/1; 144-27/1	7140 — torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Cl. Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>); chronione gatunki roślin: bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i> , bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> , rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i> ; kukulka krwista <i>Dactyloriza incarnata</i> ; grzybienie północne <i>Nymphaea candida</i> (?); chronione i zagrożone gatunki porostów (łącznie 15 gatunków); stanowisko rozrodcze żagnicy zielonej i żagnicy torfowej; obecność chrząszczy torfowiskowych, typowych dla czystych wód; stanowiska rozrodcze płazów: 3 gat.: żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i> , żaba jeziorkowa <i>Pelophylax lessonae</i> , rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i> ; ptaki: ogółem 39 lęgowych podlegających ochronie gatunkowej; 1 gatunek lęgowy z Załącznika D.P. – żuraw <i>Grus grus</i> ; terytoria lęgowe 5 gatunków z kryt. NT, SPEC2-3; 7 gatunków zalatujących zaliczonych do rzadkich i zagrożonych; ssaki: bóbr europejski <i>Castor fiber</i> ; obszar żerowania nietoperzy
144-5/5	ptaki: lęgowe – 5 gat. chronionych; 3 gat. GSO-SPEC3; budynek: potencjalne miejsce kryjówek letnich nietoperzy
144-5/6	jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i> , stanowisko rozrodcze żaby trawnej <i>Rana temporaria</i> i grzebiuszki ziemnej <i>Pelobates fuscus</i> ; ptaki: terytoria lęgowe 16 gatunków chronionych; 1 gat. z Załącznika D.P. – gąsiorek <i>Lanius collurio</i> , 3 gat. SPEC2-3; miejsce żerowania borowca leśnego <i>Nyctalus leisleri</i>
144-21; 144-22; 144-23; 144-27/2; 144-3168/1; 144-3168/2; 144-3168/3	Teren leśny: ptaki: 21 gatunków lęgowych chronionych; terytoria 2 gatunków z Załącznika D.P. – dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> , dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i> ; 3 gat. SPEC2-3, 1 gat. GSO
144-13	Siedlisko zbliżone do trzęsawisk z roślinnością z klasy <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i> ; chronione i zagrożone gatunki roślin: bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> , rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i> ; kukulka krwista <i>Dactyloriza incarnata</i> , turzyca bagienna <i>Carex limosa</i> ; ptaki: częściowo terytoria lęgowe 6 gatunków chronionych, 2 SPEC3
144-12	Na zalesionej części działki występują chronione i zagrożone gatunki porostów (5 gatunków); częściowo terytorium lęgowe żurawia <i>Grus grus</i> ; 2 gatunki ptaków podlegających ochr. gat.
144-16/3	Na zalesionej części działki częściowo występuje silnie zarastające trzęsawisko; chronione gatunki roślin: nielicznie bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i> , bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> ; ptaki: areał lęgowy żurawia <i>Grus grus</i> ; częściowo terytoria 4-5 gat. podlegających ochronie; na części niezalesionej stanowisko jaszczurki zwinki <i>Lacerta agilis</i> ; terytorium 1 p. gąsiorka <i>Lanius collurio</i>
144-15/2-5	Na zalesionej części działki częściowo występuje silnie zarastające trzęsawisko; chronione gatunki roślin: nielicznie bagnica torfowa <i>Scheuchzeria palustris</i> , bobrek trójlistkowy <i>Menyanthes trifoliata</i> , rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i> ; areał lęgowy żurawia <i>Grus grus</i> ; stanowisko rozrodu traszki zwyczajnej <i>Lissotriton vulgaris</i>
144-24/4; 144-24/3; 144-24/2	Stanowisko jaszczurki zwinki <i>Lacerta agilis</i> ; ptaki: gatunki lęgowe 3 gat. chronionych; terytorium 1 p. gąsiorka <i>Lanius collurio</i> , terytorium żerowiskowe dzięcioła zielonosiowego <i>Picus canus</i>

* – w zestawieniu nie uwzględniono siedliska priorytetowego grzybienia północnych, z uwagi na postępujący zanik siedliska

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

2. Teren inwentaryzacji - „Żurawia Dolina”

Geomorfologicznie jest to dolina o szerokości ok. 200-400 m otoczona obszarem wzniesień morenowych, porośniętych lasami. Zbocze doliny od strony ul. Żurawiej wznosi się na ok. 121-134 m n.p.m., natomiast zbocze od strony wzniesień morenowych porośniętych lasami wzdłuż ul. Porannej wznosi się na wysokość ok. 121-126 m n.p.m. Dno doliny rozpościera się na wysokości ok. 105 m n.p.m. w części południowej i ok. 111 m n.p.m. w części północnej. Na dnie doliny znajdują się siedliska łąkowe i nieużytki oraz

niewielkie ciekі z systemem dawnych rowów melioracyjnych odprowadzających wodę do jeziora Ukiel.

W roku 2023 granice terenu inwentaryzacji zostały nieco poszerzone w związku z niskim poziomem wody lub zanikiem w ciągu sezonu większości zbiorników wodnych na terenie doliny. Powierzchnia całkowita tego terenu wyniosła ok. 92,6 ha.

Rycina 31. Granice inwentaryzacji obszaru „Żurawia Dolina” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2017 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Wyniki inwentaryzacji / waloryzacja przyrodnicza terenu

➤ **Siedliska przyrodnicze, zbiorowiska roślinne i rośliny**

Na znacznym obszarze doszło do silnej ekspansji krzewów i nastąpił zanik siedlisk otwartych. Północna część doliny jest prawie w całości zarośnięta krzewami, a wilgotne łąki, w tym siedliska chronionych roślin zanikły. Obserwuje się postępujące zarastanie torfowisk skutkiem obniżenia poziomu wód w dolinie, a także sukcesję drzew i krzewów w płatach szuwarów trzcinowych. Spadek zasilania w wodę dna doliny w trakcie sezonu, obserwowano już na niektórych obszarach w roku 2017, ale proces ten w roku 2023 był bardzo nasilony, zanikły zbiorniki wodne, nastąpiło całkowite wysuszenie torfowisk i procesy murszenia, nastąpiło całkowite wyschnięcie ciekіu wodnego doprowadzającego wodę do jeziora Ukiel, który w roku 2017 w sezonie letnim mimo postępującej suszy funkcjonował.

Obecnie na terenie „Żurawiej Doliny” nie występują siedliska priorytetowe, wskazane w Załączniku 1 Dyrektywy Siedliskowej.

Zróźnicowanie syntaksonomiczne roślinności na inwentaryzowanym obszarze odzwierciedla zmienność i różnorodność siedlisk. Dominują na tym terenie zbiorowiska zaroślowe, nawiązujące do ciepłolubnych zbiorowisk okrajkowych z klasy *Rhamno-*

Prunetea Rivas Goday et Garb. 1961, które wykształciły się na zboczach i nasłonecznionych skarpach. W konsekwencji sukcesji wtórnej i zarastania krzewami i drzewami środowisk otwartych, zbocze doliny wzdłuż ulicy Żurawiej, znajdujące się w granicach działek 145-8/2; 145-2/2; 143-28/2; 143-13/2; 143-15/6 zostało zdominowane przez bardzo zwarte zarośla głogu jednoszyjkowego *Crataegus monogyna*, śliw *Prunus spp.*, bzu koralowego *Sambucus racemosa*, bzu czarnego *Sambucus nigra* oraz podrostów topoli osiki *Populus tremula*, brzozy brodawkowatej *Betula pubescens* i pojedynczo leszczyny pospolitej *Corylus avellana* oraz sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*. W niektórych płatach zbiorowisk zaroślowych występują jabłonie *Malus spp.* Runo wyniesień i skarp doliny to zarastające zbiorowiska łąkowe z rzędu *Arrhenatheretalia elatioris* Pawł. 1928, w których zaznacza się udział gatunków z klasy *Molinio-Arrhenatheretea*, z dominacją rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius* kłosówki wełnistej *Holcus lanatus*, kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata* i wysokich bylin, m.in: bodziszka łąkowego *Geranium pratense*, krwawnika pospolitego *Achillea millefolium*, dziewanny pospolitej *Verbascum nigrum*, miejscami inwazyjnej nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis*.

Nasłonecznione zbocza i wyniesienia inwentaryzowanego terenu w granicach działki 145-4 zajmują również zarastające głogiem jednoszyjkowym *Crataegus monogyna* i śliwami *Prunus spp.* zbiorowiska łąkowe z rzędu *Arrhenatheretalia elatioris* z dominacją rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius*, kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata*, tymotki łąkowej *Phleum pratense*, kłosówki wełnistej *Holcus lanatus*, życicy trwałej *Lolium perenne*, bodziszka łąkowego *Geranium pratense*, wrotyczu pospolitego *Tanacetum vulgare*, koniczyzny łąkowej *Trifolium pratense*, szczawiu zwyczajnego *Rumex acetosa*, marchwi zwyczajnej *Daucus carota*, przymiotna kanadyjskiego *Erigeron canadensis*.

W miejscach dobrze nasłonecznionych, na południowym zboczu działki 145-4, zajętej przez półnaturalne zbiorowiska łąkowe nawiązujące do muraw ciepłolubnych występują gatunki preferujące duże nasłonecznienie, takie jak kocanki piaskowe *Helichrysum arenaria*, rozchodnik ostry *Sedum acre*, jasioniec piaskowy *Jasione montana* i dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*. **Kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium***, podlegają ochronie gatunkowej częściowej.

Analiza flory roślin naczyniowych wykazała, że gatunkami najczęściej notowanymi w zarastających zbiorowiskach łąkowych były pospolite dla siedlisk otwartych wysokie byliny takie jak: przymiotno kanadyjskie *Erigeron canadensis*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, marchew zwyczajna *Daucus carota*, przymiotno białe *Erigeron annuus*, kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, nostrzyk biały *Melilotus albus*, świerzbnica polna *Knautia arvensis*, lucerna nerkowata *Medicago lupulina*, mydlnica lekarska *Saponaria officinalis*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, turzycza owłosiona *Carex hirta*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, łopian pajęczynowaty *Arctium tomentosum*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, babka zwyczajna *Plantago major*, dziurawiec pospolity *Hypericum perforatum*, skrzyp polny *Equisetum arvense*, koniczyzna łąkowa *Trifolium pratense*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa* i kędzierzawy *R. crispus*, wiesiołek dwuletni *Oenothera biennis*, dziewanna pospolita *Verbascum nigrum*, cykoria podróżnik *Cichorium intybus* oraz trawy: rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, kłosówka wełnista *Holcus lanatus*, wiechlina łąkowa *Poa pratensis*, mietlica pospolita *Agrostis capillaris*, trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos* i życica trwała *Lolium perenne*.

W obniżeniach terenu, wzdłuż cieków wodnych i rowów melioracyjnych znajdują się zbiorowiska olsów z panującą w drzewostanie olszą czarną *Alnus glutinosa* oraz zarośla wierzbowe, głównie z wierzbą szarą *Salix cinerea* i wierzbą iwą *Salix caprea*. W granicach działek 145-2/2, 143-30 odnotowano występowanie przesuszonego olsu, którego runo tworzyły takie gatunki jak zachyłnik błotny *Thelyopteris palustris*, psianka słodkogórz *Solanum dulcamara*, ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*, turzyca odległokłosa *Carex distans*, kuklik pospolity *Geum urbanum*. W miejscach przesuszonych masowo występowała pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Zabagnione obniżenia inwentaryzowanego terenu zajęte są przez łożowiska wierzbowe i kadłubowe postacie zespołów szuwarowych ze związku *Magnocaricion* i *Phragmition* (częściowo działki o nr. ew. 143-30, 145-3, 143-29, 143-20, 143-13/2). Drzewostan zarośli wierzbowych tworzą głównie wierzby: szara *Salix cinerea* i wierzba iwa *Salix caprea*, natomiast roślinność szuwarów to głównie turzycy: turzyca czarna *Carex nigra*, turzyca błotna *Carex acutiformis*, turzyca lisia *Carex vulpina* oraz byliny: ostrożeń błotny *Cirsium oleraceum*, tojeść pospolita *Lysymachia vulgaris*, wierzbownica błotna *Epilobium roseum*. Skład florystyczny tych zbiorowisk uległ zubożeniu w stosunku do wyników inwentaryzacji z 2017 roku. Jest to efekt przesuszenia i masowego wkraczania pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*, śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*, kłosówki wełnistej *Holcus lanatus* oraz sitowia leśnego *Scirpus sylvaticus* i ostrożenia warzywnego *Cirsium oleraceum*.

Na inwentaryzowanym obszarze w granicach działki o nr. ewidencyjnym 134-15/6 odnotowano również zbiorowisko reprezentujące przekształcony bór sosnowy świeży *Peucedano-Pinetum*, którego drzewostan tworzą sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* i brzoza brodawkowata *Betula pendula*. W warstwie krzewów występowały: jarzab pospolity *Sorbus aucuparia*, dąb szypułkowy *Quercus robur* i malina właściwa *Rubus idaeus*. Runo reprezentowane było m.in. przez poziomkę zwyczajną *Fragaria vesca*, trzcinnika leśnego *Calamagrostis arundinacea*. Działka o nr. ew.: 143-28/2 w całości zajęta była przez uprawę świerka *Picea abies* i sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris*.

Dno doliny (działki o nr. ew. 145-8/2; 143-15/6; 143/17, 143-32) również silnie zarasta, a zmiany składu gatunkowego oraz struktury i fizjonomii zbiorowisk zaobserwowano również dla zbiorowisk łąkowych, szuwarów turzycowych, oczek wodnych i podmokłej młaki. Zmiany te są konsekwencją przesuszenia siedlisk. Największe zmiany składu florystycznego oraz struktury i fizjonomii zaobserwowano w zbiorowisku niskoturzycowej młaki torfowiskowej graniczącej z wypłaconym zbiornikiem i roślinności samego zbiornika, które występują w obniżeniu doliny w granicach działki o nr. ew. 143-30. Nie potwierdzono stanowiska grzybieni białych *Nymphaea alba*, których populacja w roku 2017 liczyła kilkadziesiąt osobników, a oczko wodne zostało zdominowane przez rzęsę wodną *Lemna minor*. Natomiast w zbiorowisku o charakterze torfowiska przejściowego, które jest bardzo wrażliwe na wszelkie wahania poziomu wód gruntowych zaobserwowano wkraczanie traw m.in.: śmiałka pogiętego *Deschampsia caespitosa*, trzęślicy modrej *Molinia caerulea* i pojawienie się pojedynczych podrostów wierzb *Salix sp.* i topoli osiki *Populus tremula*. Nie potwierdzono stanowiska storczyka – kukułki krwistej *Dactyloriza incarnata*, które notowano w 2017 roku, a także nie stwierdzono obecności innych gatunków wilgociolubnych roślin, m.in.; siedmiopalcznika błotnego *Comarum palustre*, czermieni błotnej *Calla palustris*, bobrka trójlistkowego *Menyanthes trifoliata*. Swoje zasoby populacyjne ograniczyły również mchy torfowce *Sphagnum sp.*

Ponadto, na obszarze „Żurawiej Doliny” stwierdzono liczne stanowiska obcych naszej florze i silnie inwazyjnych gatunków: nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis* i nawłoci olbrzymiej *Solidago gigantea*, które miejscami tworzyły jednogatunkowe płaty. W miejscach wilgotnych notowano kolejny inwazyjny gatunek – kolczurkę kłapowaną *Oenocystis lobata*.

Tabela 20. Lista gatunków roślin objętych ochroną na terenie „Żurawiej Doliny”

	Gatunek	Status ochrony i kategoria zagrożenia	Stanowisko
1.	kocanki piaskowe <i>Helichrysum arenaria</i>	ochrona gat. częściowa	Działka 145-4

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Porosty i grzyby wielkoowocnikowe

W wyniku przeprowadzonych w tym obiekcie w latach 2018 i 2023 inwentaryzacji stwierdzono występowanie 104 gatunków porostów. Wyróżniono sześć gatunków objętych ochroną, w tym jeden objęty ochroną gatunkową ścisłą oraz pięć ochroną częściową. Lichenobiota tego obiektu obejmuje 19 gatunków umieszczonych na Czerwonej Liście porostów zagrożonych w Polsce wymarciem (CIEŚLIŃSKI *et al.* 2006), spośród których sześć ma status gatunku wymierającego (EN), sześć – narażonego na wymarcie (VU) oraz pięć – bliskiego zagrożenia (NT).

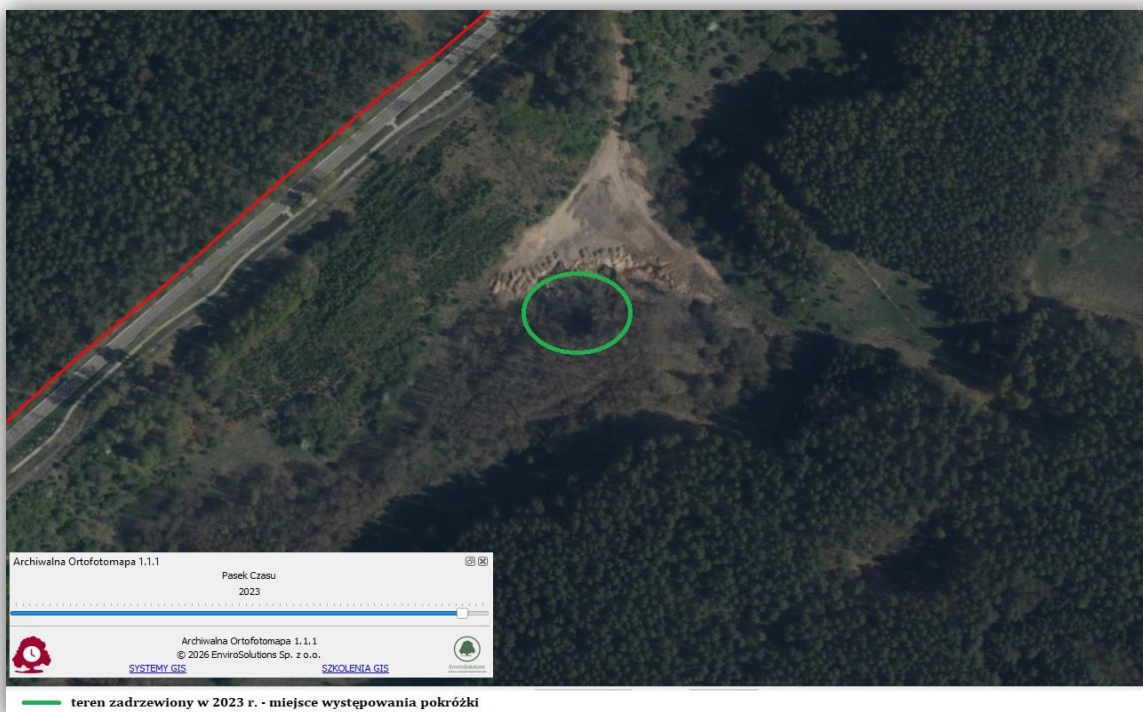
W kontekście gatunków zagrożonych, na szczególną uwagę zasługuje stwierdzona w „Żurawiej Dolinie” w 2023 r. **pokróżka Neuschilda *Catinaria neuschildii*. Stanowisko stwierdzone w obiekcie „Żurawia Dolina” jest obecnie być może jedynym stanowiskiem pokróżki Neuschilda w kraju.** Porost ten stwierdzono, w płacie olsu przeciętego kanałem odwadniającym, przegrodzonym żeremieniem bobrowym.

Należy tutaj dodać, że aktualnie na tym terenie nie występuje powyższa powierzchnia olsu, która została usunięta w wyniku prac budowlanych, a co za tym idzie, należy przypuszczać, iż zostało zniszczone stanowisko pokróżki Neuschilda. Obawy o zachowanie stanowiska tego cennego gatunku porostu budziły wątpliwości już na etapie opracowywania „Aktualizacji inwentaryzacji (...).”²⁰

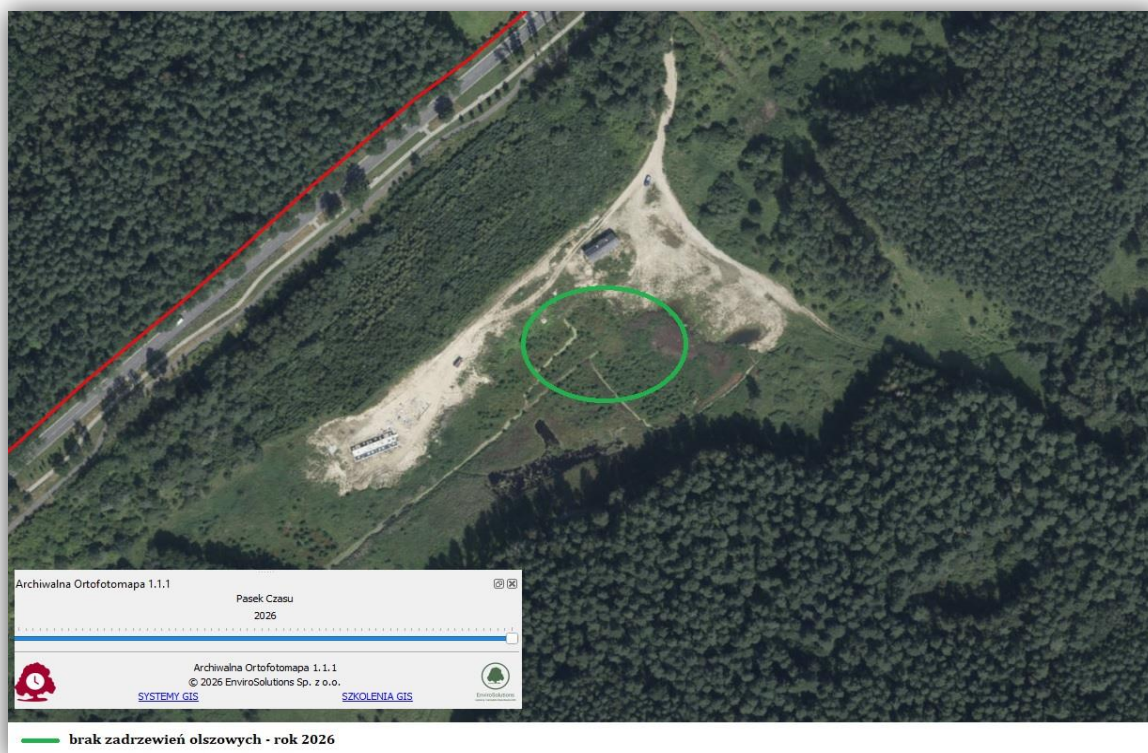
²⁰ Przypis autorki Prognozy

Rycina 32. Zinwentaryzowane w 2023 r. stanowisko pokróżki Neuschilda, na terenie „Żurawiej Doliny”
Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Rycina 33. Zbliżenie na teren zadrzewiony w 2023 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Rycina 34. Brak drzew i prawdopodobnie pokróżki – stan na 2026 r.
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl/>

Zdjęcie 19. Teren przekształcony antropogenicznie w wyniku prac budowlanych. Brak zadrzewień olszy.

Na terenie „Żurawiej Doliny” nie stwierdzono chronionych i zagrożonych gatunków grzybów wielkoowocnikowych *Macromycetes* wpisanych na Czerwoną listę grzybów wielkoowocnikowych w Polsce.

Tabela 21. Wykaz chronionych gatunków porostów na terenie inwentaryzacji „Żurawia Dolina”

Lp.	Gatunek		Nr stanowiska (2023)	Ochrona gatunkowa	Kategoria zagrożenia wg Czerwonej Listy	Data inwentaryzacji	
	nazwa łacińska	nazwa polska				2017	2023
1	<i>Absconditella lignicola</i>	brończyk wątyły				+	-
2	<i>Agonimia tristicula</i>	drobnik ciemny				+	-
3	<i>Amandinea punctata</i>	brudziec kropkowany	1,4,5,7			+	+
4	<i>Anisomeridium polyperi</i>	rządnik hubowy	1,3,4,8			+	+
5	<i>Arthonia mediella</i>	plamica pośrednia			VU	+	-
6	<i>Arthonia spadicea</i>	plamica kasztanowata	6			+	+
7	<i>Athalia holocarpa</i>	bezpleszek obojętny				+	-
8	<i>Athalia pyracea</i>	bezpleszek gruszkowy				+	-
9	<i>Bacidia arceutina</i>	kropnica jałowcowa			EN	+	-
10	<i>Bacidia adastr</i>	kropniczka sadzona				+	-
11	<i>Bacidia sulphurella</i>	kropniczka siarkowa	1,8			+	+
12	<i>Biatora efflorescens</i>	wyprószek rozkwitający			VU	+	-
13	<i>Biatora globulosa</i>	wyprószek główkowaty				+	-
14	<i>Buellia griseovirens</i>	brunatna szarozielona	3,4,6,9			+	+
15	<i>Caloplaca saicala</i>	jaskrawiec murowy				+	-
16	<i>Candelariella aurella</i>	liszajecznik złocisty				+	-
17	<i>Candelariella efflorescens</i>	liszajecznik rozproszony	4,7			+	+
18	<i>Candelariella xanthostigma</i>	liszajecznik ziarnisty				+	-
19	<i>Catillaria nigroclavata</i>	krużyk buławkowaty	4,7			+	+
20	<i>Catinaria neuschildii</i>	pokróżka Neuschildii	6		RE	-	+
21	<i>Cetraria sepincola</i>	plucznica plotowa		ściśła	EN	+	-
22	<i>Chaenotheca chrysocephala</i>	trzonecznica żółta	9			+	+
23	<i>Chaenotheca ferruginea</i>	trzonecznica rdzawa	6,9			+	+
24	<i>Chaenotheca stemonea</i>	trzonecznica proszkowata			EN	+	-
25	<i>Chaenotheca trichialis</i>	trzonecznica łusczkowata	6		NT	+	+
26	<i>Chaenotheca xyloxa</i>	trzonecznica naga			VU	+	-
27	<i>Cladonia chlorophaea</i>	chrobotek kieliszkowaty				+	-
28	<i>Cladonia coniocraea</i>	chrobotek sztylady	6			+	+
29	<i>Cladonia digitata</i>	chrobotek palczasty				+	-
30	<i>Cladonia fimbriata</i>	chrobotek strzępiasty	4,6,9			+	+
31	<i>Cladonia macilenta</i>	chrobotek cienki				+	-
32	<i>Cladonia parasitica</i>	chrobotek delikatny			EN	+	-
33	<i>Coenogonium pineti</i>	cielistek dyskretny	1,3,4,6,9			+	+
34	<i>Evernia prunastri</i>	mąkla tarniowa	1,5,7		NT	+	+
35	<i>Fellhanera boutillei</i>	smerka Boutillei			EN	+	-
36	<i>Fellhanera subtilis</i>	smerka delikatna				+	-
37	<i>Flavoplaea citrina</i>	namurnik cytrynowy				+	-
38	<i>Fuscidea arboricola</i>	ciemnik nadrzewny	6			-	+
39	<i>Fuscidea pusilla</i>	ciemnik drobny				+	-
40	<i>Halecania viridescens</i>	rozkruszek zielonkawy	7			+	+
41	<i>Hypocnemomyces scalaris</i>	paznokietnik ostrygowy	1,3,6			+	+
42	<i>Hypogymnia physodes</i>	pustułka pęcherzykowata	6,7			+	+
43	<i>Hypogymnia tubulosa</i>	pustułka rurkowata	7		NT	+	+
44	<i>Lecania cyrtella</i>	misecznica drobna	6,7	częściowa		+	+
45	<i>Lecania naegeli</i>	misecznica Naegeli	5,7,8			+	+
46	<i>Lecania prasinoides</i>	misecznica krużynkowa	3			-	+
47	<i>Lecanora argentata</i>	misecznica kasztanowata				+	-
48	<i>Lecanora carpinea</i>	misecznica grabowa	5,8			+	+
49	<i>Lecanora chlorotera</i>	misecznica jaśniejsza	4,7			+	+
50	<i>Lecanora compallens</i>	misecznica kumarka				+	-
51	<i>Lecanora conizaeoides</i>	misecznica proszkowata				+	-
52	<i>Lecanora expallens</i>	misecznica bledsza	3,9			+	+
53	<i>Lecanora persimilis</i>	misecznica zbliżona	4		DD	+	+
54	<i>Lecanora piniperda</i>	misecznica sosnowka				+	-
55	<i>Lecanora pulicaris</i>	misecznica brązowa	1,5,7,8			+	+
56	<i>Lecanora saligna</i>	misecznica wierzbowa				+	-
57	<i>Lecanora symmetrica</i>	misecznica niestała				+	-
58	<i>Lecidea nylanderii</i>	krążniczka Nylanderii	1			-	+
59	<i>Lecidella eleaochroma</i>	amylka oliwkowa	1,5,7,8			+	+
60	<i>Lecidella flavosorediata</i>	amylka żółtosorediowa				+	-
61	<i>Lecidella stigmata</i>	amylka znaczone				+	-
62	<i>Lecidella subviridis</i>	amylka zieleniejaca	1			+	+
63	<i>Lepraria elobata</i>	liszajec bezłatkowy	3,6			+	+
64	<i>Lepraria finkii</i>	liszajec Finka	6,9			+	+
65	<i>Lepraria incana</i>	liszajec szary	1,3,6,9			+	+
66	<i>Lepraria jackii</i>	liszajec Jacka				+	-
67	<i>Lepraria rigidula</i>	liszajec najeżony				+	-
68	<i>Melanelia glabrata</i>	przylepnik tysięjący	6,7			+	+
69	<i>Melanelia subaurifera</i>	przylepnik złotawy	4,5,6,7	częściowa		+	+

70	<i>Melanohalea exasperatula</i>	przylepniczka fuscokowata	7			+	+
71	<i>Micarea denigrata</i>	krużynka czerniejaca				+	-
72	<i>Micarea prasina</i> s.lat.	krużynka ziarenkowata	6			+	+
73	<i>Myriolecis albens</i>	nocotnik białawy				+	-
74	<i>Myriolecis dispersa</i>	nocotnik pospolity				+	-
75	<i>Pachyphiale fagicola</i>	sadlinka buczynowa	1,7		VU	-	+
76	<i>Parmelia sulcata</i>	tarczownica bruzdkowana	2,4,5,6,7			+	+
77	<i>Parmeliopsis ambigua</i>	plaskotka rozlana				+	-
78	<i>Pertusaria pupillaris</i>	otwornica brodawkowata			NT	+	-
79	<i>Phaeophyscia nigricans</i>	orzast czarniawy				+	-
80	<i>Phaeophyscia orbicularis</i>	orzast kolisty	1,3,4,7,8			+	+
81	<i>Phlyctis argena</i>	rozsypek srebrzysty	1,3,6,7,8			+	+
82	<i>Physcia adscendens</i>	obrost wzniesiony	5,7,8			+	+
83	<i>Physcia stellaris</i>	obrost gwiazdkowaty	5,7			+	+
84	<i>Physcia tenella</i>	obrost drobny	5,7,8			+	+
85	<i>Physconia enteroxantha</i>	soreniec żółtawy	7			-	+
86	<i>Physconia grisea</i>	soreniec popielaty				+	-
87	<i>Placynthiella dasaea</i>	ziarniak malutki	4			+	+
88	<i>Placynthiella icmalea</i>	ziarniak drobny				+	-
89	<i>Polycaulonia candelaria</i>	złotorostka postrzępiona				+	-
90	<i>Polycaulonia polycarpa</i>	złotorostka wieloowocnikowa	5,7			+	+
91	<i>Porina aenea</i>	przewiertnica grabowa				+	-
92	<i>Protoparmeliopsis muralis</i>	rozetnik murowy				+	-
93	<i>Pseudevernia furfuracea</i>	maślak otębiasty				+	-
94	<i>Pseudosclimatoma rufescens</i>	pawloczarka rudawa	1		VU	-	+
95	<i>Ramalina farinacea</i>	odnożyca mączysta	5,7,8	częściowa	VU	+	+
96	<i>Ropalospora viridis</i>	plśca zielonawa				+	-
97	<i>Scoliciosporum sarothamni</i>	szadziec żarnowcowy	7			+	+
98	<i>Trapeliopsis flexuosa</i>	szarek pogięty				+	-
99	<i>Trapeliopsis granulosa</i>	szarek gruzełkowaty				+	-
100	<i>Tuckermanniopsis chlorophylla</i>	brązownicza brzożowa		częściowa	VU	+	-
101	<i>Verrucaria</i> sp. 1	brodawnica				+	-
102	<i>Verrucaria</i> sp. 2	brodawnica				+	-
103	<i>Vulpicida pinastri</i>	złotlinka jaskrawa		częściowa	NT	+	-
104	<i>Xanthoria parietina</i>	złotorost ścienny	5,7,8			+	+

Czcionką pogrubioną wyróżniono gatunki stwierdzone w 2023 r., kolorem czerwonym wskazano taksony nowe – stwierdzone w 2023 r. ale nie odnotowane wcześniej. Zastosowane skróty: EN – gatunek wymierający, VU – narażony, NT – bliski zagrożenia, DD – niedostateczne dane (kategorie zagrożenia wg czerwonej listy); ¹ – jako *Bacidina arnoldiana* s. lato.

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Bezkręgowce

Stan fauny bezkręgowców wodnych wskazuje na zubożenie gatunkowe, w odniesieniu do wcześniejszych lat. Można wnioskować o niekorzystnych zmianach w całym krajobrazie „Żurawiej Doliny”, najprawdopodobniej wynikających głównie z niskiego poziomu wód oraz zaniku siedlisk otwartych, w tym wilgotnych łąk i torfowisk. Zanikły stanowiska czerwonończyka nieparka *Lycaena dispar* – zagrożonego gatunku motyla związanego z otwartymi, lekko podmokłymi terenami oraz nie stwierdzono dwóch zagrożonych gatunków wodnych chrząszczy umieszczonych na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce – zagrożony krytycznie – *Spercheus emarginatus* (CR) oraz narażony na wyginięcie – *Hydroporus elongatulus* (VU). Nie potwierdzono obecności pijawki lekarskiej *Hirudo medicinalis*, gatunku objętego ochroną częściową na terytorium Polski, konwencją CITES oraz wpisanego do wykazu gatunków Dyrektywy Siedliskowej Programu UE Natura 2000. Zmniejszyła się liczba gatunków ważek, z 22 notowanych w roku 2017 do 17 w roku 2023, w mniejszym stopniu chrząszczy epigeicznych (20/17). Nie odnotowano również mięczaków wodnych, a w roku 2017 stwierdzono w próbach hydrobiologicznych 4 gatunki umieszczone są na światowej liście gatunków zagrożonych IUCN w kategorii LC, a jeden na Polskiej Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych i Ginących z kategorią DD.

W roku 2023 w waloryzowanym obiekcie stwierdzono stanowiska: **pazia królowej** *Papilio machaon*, gatunku znajdującego się na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (kat. LC) (GŁOWACIŃSKI 2002), chrząszczy objętych

ochroną gatunkową częściową – **biegacza gładkiego** *Carabus glabratus* i **biegacza obrzeżonego** *Carabus marginalis*, znajdującego się na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (kat. VU – narażony) (GŁOWACIŃSKI 2002) oraz ważki – **żagnicy torfowej** *Aeshna juncea*, rzadko występującej w kraju, umieszczonej w wykazie gatunków bezkręgowców Czerwonej Listy Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce z kryterium DD – *data deficient* – o słabo rozpoznanym statusie (GŁOWACIŃSKI 2002).

Motyle dzienne *Rhopalocera*

Podczas obserwacji stwierdzono obecność 310 imagines należących do 29 gatunków. Do gatunków cenniejszych można zaliczyć pazia królowej *Papilio machaon*, gatunek znajdujący się na Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (kat. LC).

Tabela 22. Wykaz gatunków motyli dziennych stwierdzonych w „Żurawiej Dolnie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Karłatek ryska <i>Thymelicus lineola</i>	6	brak	145-2/2; 145-4
2.	Paź królowej <i>Papilio machaon</i>	1	brak; LC	145-2/2; 145-4; 145-28/2
3.	Wietek Reala <i>Leptidea reali</i>	8	brak	145-2/2; 145-4; 143-30
4.	Zorzynek rzeźuchowiec <i>Antiocharis cardamines</i>	4	brak	145-2/2; 145-4; 143-30; 145-8/2; 143-33; 132-17
5.	Bielinek kapustnik <i>Pieris brassicae</i>	27	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
6.	Bielinek rzepnik <i>Pieris rapae</i>	25	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
7.	Bielinek bytomkowiec <i>Pieris napi</i>	16	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
8.	Szlaczkoń siarcznik <i>Colias hyale</i>	9	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-30; 143-33
9.	Latolistek cytrynek <i>Gonapteryx rhamni</i>	21	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
10.	Czerwończyk żarek <i>Lycaena phleas</i>	3	brak	145-2/2; 145-2
11.	Czerwończyk dukacik <i>Lycaena virgaureae</i>	14	brak	145-4; 145-28/2
12.	Czerwończyk uroczek <i>Lycaena tityrus</i>	2	brak	145-2/2
13.	Modraszek semiargus <i>Polyommatus semiargus</i>	1	brak	145-4
14.	Modraszek ikar <i>Polyommatus icarus</i>	9	brak	145-2/2; 145-4; 143-30
15.	Dostojka malinowiec <i>Argynnis paphia</i>	5	brak	145-28/2; 145-30
16.	Dostojka latonia <i>Issoria lathonia</i>	6	brak	145-2/2; 145-6; 145-28/2
17.	Dostojka ino <i>Brenthis ino</i>	1	brak	143-30
18.	Rusalka admirał <i>Vanessa atalanta</i>	5	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2
19.	Rusalka osetnik <i>Vanessa cardui</i>	1	brak	145-2/2
20.	Rusalka pawik <i>Inachis io</i>	31	brak	145-2/2; 145-4; 145-6; 145-8/2; 145-28/2; 143-13/1; 143-13/2; 143-15/6; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
21.	Rusalka pokrzywnik <i>Aglais urticae</i>	20	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
22.	Rusalka ceik <i>Polygona c-album</i>	11	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
23.	Rusalka kratkowiec <i>Araschnia levana</i>	16	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
24.	Rusalka żałobnik <i>Nymphalis antiopa</i>	1	brak	145-4
25.	Przeplatka atalia <i>Melitaea athalia</i>	4	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 145-28/2; 143-30
26.	Osadnik egeria <i>Pararge aegeria</i>	8	brak	145-4; 145-28/2; 143-30; 143-33
27.	Strzępotek ruczajnik <i>Coenonympha pamphilus</i>	17	brak	145-2/2; 145-4; 143-30
28.	Przestojnik trawnik <i>Aphantopus hyperantus</i>	27	brak	145-2/2; 145-4; 145-6; 145-8/2; 145-28/2; 143-13/2; 143-15/6; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33
29.	Przestojnik jurtina <i>Maniola jurtina</i>	11	brak	145-2/2; 145-4; 145-28/2; 143-13/2; 143-17; 143-30; 143-32; 143-33

LC – Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (kat. LC – least concern) (GŁOWACIŃSKI 2002)

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Chrząższe *Coleoptera* – epigeiczne

Odłowiono 371 chrząszczy należących do 17 gatunków. Gatunki cenne występujące na badanym obszarze to dwa gatunki biegaczowatych: **biegacz obrzeżony** *Carabus marginalis* i **biegacz gładki** *Carabus glabratus*.

Tabela 23. Wykaz gatunków chrząszczy stwierdzonych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Grabarz pospolity <i>Nicrophorus vespillo</i>	32	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 143-30
2.	Omarlica ciemna <i>Silpha obscura</i>	11	brak	145-4
3.	Pościerwka pospolita <i>Thanatophilus sinuatus</i>	12	brak	45-2/2; 145-8/2; 145-4
4.	Żuk leśny <i>Anoplotrupes stercorosus</i>	93	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 143-30
5.	Biegacz gajowy <i>Carabus nemoralis</i>	36	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 143-30
6.	Biegacz granulowany <i>Carabus granulatus</i>	21	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 143-30
7.	Żuk wiosenny <i>Trypocarpis vernalis</i>	8	brak	145-4
8.	Grabarz żółtoczarny <i>Nicrophorus vespilloides</i>	31	brak	145-4
9.	Biegacz obrzeżony <i>Carabus marginalis</i>	4	ochr. gat. częściowa; VU	143-30
10.	Biegacz gładki <i>Carabus glabratus</i>	1	ochr. gat. częściowa	145-4
11.	Biegacz ogrodowy <i>Carabus hortensis</i>	5	brak	145-4
12.	Szykoń <i>Pterostichus melanarius</i>	96	brak	145-2/2; 145-8/2; 145-4; 143-30
13.	Omarlica ścierwiec <i>Oiceoptoma thoracicum</i>	2	brak	145-2/2; 145-4
14.	Omarlica <i>Silpha carinata</i>	3	brak	145-4
15.	Pościerwka pomarszczona <i>Thanatophilus rugosus</i>	1	brak	145-4
16.	Szykoń <i>Pterostichus cupreus</i>	11	brak	145-2/2; 145-4
17.	Zciemka czarna <i>Phosphuga atrata</i>	4	brak	145-2/2; 145-8/2

VU – Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (kat. VU – vulnerable) (GŁOWAŃSKI 2002)

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Ważki *Odonata*

Ważki *Odonata* (imagines) - stwierdzono obecność 251 imagines (osobniki dorosłe) ważek należących do 17 gatunków. Do gatunków cennych należy zaliczyć żagnicę torfową *Aeshna juncea*. Pozostałe gatunki należą do pospolitych gatunków spotykanych na obszarze całej Polski.

Ważki *Odonata* (larwy) - W pobranych próbach stwierdzono ogólnie 18 larw należących do 6 gatunków.

Tabela 24. Wykaz obserwowanych *imagines* gatunków ważek na terenie „Żurawiej Doliny”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Łątka dzieweczka <i>Coenagrion puella</i>	41	brak	143-30 145-4 145-2/2 145-8/2 145-2/2 145-28/2 143-13/1 143-13/2 143-17
2.	Łątka wczesna <i>Coenagrion pulchellum</i>	15	brak	143-30 145-4 145-2/2 145-8/2 145-2/2 145-28/2 143-13/1 143-13/2 143-17
3.	Nimfa stawowa <i>Enallagma cyathigerum</i>	16	brak	145-2/2 145-8/2 145-4 143-30
4.	Tęźnica wytorna <i>Ischnura elegans</i>	23	brak	143-30 145-4 145-2/2 145-8/2 145-2/2 145-28/2 143-13/1 143-13/2 143-17
5.	Świtezianka błyszcząca <i>Calopteryx splendens</i>	6	brak	145-4 145-8/2 145-2/2 145-30
6.	Pałatka podobna <i>Lestes dryas</i>	5	brak	145-4 143-30 145-28/2
7.	Żagnica sina <i>Aeshna cyanea</i>	3	brak	143-30 145-4
8.	Żagnica torfowa <i>Aeshna juncea</i>	4	Brak; CLZGIZ – DD	145-2/2 145-4 143-30 143-33
9.	Żagnica wielka <i>Aeshna grandis</i>	8	brak	145-2/2 145-4 153-30
10.	Miedziopierś metaliczna <i>Somatochlora metallica</i>	4	brak	145-2/2 145-28/2 143-30 145-4 143-32
11.	Szklarka zwyczajna <i>Cordulia aenea</i>	11	brak	143-13/2 145-2/2 145-4 143-30
12.	Lecicha pospolita <i>Orthetrum cancellatum</i>	32	brak	143-30 143-32 145-4 145-2/2
13.	Ważka czteroplama <i>Libellula quadrimaculata</i>	11	brak	145-2/2 145-28/2 143-13/2 143-30 145-4
14.	Ważka płaskobrzucha <i>Libellula depressa</i>	18	brak	143-30 145-2/2 145-28/2 143-13/2 143-32 145-4 143-17 143-15/6
15.	Szablak krwisty <i>Sympetrum sanguineum</i>	21	brak	145-2/2 145-8/2 145-4 145-28/2 143-30 143-13/2 143-32 143-33 143-15/6
16.	Szablak żółty <i>Sympetrum flaveolum</i>	18	brak	145-2/2 145-8/2 145-4 145-28/2 143-30 143-13/2 143-32 143-33 143-15/6
17.	Szablak zwyczajny <i>Sympetrum vulgatum</i>	15	brak	143-30 145-4 145-2/2 145-8/2 145-2/2 145-28/2 143-13/1 143-13/2 143-17

- Wszystkie gatunki wymienione są na The IUCN Red List of Threatened Species – Czerwona Lista Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody z kategorii LC – least concern, najmniejszej troski (IUCN 2023); CLZGIZ – Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce (GŁOWAŃSKI 2002)

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Tabela 25. Lista gatunków ważek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	Łątka dziewczeczka <i>Coenagrion puella</i>	3	brak	143-30; 145-2/2
2.	Ważka czteropłama <i>Libellula quadrimaculata</i>	3	brak	143-30; 145-8/2
3.	Szklarka pospolita <i>Cordulia aenea</i>	2	brak	143-30
4.	Lecicha pospolita <i>Orthetrum cancellatum</i>	5	brak	143-30
5.	Szablak krwisty <i>Sympetrum sanguineum</i>	4	brak	143-30
6.	Szablak zwyczajny <i>Sympetrum vulgatum</i>	1	brak	143-30, 145-4

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Łętki Ephemeroptera

W pobranych próbach stwierdzono obecność 18 larw należących do dwóch gatunków. Oba gatunki należą do jednych z najpospolitszych gatunków spotykanych na obszarze Polski.

Tabela 26. Lista gatunków jętek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	<i>Cloeon dipterum</i>	15	brak	143-30; 145-2/2
2.	<i>Caenis robusta</i>	3	brak	143-30

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Pluskwiaki różnoskrzydłe Heteroptera

W pobranych próbach hydrobiologicznych stwierdzono obecność 47 pluskwiaków wodnych należących do 3 gatunków. Są to gatunki pospolite w całym kraju, zwłaszcza w jego nizinnej części, występujące w różnych typach zbiorników wodnych. Jedynie ***Hydrometra gracilentata*** uchodzi za stosunkowo rzadki gatunek.

Tabela 27. Lista gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	pianówka <i>Plea minutissima</i>	22	brak	143-30
2.	pluskolec <i>Notonecta glauca</i> – larwy	15	brak	143-30
3.	żyrytwa pluskwowata <i>Ilyocoris cimicoides</i>	10	brak	143-30
4.	poślizg – <i>Hydrometra gracilentata</i>	1	brak	143-30

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Chruściki Trichoptera

W pobranych próbach hydrobiologicznych stwierdzono obecność 18 chruścików (larwy i poczwarki w domkach) należących do 4 gatunków. Za rzadki należy uznać ***Oligostopis reticulata***, charakterystyczny dla wód dystroficznych, głównie wód płynących (strumieni śródleśnych i torfowiskowych). Ze względu na niski stan wód i wyschnięcie w okresie letnim gatunek ten narażony jest na wyginiecie w badanym obszarze.

Tabela 28. Lista gatunków chrząszków stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	<i>Lipnephilus flavicornis</i>	9	brak	143-30, 145-2/2, 145-8/2
2.	<i>Limnephilus stigma</i>	2	brak	143-30
3.	<i>Trienodes bicolor</i>	4	brak	143-30
4.	<i>Oligostopis reticulata</i>	2	brak	143-30, 145-2/2

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Chrząszcze wodne *Coleoptera aquatica*

W pobranych próbach hydrobiologicznych stwierdzono obecność 26 chrząszczy wodnych należących do 13 gatunków. Stwierdzone gatunki należą do chrząszczy powszechnie spotykanych na obszarze całej Polski.

Tabela 29. Lista gatunków chrząszczy wodnych stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony	Stanowisko
1.	<i>Haliphus fluvialis</i>	5	brak	143-30
2.	<i>Hydroporus elongatus</i>	1	brak	143-30
3.	<i>Hydroporus palustris</i>	1	brak	143-30
4.	<i>Porhydrus lineatus</i>	4	brak	143-30
5.	<i>Noterus crassicornis</i>	1	brak	143-30
6.	<i>Hydrophilidae – larwa n.det</i>	4	brak	143-30
7.	<i>Helophorus griseus</i>	2	brak	143-30
8.	<i>Hydrobius fuscipes</i>	4	brak	143-30
9.	<i>Enochrus testaceus</i>	1	brak	143-30
10.	<i>Hydrochus carinatus</i>	1	brak	143-30
11.	<i>Helophorus aquaticus</i>	1	brak	143-30
12.	<i>Helophorus minutus</i>	2	brak	143-30
13.	<i>Haliphus fluvialis</i>	5	brak	143-30

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Mięczaki *Mollusca*

W pobranych próbach hydrobiologicznych nie stwierdzono mięczaków. Martwe zatoczki *Planorbis* spp. obserwowano jedynie na dnie wyschniętych zbiorników w okresie lata.

➤ Płazy i gady

Płazy *Amphibia*

Ogółem stwierdzono występowanie 5 gatunków płazów: żaby moczarowej *Rana arvalis*, żaby trawnej *Rana temporaria*, rzekotki drzewnej *Hyla arborea*, grzebiuszki ziemnej *Pelobates fuscus* i ropuchy szarej *Bufo bufo*. Potwierdzono stanowiska rozrodcze obu gatunków żab, grzebiuszki ziemnej i stanowiska godowania samców rzekotki drzewnej. Stanowiska rozrodcze dla płazów na terenie „Żurawiej Doliny” stanowią drobne zbiorniki wodne i w mniejszym stopniu rowy melioracyjne.

Tabela 30. Lista gatunków płazów stwierdzonych w granicach obszaru „Żurawia Dolina”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony i zagrożenia	Stanowiska	Status gatunku
1.	Rzekotka drzewna <i>Hyla arborea</i>	ca. 5 os.	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; CLKP – NT; KB (Zał. II)	145-2/2; 145-30	rozmnaża się?
2.	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>	1 os.	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	145-30	
3.	Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i>	1-2	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; CLKP – NT; KB (Zał. III)	145-4	
4.	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>	ca. 69 pakietów skrzeku	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	145-30	rozmnaża się
5.	Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i>	ca. 23 pakietów skrzeku; ok. 20 os.	Ochr. gat. ścisła, IUCN – LC, N2000; KB (Zał. II)	145-30; 145-4	rozmnaża się

IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik IV (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; CLKP – Czerwona Lista Kręgowców Polski; KB – Załącznik II i III Konwencji Bernejskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Gady Reptilia

Na badanym terenie stwierdzono występowanie 3 gatunków gadów: jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*, jaszczurki zwinki *Lacerta agilis* i padalca *Anguis anguis*. **Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis***, która jest wymieniona w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej, jako gatunek ważny dla Wspólnoty, wymagający ścisłej ochrony, występowała na kserotermicznych murawach południowej części działki 145-4.

Tabela 31. Lista gatunków gadów stwierdzonych w granicach obszaru „Żurawia Dolina”

L.p.	Gatunek	Liczba stwierdzonych osobników	Status ochrony i zagrożenia	Stanowisko
1.	Jaszczurka żyworodna <i>Zootoca vivipara</i>	1	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, KB (Zał. III)	145-4
2.	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>	3	Ochr. gat. częściowa, IUCN – LC, N2000; KB (Zał. II)	145-4
3.	Padalec zwyczajny <i>Anguis anguis</i>	1	Ochr. gat. częściowa, KB (Zał. III)	143-3169

IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik IV (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; KB – Załącznik III Konwencji Bernejskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Ptaki

Na terenie „Żurawiej Doliny” w roku 2023 stwierdzono występowanie 54 gatunków, z których większość (46 gatunków) gniazdowała lub prawdopodobnie gniazdowała w siedliskach doliny, w poszerzonym obszarze, obejmującym tereny leśne i cały obszar działki 145-4. Ponadto w granicach badanego terenu odnotowano 8 gatunków zalatujących.

Spośród gatunków lęgowych, 5 to gatunki wykazane w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE: **żuraw *Grus grus*** (1 para lęgow, 1 para koczująca głównie w północnej i środkowej części doliny), **dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*** (1 para), **jarzębatka *Sylvia nisoria*** (1 para), **gąsiorek *Lanius collurio*** (6 par) i **lerka *Lullula arborea*** (4 ♂♂). Dwa gatunki lęgowe na tym obszarze zostały wpisane na Europejską Czerwoną Listę Ptaków – European Red List of Birds 2021. Były to: **słownik szary *Luscinia luscinia*** (gatunek z kategorią VU – *vulnerable*, narażony, 2 p.) oraz **czarnogłówka *Poecile montanus*** (gatunek z kategorią NT – *near threatened*, bliski zagrożenia, 1 p.). **Słownik szary *Luscinia luscinia*** jest też gatunkiem wykazany na Czerwonej Liście Ptaków Polski (WILK *et al.* 2020) i na Czerwonej Liście Kręgowców Polski (GŁOWACIŃSKI 2022), na obu listach z kategorią NT – *near threatened*, bliski zagrożenia.

Dziesięć gatunków stwierdzonych na obszarze „Żurawiej Doliny” to gatunki, wskazane przez CHYLARECKIEGO (2008), jako gatunki szczególnej odpowiedzialności za ich ochronę – GSO. W grupie ptaków lęgowych, 5 gatunków jest z kryterium SPEC2: **lerka** *Lullula arborea*, **gąsiorek** *Lanius collurio*, **mysikrólik** *Regulus regulus*, **kulczyk** *Serinus serinus*, **trznadel** *Emberiza citrinella* oraz 4 z kryterium SPEC3: **krętogłów** *Jynx torquilla*, **świergotek drzewny** *Anthus trivialis*, **piecuszek** *Phylloscopus trochilus*, **czarnogłówka** *Poecile montanus*. Pozostałe gatunki, zalicza się do licznych lub średnio licznych gatunków ptaków, szeroko rozpowszechnionych w kraju.

Dwa gatunki z Załącznika 1 Dyrektywy Ptasiej zalatywały na żerowanie: obserwowano samca i samicę **blotniaka stawowego** *Circus aeruginosus*, którego stanowisko gniazdowe znajdowało się na zachód od Łupsztychu (odległość ok. 1 km) i **bocian biały** *Ciconia ciconia*, którego gniazdo jest w Łupsztychu (w bieżącym roku przebywał tylko 1 osobnik. Na badanym terenie zanotowano ponadto w grupie ptaków zalatujących obecność trzech gatunków z kat. SPEC2-3.

Tabela 32. Lista gatunków ptaków stwierdzonych w granicach „Żurawiej Doliny”

Lp.	Gatunek	Populacja	Status ochrony i zagrożenia	Stanowiska
1.	Krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i>	Z (2 os.)		145-44; 143-30; 145-2/2
2.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	L (1 os.)	OG, N2000, GSO,	teren żerowiskowy: 145-4
3.	Myszołów zwyczajny <i>Buteo buteo</i>	L (1 p.)	OG	143-3169; teren żerowiskowy: 145-4143-3169; 143-17; 143-15/6
4.	Blotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	Z (2 os.)	OG, N2000, GSO,	145-4; 145-2/2
5.	Jastrząb <i>Accipiter gentilis</i>	Z (1 os.)	OG	145-4
6.	Żuraw <i>Grus grus</i>	L (2 p.)	OG, N2000, GSO,	145-4; teren żerowiskowy: 143-2/2; 143-15/6; 143-3169
7.	Samotnik <i>Tringa ochropus</i>	L (1 p.)	OG	145-4
8.	Grzywacz <i>Columba palumbus</i>	L (5 p.)		145-4; 143-3169; 143-30; 143-15/6; 143-184/1
9.	Kukulka <i>Cuculus canorus</i>	L (1-2♂♂)	OG	145-4; 143-3169; 145-8/2; 145-2/2; 143-30; 143-15/6
10.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	L? (1 p.)	OG, N2000, GSO,	143-3169; teren żerowiskowy 143-32; 143-33; 145-4
11.	Dzięcioł zielony <i>Picus viridis</i>	L? (1 p.)	OG	145-2/2; 145-4; 143-28/2; 143-30
12.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	L (1 p.)	N2000, OG,	145-4; 145-8/2
13.	Dzięcioł duży <i>Dendrocopos major</i>	L (3 p.)	OG	143-4; 143-3169; 143-32-33; 143-15/6
14.	Krętogłów <i>Jynx torquilla</i>	L (1 p.)	OG, SPEC 3	145-4
15.	Lerka <i>Lullula arborea</i>	L (4 p.)	OG, N2000, SPEC 2,	145-4; 143-3169; 143-15/6
16.	Dymówka <i>Hirundo rustica</i>	Z (1-7 os.)	OG, GSO, SPEC 3	145-4; 143-30; 143-15/6
17.	Oknówka <i>Delichon urbicum</i>	Z (2-20 os.)	OG, SPEC 2	145-4; 143-30
18.	Świergotek drzewny <i>Anthus trivialis</i>	L (4 p.)	OG, SPEC 3	145-4; 143-3169; 143-17; 143-15/6
19.	Płiszka siwa <i>Motacilla alba</i>	Z (1-2 os.)	OG	143-30
20.	Rudzik <i>Erithacus rubecula</i>	L (9 p.)	OG	145-2/2, 143-3169; 145-4, 143-30
21.	Słowiak szary <i>Luscinia luscinia</i>	L (2 p.)	OG, ERLB (VU), CLPP (NT), CLKP (NT), GSO	145-8/2; 145-4
22.	Pleszka <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	L (1 p.)	OG	143-3169
23.	Śpiewak <i>Turdus philomelos</i>	L (8-9 p.)	OG	145-4; 143-3169; 143-32; 143-33; 143-15/6
24.	Kwiczol <i>Turdus pilaris</i>	L (10-12 p.)	OG	145-4
25.	Kos <i>Turdus merula</i>	L (15-17 p.)	OG	145-8/2; 145-2/2; 145-4; 143-3169; 143-30; 143-15/6; 143-184-1; 143-33

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OTOCZENIA JEZIORA UKIEL W OLSZTYNIE – REJON GUTKOWO - POŁUDNIE, CZĘŚĆ B

26.	<i>Jarzębka Sylvia nisoria</i>	L (1 p.)	OG, N2000, GSO,	145-2/2; 145-4
27.	<i>Gajówka Sylvia borin</i>	L (4 p.)	OG	145-8/2; 145-4
28.	<i>Kapturka Sylvia atricapilla</i>	L (14-15 p.)	OG	145-8/2; 145-4; 145-2/2; 143-3169; 143-30; 143-15/6; 143-184/1
29.	<i>Cierniówka Curruca communis</i>	L (3 p.)	OG	145-8/2; 145-2/2; 145-4
30.	<i>Piegiża Curruca curruca</i>	L (4 p.)	OG, GSO	145-4
31.	<i>Rokitniczka Acrocephalus schoenobaenus</i>	L (3-4 p.)	OG	145-8/2; 145-4; 145-2/2
32.	<i>Łozówka Acrocephalus palustris</i>	L (4-5 p.)	OG, GSO	145-8/2; 145-4; 145-3; 143-3169
33.	<i>Piecuszek Phylloscopus trochilus</i>	L (22 p.)	OG, SPEC 3	145-8/2; 145-2/2; 145-4; 143-3169; 143-28/2; 143-30; 143-32-33; 143-15/6; 143-17; 143-184/1
34.	<i>Świstunka Phylloscopus sibilatrix</i>	L (2 p.)	OG	143-3169
35.	<i>Pierwiosnek Phylloscopus collybita</i>	L (7 p.)	OG	145-8/2; 145-4; 143-3169; 143-30; 143-13/2; 143-15/6
36.	<i>Mysikrólik Regulus regulus</i>	L (2 p.)	OG, SPEC 2	143-3169
37.	<i>Strzyżyk Troglodytes troglodytes</i>	L (2 p.)	OG	143-3169; 143-30
38.	<i>Bogatka Parus major</i>	L (10-11 p.)	OG	145-2/2; 145-4; 143-30; 143-32; 143-15/6
39.	<i>Sosnówka Periparus ater</i>	L (2 p.)	OG	143-3169
40.	<i>Modraszka Cyanistes caeruleus</i>	L (5-7 p.)	OG	145-4; 143-3169; 143-32; 143-33; 143-15/6
41.	<i>Czarnogłówna Poecile montanus</i>	L (2 p.)	OG, ERLB (NT), SPEC 3	145-4
42.	<i>Remiz Remiz pendulinus</i>	L (1 p.)	OG	145-8/2; 145-4
43.	<i>Kowalik Sitta europaea</i>	L (1 p.)	OG	143-3169
44.	<i>Gąsiorek Lanius collurio</i>	L (6 p.)	OG, N2000, SPEC 2,	145-8/2; 145-4; 143-3169
45.	<i>Sroka Pica pica</i>	L (2 p.)	OGC	145-2/2; 143-184/1
46.	<i>Sójka Garrulus glandarius</i>	L (2-3 p.)	OG	145-4; 143-3169; 143-32; 143-33; 143-15/6; 143-13/2
47.	<i>Wrona siwa Corvus corone</i>	L (2 p.)	OGC	145-8/2; 145-4
48.	<i>Kruk Corvus corax</i>	Z (1 p.)	OGC	145-8/2; 143-3169; 145-4; 143-15/6; 143-17
49.	<i>Szapka Sturnus vulgaris</i>	Z (<10 os.)	OG, SPEC 3	145-4
50.	<i>Wilga Oriolus oriolus</i>	L (2 p.)	OG	145-4; 143-3169; 143-15/6
51.	<i>Zięba Fringilla coelebs</i>	L (15-18 p.)	OG	145-4; 143-3169; 145-8/2; 145-2/2; 143-30; 143-32; 143-13/2; 143-33; 143-15/6
52.	<i>Szczygieł Carduelis carduelis</i>	L (1 p.)	OG	143-28/2
53.	<i>Kulczyk Serinus serinus</i>	L (1 p.)	OG, SPEC 2	143-28/2
54.	<i>Trznadel Emberiza citrinella</i>	L (7 p.)	OG, GSO, SPEC 2	145-4; 145-8/2; 143-3169; 143-33; 143-17; 143-15/6; 143-13/2

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

➤ Ssaki

Na terenie „Żurawiej Doliny” stwierdzono występowanie 12 gatunków ssaków, w tym 6 gatunków nietoperzy. Ogółem stwierdzono 6 gatunków objętych ochroną gatunkową ścisłą i 2 ochroną częściową. W badanym terenie stwierdzono głosy echolokacyjne 6 gatunków nietoperzy – **borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, mroczka późnego *Eptesicus serotinu*, mroczaka posrebrzanego *Vespertilio murinus*, karlika drobnego *Pipistrellus pygmaeus*, karlika malutkiego *Pipistrellus pipistrellus*, nocka Brandta/wąsatka *Myotis brandtii/mystacinus*** (głos oznaczony jako grupa gatunków). Wszystkie stwierdzone gatunki nietoperzy to gatunki objęte ochroną ścisłą, wykazane w załączniku 4 Dyrektywy Siedliskowej. Wszystkie należą do grupy wymagającej ochrony czynnej i są wymienione na Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych i Ginących IUCN (kat. LC) (IUCN 2023).

Poza nietoperzami, dwa gatunki to ssaki objęte ochroną gatunkową częściową – **kret europejski *Talpa europaea* i bóbr europejski *Castor fiber*.**

W obszarze „Żurawiej Doliny” przebywa najprawdopodobniej jedna rodzina, żeremię bobrów znajduje się w olsie na zatamowanym cieku wodnym (działka 143-30).

Poza powyżej wymienionymi gatunkami ssaków stwierdzono obecność nornicy rudej *Clethrionomys glareolus*, lisa rudego *Vulpes vulpes* oraz odnotowano ślady pozostawione przez dziki *Sus scrofa* i sarnę *Capreolus capreolus*.).

Tabela 33. Lista gatunków ssaków stwierdzonych w granicach „Żurawiej Doliny”

Lp	Gatunek	Status ochrony i zagrożenia	Stanowiska
1.	Kret europejski <i>Talpa europaea</i>	ochr. gat. częściowa	145/4
2.	Nornica ruda <i>Clethrionomys glareolus</i>		145/4
3.	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>	ochr. gat. częściowa; N2000; IUCN – LC; KB (Zał. III)	143-30; 145-2/2
4.	Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	143-15/6
5.	Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	143-30; 143-15/6
6.	Mroczak posrebrzany <i>Vespertilio murinus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	145-8/2; 145-4, 143-30
7.	Karlik malutki <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	145-8/2, 143-33; 143-15/6
8.	Karlik drobny <i>Pipistrellus pygmaeus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	145-4; 143-33; 143-15/6
9.	Nocek Brandta/wąsatek – <i>Myotis brandti/mystacinus</i>	ochr. gat. ścisła; IUCN – LC	143-15/6; 143-30
10.	Lis rudy <i>Vulpes vulpes</i>		143-3169; możliwość występowania w całym obszarze
11.	Dzik <i>Sus scrofa</i>		143-3169; 143-15/6; możliwość występowania w całym obszarze
12.	Sarna <i>Capreolus capreolus</i>		143-3169; możliwość występowania w całym obszarze

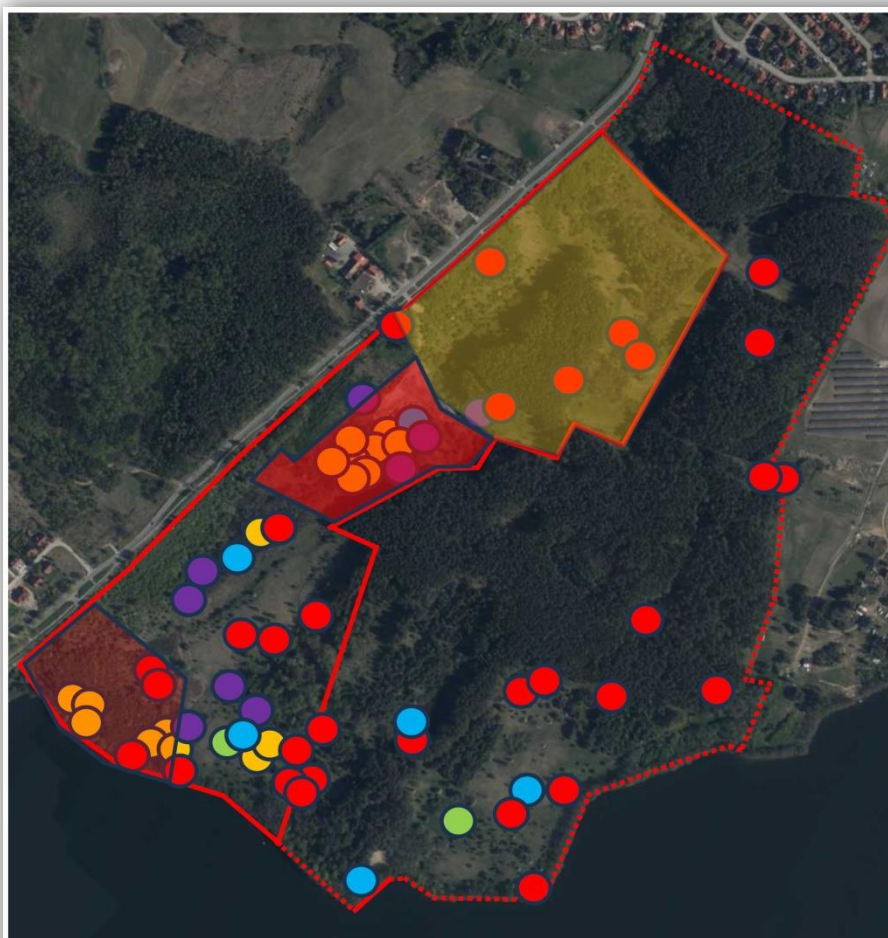
IUCN – The IUCN Red List of Threatened Species; N2000 – Załącznik II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; CLKP – Czerwona Lista Kręgowców Polski; KB – Załącznik III Konwencji Berneńskiej

Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

Podsumowanie

Na analizowanym obszarze stwierdzono występowanie 75 gatunków objętych ochroną (całkowitą i częściową) – 2 gatunki roślin, 6 gat. porostów, 1 gat. pijawki, 1 gat. chrząszcza, 1 gat. mięczaka, 7 gat. płazów, 2 gat. gadów, 48 gat. ptaków i 7 gat. ssaków. Stwierdzono występowanie gatunków zagrożonych i ginących wg kryterium Światowej Unii Ochrony Przyrody – IUCN (16 gatunków porostów, 6 gatunków mięczaków, 8 gatunków owadów, 3 gatunki płazów, 1 gatunek gada, 11 gatunków ptaków) oraz występowanie gatunków nielicznych w regionie i Polsce.

Poniżej, przedstawiono rozmieszczenie najważniejszych walorów w granicach obszaru objętego inwentaryzacją.

Waloryzacja obszaru oznaczonego jako „Żurawia Dolina”; stanowiska cennych zasobów (zielone – rośliny; żółte – porosty; fioletowe – bezkręgowce; niebieskie – płazy – stanowiska rozrodcze; czerwone – ptaki); powierzchnie oznaczone kolorem żółtym – tereny silnie zmienione o niskich obecnie walorach przyrodniczych; powierzchnie oznaczone kolorem czerwonym – tereny, których zasoby są zagrożone planowanymi działaniami inwestycyjnymi.

Rycina 35. Waloryzacja obszaru „Żurawia Dolina”

Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

Niestety w pierwotnym zamyśle i w pierwotnie rozważanych granicach tego obszaru pomysł taki ograniczają punkty utrudniające celowość takiego działania:

1. walory przyrodnicze północnej części doliny są obecnie bardzo skąpe, istnieją znikome szanse na odtworzenie zanikłych lub zanikających siedlisk podmokłych, a utrzymanie siedlisk otwartych będzie trudne, a to siedliska są podstawą występowania różnorodności biologicznej,
2. w środkowej części znajduje się działka 143-30, będąca we własności indywidualnej, na której prowadzone są prace budowlane – ziemne, które zmieniają charakter siedlisk, mogą wpływać na pogorszenie sytuacji hydrologicznej i obniżanie poziomu wody, który w tej części doliny był utrzymywany dzięki obecności bobrów *Cator fiber*, których żeremie znajduje się

w olsie położonym w granicach tej działki. Mimo, że znajdują się tutaj stanowiska cennych gatunków porostów, w tym pokróżki Neuschilda *Catinaria neuschildii*, zachowanie stanowiska budzi wątpliwość.

W związku z czym w opracowaniu „Aktualizacja inwentaryzacji (...)”, zaproponowano alternatywny zasięg granic obszaru „Żurawia Dolina”, który obejmuje najcenniejsze walory przyrodnicze tego terenu, a które ostatecznie zostały przyjęte Uchwałą nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie.

Rycina 36. Waloryzacja obszaru „Żurawia Dolina”, w alternatywnym przyjętym uchwałą zakresie
Źródło: „Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako „Jezioro Sgnitek” (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie)”, Jacek J. Nowakowski i inni, Olsztyn, 2023 r.

5.1.8. Zabytki kulturowe

Na terenach 5UT-US, 6UT-US, 12UT-US-UR, 33ZNN-ZP, 36ZL, 39ZL znajdują się stanowiska archeologiczne wymienione w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i oznaczone na rysunku planu:

- nr LXXXVI Olsztyn, AZP 24-60/8,
- nr LXXXVII Olsztyn, AZP 24-60/9,
- nr LXXXVIII Olsztyn, AZP 24-60/10,
- nr LXXXIX Olsztyn, AZP 24-60/11,
- nr XC Olsztyn, AZP 24-60/12,
- nr XCI Olsztyn, AZP 24-60/16
- nr LXXXV Olsztyn, AZP 23-60/24.

5.1.9. Obszary chronione

Na obszarze objętym projektem planu występują dwa użytki ekologiczne, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

- ***Jezioro Zgniłek*** – o powierzchni 32,77 ha, na terenie którego obowiązują zakazy zwarte w uchwale nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581). Celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona jeziora reprezentującego dysharmonijny, humotroficzny typ rozwojowy, podlegający sukcesji, wraz z zasobami przyrodniczymi obszaru.

Zgodnie z uchwałą nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie na terenie powyższej formy ochrony przyrody zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

- **Żurawia Dolina** - o powierzchni 42,16 ha, na terenie którego obowiązują zakazy zawarte w uchwale nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915). Celem ustanowienia użytku ekologicznego jest ochrona kserotermicznych, ciepłolubnych muraw wraz z podmokłymi obniżeniami terenu i północnego brzegu jeziora Ukiel tj. wzdłuż brzegu Płosa Łupstyskiego wraz z zasobami przyrodniczymi ww. obszaru.

Zgodnie z uchwałą nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie na terenie powyższej formy ochrony przyrody zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 9) zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytku ekologicznego, utworzonego w cel ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

Formy ochrony przyrody w otoczeniu obszaru planu

W otoczeniu obszarów objętych projektem „Planu...” w odległości do ok. 2 km, występują następujące terytorialne formy ochrony przyrody.

Tabela 34. Relacje odległości obszarów objętych projektem planu do występujących w otoczeniu form ochrony przyrody (do ok. 2 km od terenu planowanego przedsięwzięcia).

Nazwa obszaru objętego ochroną prawną	Odległość w km
Rezerwat Przyrody	
Redykajny	2,28
Mszar	3,33
Kamienna Góra	8,70
Obszar Chronionego Krajobrazu	

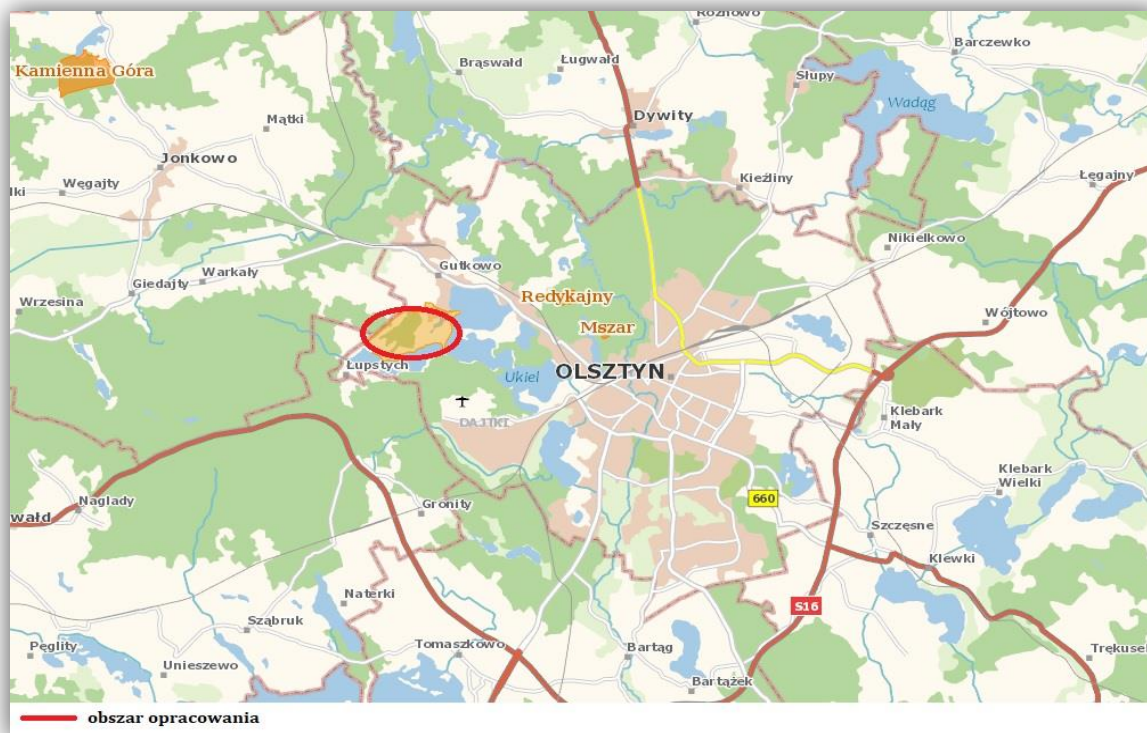
Nazwa obszaru objętego ochroną prawną	Odległość w km
Dolina Środkowej Łyny	0,01
Dolina Pasłęki	1,63
Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej	8,63
NATURA 2000	
Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk	
Jonkowo-Warkały PLH280039	3,68
Naterki PLH280060	3,93
Warmińskie Buczyny PLH280033	7,48
Użytek ekologiczny	
Jezioro Zgniłek	w obszarze
Żurawia Dolina	w obszarze
Giedajty	5,93
Bagno Bażęgi	5,97
Wyspy na jeziorach województwa warmińsko-mazurskiego	7,70

Rezerwat przyrody

Mszar - położony jest w Lesie Miejskim, w środkowej jego części pomiędzy północną częścią Jeziora Długiego a ulicą Leśną, o powierzchni 5,47 ha. Rezerwat „Mszar” jest rezerwatem torfowiskowym utworzonym w 1953 roku (akt prawny powołujący: M.P. z 1953 r. Nr A-116, poz. 1511 zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 20 maja 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mszar" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2025 r. poz. 2159). Rezerwat utworzono w celu Ochrona ekosystemu torfowiska wysokiego, bagiennych zbiorowisk leśnych oraz kształtujących je procesów torfotwórczych.

Redykajny - położony jest w Lesie Miejskim, w południowo-zachodniej jego części, blisko granicy lasu w pobliżu osiedli Redykajny i Likusy, o powierzchni 10,27 ha. Rezerwat „Redykajny” jest rezerwatem torfowiskowym utworzonym w 1949 roku (akt prawny powołujący: Zarządzenie Wojewody Olsztyńskiego z dnia 22 grudnia 1948 r. o ogłoszeniu torfowiska "Redykajny" położonego w lasach m. Olsztyna za teren ochronny - Olszt. Dz. Woj. z 1949 r. Nr 2, poz. 3, zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Redykajny" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2025 r. poz. 2112). Rezerwat utworzono w celu Ochrona ekosystemu torfowiska wysokiego, bagiennych zbiorowisk leśno-zaroślowych oraz kształtujących je procesów torfotwórczych.

Kamienna Góra – o powierzchni 95,14 ha. Rezerwat „Kamienna Góra” jest rezerwatem leśnym utworzonym w 1995 roku (akt prawny powołujący: M.P. z 1995 r. nr 5, poz. 83 zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Kamienna Góra" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 3715). Celem ochrony jest zachowanie stanowiska buczyny niżowej na wschodniej granicy zasięgu.

Rycina 37. Obszar opracowania na tle Rezerwatów Przyrody

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

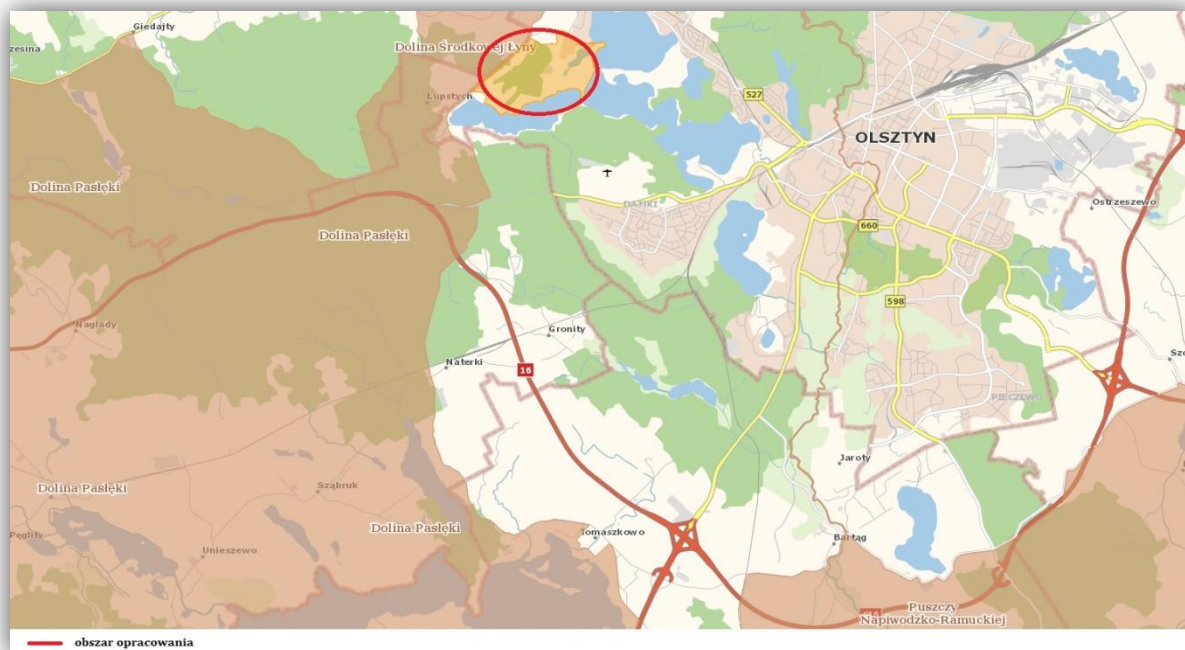
Obszary chronionego krajobrazu

Dolina Środkowej Łyny- o powierzchni 15 164,74 ha. Ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XXVI/606/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2466).

Dolina Pasłęki- o powierzchni 43 420,82 ha. Ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2465).

Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej - o powierzchni 131 278,30 ha. Ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XXX/669/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 4143).

Obszar chronionego krajobrazu (OCHK), zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Najczęściej obejmują pełne jednostki środowiska naturalnego taką jak: doliny rzeczne, kompleksy leśne, ciągi wzgórz, pola wydumowe czy kompleksy torfowiskowe.

Rycina 38. Położenie badanego terenu na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

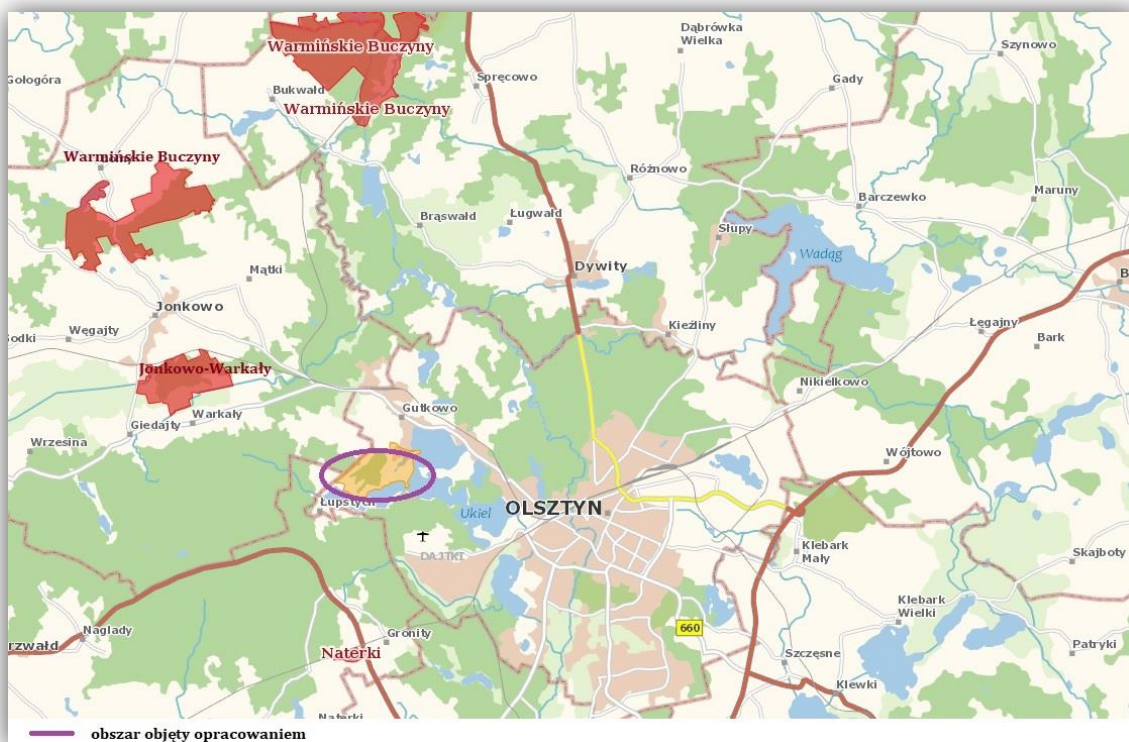
NATURA 2000

Jonkowo-Warkały (PLH280039) – o powierzchni 226,53 ha. Pomimo silnych przekształceń antropogenicznych, wyznaczony obszar stanowi bardzo cenny obiekt przyrodniczy ze względu na dużą bioróżnorodność oraz obecność siedlisk przyrodniczych i gatunków wymienionych w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej. W wyznaczonym obszarze znajduje się 6 typów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej: naturalne jeziora eutroficzne; naturalne dystroficzne zbiorniki wodne; torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej regeneracji; torfowiska przejściowe i trzęsawiska; bory i lasy bagienne oraz górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Najcenniejsza flora obiektu związana jest z mechowiskami, gdzie występuje kruszczyk błotny i turzycza strunowa. We florze mchów występuje chroniony gatunek torfowca torfowiec brunatny, a także błyszczce włoskowate i błotniczek wełnisty. Obiekt odznacza się również walorami faunistycznymi. W granicach ostoi Jonkowo-Warkały stwierdzono występowanie pięciu gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, a są to: bóbr europejski, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, zalotka większa, czerwończyk nieparek. W granicach ostoi występuje przynajmniej 17 gatunków roślin i zwierząt chronionych, zagrożonych i rzadkich, takich jak: turzycza bagienna, kukułka krwista, rosiczka okrągłolistna, nerecznica grzebieniasta czy chronione chrząszcze: biegacz wręgaty, biegacz gładki, biegacz ogrodowy i biegacz fiołkowy. (Źródło: SDF z 03.2024 r.).

Naterki (PLH280060) – o powierzchni 19,11 ha. Proponowany obszar Natura 2000ostał wyznaczony w celu ochrony zimujących nietoperzy z gatunku mopek zachodni – gatunku umieszczonego na Czerwonej Liście Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN) jako gatunek bliski zagrożenia oraz w załącznikach do Dyrektywy Siedliskowej.

Obecnie obszar jest chroniony w ramach sieci obszarów Natura 2000 jako obszar o znaczeniu dla Wspólnoty, oczekujący na zatwierdzenie przez Komisję Europejską i wyznaczenie jako specjalny obszar ochrony siedlisk.

Warmińskie Buczyny (PLH280033) – o powierzchni 1525,85 ha. Głównym walorem przyrodniczym tego terenu są dobrze zachowane starodrzewia lasów bukowych stanowiące najdalej na wschód wysunięte, zwarte enklawy tego gatunku w całym zasięgu występowania w Europie - siedlisko typu 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*). W obszarze Natura 2000 stwierdzono 12 stanowisk siedliska 9110 o łącznej powierzchni 39,57 ha. Starodrzewia lasów liściastych stanowią ostoję 8 gatunków nietoperzy, tym 2 gatunków znajdujących się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (*Eptesicus nilssonii*, *Nyctalus leisleri*). Istotną powierzchnię ostoi stanowią naturalne eutroficzne zbiorniki wodne do których należą 4 jeziora przylegające bezpośrednio do kompleksów leśnych. W obszarze ostoi znajduje się również bardzo dobrze zachowany, "dziki" fragment doliny rzeki Łyny o długości około 4 km. W tym naturalnym fragmencie rzeki występuje silna populacja bobra (*Castor fiber*) oraz żeruje wydra (*Lutra lutra*). Urozmaiceniem leśnego krajobrazu są na tym terenie śródleśne enklawy łąk ze związku *Calthion* będące środowiskiem czerwonończyka nieparka (*Lycaena dispar*). W obrębie mezofilnych lasów liściastych występuje wiele niedużych, bezodpływowych zagłębień o charakterze mokradeł i oczek wodnych. (Źródło: SDF z 03.2026).

Rycina 39. Analizowany obszar na tle Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Użytek ekologiczny

Giedajty - o powierzchni 17,30 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 88 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Giedajty" (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 105 poz. 1721 z

potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym.

Istotą porozumienia „Zielone Płuca Polski” jest przyjęcie idei i zasad ekorozwoju jako podstawowego kierunku bytu gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Rozwój społeczno-gospodarczy realizowany ma być (jest) w zrównoważeniu z rozbudowywanym, regionalnym systemem ochrony zasobów przyrodniczych i kulturowych o randze europejskiej. Zgodnie z dokumentem „Porozumienia w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego bioróżnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej” (2004) główne cele zrównoważonego rozwoju obszaru to:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone Płuca Polski w przestrzeni europejskiej,
- doskonalenie i promocję produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
- uwzględnienie arealu i funkcji Zielonych Płuc Polski w polityce przestrzennej i regionalnej Państwa,
- podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca Polski wśród mieszkańców regionu, Polski i Europy.

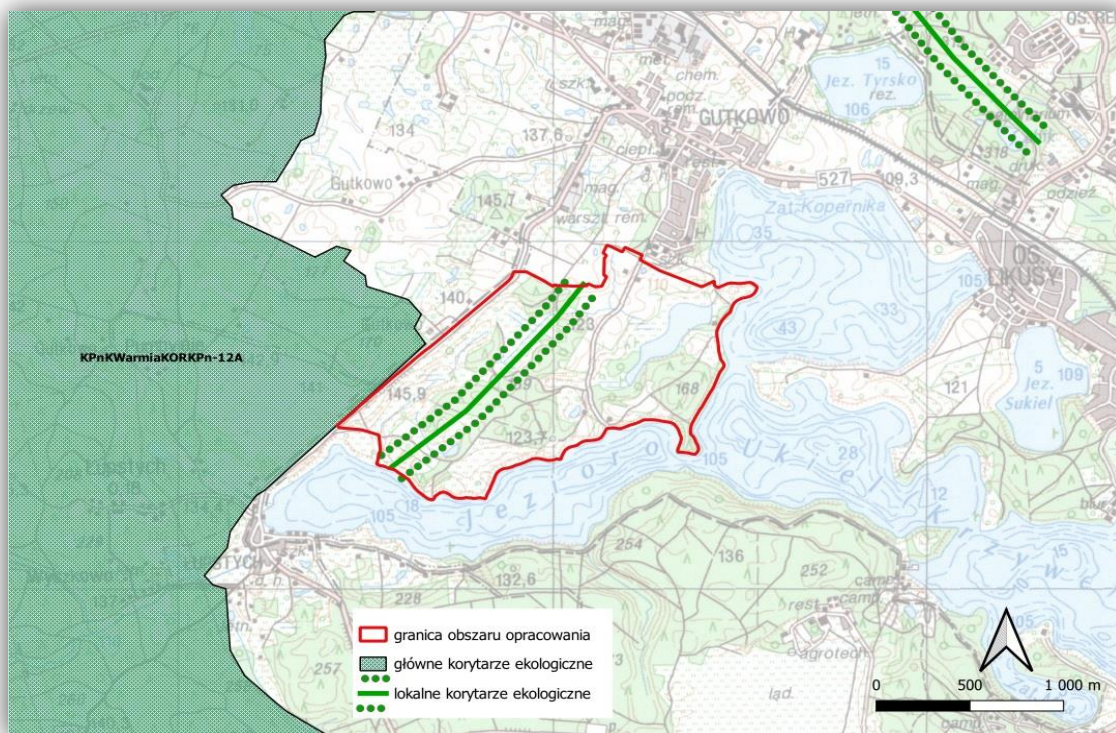
Rycina 41. Strzałka wskazuje orientacyjne położenie obszaru badań. Zielone Płuca Polski w 2018 r.
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Informacje statystyczne, Warszawa, Białystok 202

5.1.10. Korytarze ekologiczne

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, która zapewniłaby łączność ekologiczną w skali Polski, a także w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami przyrodniczo-cennymi (w tym obszarami Natura 2000). W ramach projektu wyznaczono ciągłą sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące te obszary w jedną całość ekologiczną. Wyznaczoną w ten sposób sieć nazwano siecią korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty projektem planu znajduje się poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

Jednakże, zgodnie ze studium część obszaru opracowania tworzy lokalny **korytarz ekologiczny Gutkowo – Łupstych**, obejmujący kompleks terenów leśnych, podmokłych łąk i nieużytków wzdłuż zachodniej granicy miasta.

Rycina 42. Położenie omawianego obszaru na tle sieci korytarzy ekologicznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych z Urzędu Miasta oraz Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie wykonane dla Ministerstwa w ramach realizacji programu Phare PL0105.02. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża, aktualizacja projektu z 2012 r.

5.2. Ocena stanu środowiska

5.2.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. została wykonana w nowym układzie stref, zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Środowiska oraz wytycznymi, opracowanymi na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie: „Wytyczne do rocznej oceny jakości powietrza w strefach” wg zasad określonych w art. 89 ustawy – *Prawo ochrony środowiska* z uwzględnieniem wymogów Dyrektywy 2008/50/WE i Dyrektywy 2004/107/WE”. Zmiany transponujące zapisy dyrektywy 2008/50/WE zostały określone w „Założeniach do ustawy o zmianie ustawy – *Prawo ochrony środowiska* oraz niektórych ustaw” przyjętych przez radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. W rozumieniu ww. założeń przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy oraz pozostały obszar województwa.

Celem rocznej oceny powietrza jest określenie stężeń poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym, wskazanie przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz

źródeł emisji zanieczyszczeń w regionie. Ocena jakości powietrza dokonywana jest pod względem dwóch kryteriów: ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje analizę stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku azotu NO₂, dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM₁₀, ozonu O₃ oraz tlenku węgla CO. W przypadku oceny odnoszącej się do ochrony roślin uwzględniono dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃.

Roczną ocenę jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2022 wykonano dla 3 strefy: miasto Olsztyn, miasto Elbląg, strefa warmińsko-mazurska. Obszar opracowania położony jest na terenie strefy miasto Olsztyn.

Tabela 35. Strefa miasto Olsztyn dla której wykonano ocenę jakości powietrza

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Ludność [-]
miasto Olsztyn	PL2801	88	167 311

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2024 r. GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 poz. 845).

Poziom dopuszczalny – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość dopuszczalna) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość docelowa) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poziom krytyczny – w Dyrektywie 2008/50/WE oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka. W przepisach prawa krajowego, odpowiednikiem poziomu krytycznego są: poziom dopuszczalny, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego - określone w odniesieniu do ochrony roślin.

Poziom celu długoterminowego – (odpowiednik w dyrektywie: cel długoterminowy) oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Poziom dopuszczalny faza I - poziom dopuszczalny określony dla fazy I jest to wartość która powinna być osiągnięta w 2015 roku.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
 - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:
 - **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
 - **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Wyniki klasyfikacji strefy miasto Olsztyn dla poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 36. Klasyfikacja strefy miasto Olsztyn

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń												
	ochrona zdrowia												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2.5}	PM _{2.5} II fazy	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	B(a)P (PM ₁₀)	O ₃
miasto Olsztyn	A	A	A	A	A	A	A1	A	A	A	A	A	A/D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza za 2024 GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie

Na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa warmińsko-mazurskiego za rok 2024 według kryterium ochrony zdrowia ludzi nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych w strefie miasto Olsztyn.

Natomiast we wszystkich strefach (w tym w strefie miasto Olsztyn) został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu — strefy uzyskały klasę D2.

Na przeważającym obszarze województwa warmińsko-mazurskiego w ostatnich latach występuje niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, benzen, tlenek węgla oraz oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀ metali: ołów, arsen, kadm i nikiel.

W ostatnim dziesięcioleciu na poszczególnych stacjach można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ rejestrowane w sezonie grzewczym roku pozostają istotnym problemem.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń **ozonu**, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP) wraz z planami działań krótkoterminowych dla województwa warmińsko-mazurskiego.

Programy te są dokumentami, które wskazują istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określają działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza.²¹

W związku z powyższym, jakość powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu należy uznać za dobrą.

5.2.2. Klimat akustyczny

Rozpoznania stanu klimatu akustycznego środowiska i jego oceny dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz.112). Rozporządzenie to podaje nowe zakresy dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł w stosunku do klas terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje tj. zabudowa mieszkaniowa, tereny uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe, szpitale oraz domy opieki społecznej i budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci, uwzględniając przy tym rodzaj obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu, a także pory dnia i nocy.

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitorami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: trasy komunikacyjne (pojazdy samochodowe, motocykle, ciągniki, pociągi), zakłady przemysłowe oraz place budowy na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń oraz miejsca publiczne takie jak: centra handlowe, deptaki, skwery oraz inne miejsca zbiorowego nagromadzenia ludności.

Największe znaczenie ma hałas komunikacyjny. Stanowią go przede wszystkim źródła liniowe związane z komunikacją drogową i kolejową.

Hałas kolejowy jest najłatwiej tolerowanym hałasem komunikacyjnym. Najbardziej odczuwalny jest wzdłuż linii kolejowych oraz w pobliżu stacji kolejowych, szczególnie w porze nocnej. Uciążliwość ta zależy w dużym stopniu od częstotliwości przejazdów pociągów, ich prędkości, stanu torowiska oraz usytuowania torowiska (nasyp, wykop).

Hałas o podłożu komunikacyjnym występuje w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i linii kolejowych. Jego uciążliwość jest uzależniona od natężenia ruchu, w związku z czym podwyższone natężenie hałasu jest notowane w centrach miejscowości.

W granicy teren opracowania występują drogi lokalne.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się na podstawie wskaźników krótko- i długookresowych. Wskaźniki krótkookresowe hałasu: **LAeqD**, **LAeqN** mają

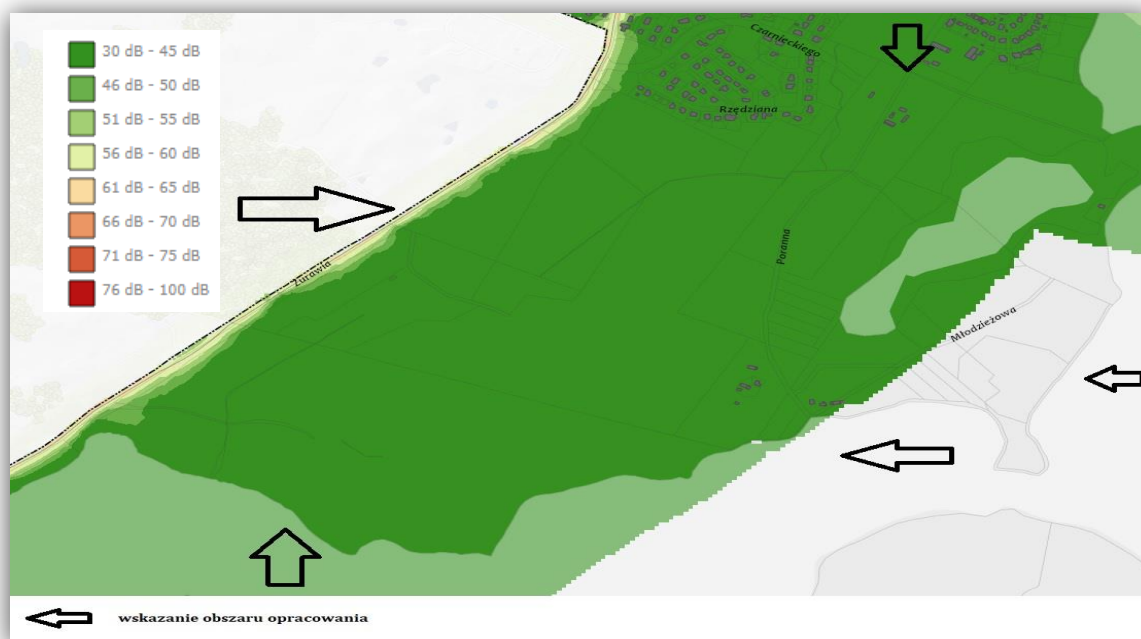
²¹ Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Warmińsko-Mazurskim Raport Wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Olsztynie, Olsztyn, kwiecień 2025 r.

zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby. Natomiast wskaźniki długookresowe: **LDWN**²² i **LN**²³ mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem (mapa akustyczna).

Zgodnie z załącznikiem do *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tj. Dz. U. 2014, poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku (długookresowy średni poziom dźwięku A w dB) powodowanego przez drogi i linie kolejowe, wyrażone wskaźnikami LDWN i LN, nie powinny przekraczać:

- w obszarach terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży: **64 dB** dla pory dnia, **59 dB** dla pory nocy.
- w obszarach terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, mieszkaniowo-usługowych: **68 dB** dla pory dnia, **59 dB** dla pory nocy.

Zgodnie z mapami akustycznymi Olsztyna, wynika iż poziom hałasu komunikacyjnego w obrębie ul. Żurawiej, występuje w przedziale od 30 dB-45 dB do 61-65 w porze dzień-wieczór-noc. Z kolei w porze nocnej zawiera się w przedziale od 30 dB-45 dB do 51-55 dB w noc.

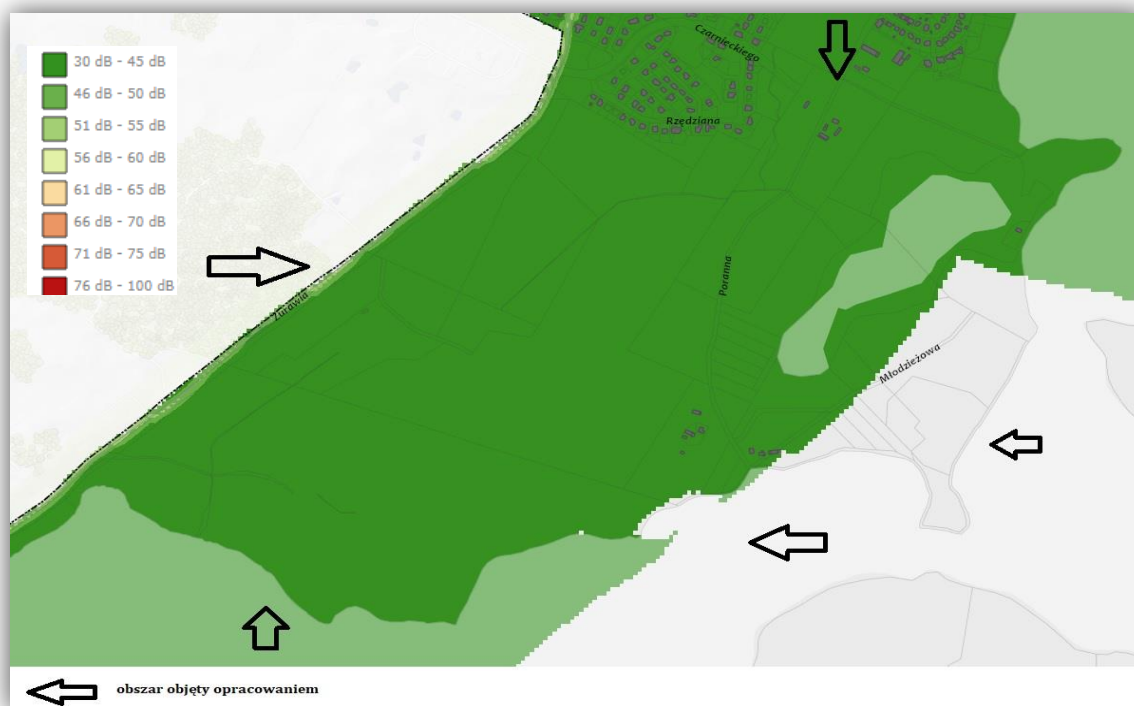

Rycina 43. Mapa hałasu komunikacyjnego w ciągu doby

Źródło: <https://msipmo.olsztyn.eu/imap/>

²² długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

²³ długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

Rycina 44. Mapa hałasu komunikacyjnego w nocy

Źródło: <https://msipmo.olsztyn.eu/imap/>

5.2.3. Stan wód

Wyróżniającym elementem hydrograficznym wyznaczającym wschodnią granicę obszaru opracowania jest jezioro Ukiel.

Zgodnie z informacją zawartą w „Raportie z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024 - tabela” przebadano wody jeziora Ukiel, które stanowi JCWP LW30402.

Tabela 37. Ocena stanu jednolitych części wód jeziornych badanych w latach 2019-2024 r. – jezioro Ukiel

Nazwa i kod JCWP (rok najnowszych badań)	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
Ukiel LW30402 (2024)	III	-	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód

Źródło: Raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024 - tabela”

5.2.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych

Pola elektromagnetyczne stanowią nieodłączny element środowiska człowieka. Na Ziemi od zawsze występuje naturalne pole magnetyczne i elektryczne stanowiąc swoistą barierę przed szkodliwym promieniowaniem kosmicznym. Gwałtowny rozwój myśli technicznej spowodował pojawienie się w przestrzeni życiowej człowieka źródeł

wytwarzających sztuczne promieniowanie elektromagnetyczne. Jak pokazują statystyki liczba tych źródeł nieustannie wzrasta.

W województwie warmińsko-mazurskim do źródeł sztucznego promieniowania elektromagnetycznego o największym znaczeniu należą:

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- nadajniki radiowo-telewizyjne,
- przesyłowe linie energetyczne wysokiego napięcia – powyżej 110 kV i związane z nimi stacje elektroenergetyczne.

Najbardziej dynamicznym przeobrażeniom podlega infrastruktura teleinformatyczna w związku z ciągłym rozwojem technologicznym całej branży. O dynamice rozwoju sieci teleinformatycznej województwa świadczy ilość obowiązujących pozwoleń wydanych dla stacji bazowych telefonii komórkowej. W roku 2018 r. na terenie województwa warmińsko – mazurskiego obowiązywało 7645 pozwoleń zezwalających na funkcjonowanie urządzeń nadawczych pracujących w technologii E-GSM, GSM900, GSM1800, UMTS, LTE).

Sieć przesyłowa energii elektrycznej najwyższych napięć w województwie warmińsko-mazurskim obejmuje linie o napięciu 400 kV i 220 kV. W kierunku Olsztyna energia elektryczna płynie z Gdańska nitką o napięciu 400k V, a z Włocławka i Ostrołęki nitkami o napięciu 220 kV. W okolicach Ełku przez województwo przebiega linia przesyłowa 400 kV łącząca Polskę z Litwą tzw. mostem elektroenergetycznym.²⁴

Monitoring pól elektromagnetycznych jest realizowany na podstawie zapisów art. 123 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z nowym rozporządzeniem.

Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Na terenie Olsztyna, w 2023 r. wykonano pomiary poziomu pól elektromagnetycznych w 4 punktach pomiarowych.

²⁴ Stan Środowiska w Województwie Warmińsko-Mazurskim, Raport 2020, Olsztyn, 2020

Tabela 38. Wyniki badań wartości wielkości fizycznej charakteryzującej promieniowanie elektromagnetyczne na terenie Olsztyna wykonane w 2023 r.

Lokalizacja punktu pomiarowego	Wyniki 0,5 godz. pomiaru (V/m)	Wartość maksymalna (Emax) [V/m]	Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych WME (z obliczeń) ²⁵
plac Cieszyńskiego	<0,8	2,2	0,11
Żołnierska/Wyszyńskiego	<0,8	2,3	0,11
pl. Jana Pawła II	<0,8	3	0,14
ul. Wilczyńskiego/Krasickiego	2,3	3	0,15

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gios/pola-elektromagnetyczne-warminsko-mazurskie-2023>

Na terenie miasta Olsztyna w 2023 roku nie stwierdzono obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

W związku z powyższym, dla tego typu inwestycji i urządzeń, które to mogłyby być źródłem emisji fal elektromagnetycznych o natężeniu szkodliwym dla człowieka należy postępować zgodnie z zaleceniami właścicieli ww. urządzeń i instalacji tj. zachowywać normatywne odległości w stosunku do lokowania wszelkiego typu infrastruktury na terenie której przebywać będą ludzie.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Badany obszar predysponuje do projektowanego zagospodarowania. Zaproponowane funkcje w projekcie została dopasowana do uwarunkowań środowiskowych oraz do uwarunkowań wynikających z polityki przestrzennej miasta Olsztyna. Realizacja zapisów planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na teren objęty badaniem oraz tereny sąsiednie, ponieważ zastosowano wszelkie możliwe obostrzenia, które mogą znaleźć się w zapisach uchwał rad miast i gmin. Opisane nowe zasady zagospodarowania w pełni wykorzystują strukturę już obecną oraz zabezpieczają cenne walory środowiskowe obszaru opracowania. Dodatkowo jego położenie oraz sąsiadujące zagospodarowanie, czy układ komunikacyjny wpływa pozytywnie na rozwój funkcji proponowanej w projekcie planu.

Przy odstąpieniu od realizacji projektu planu na omawianym terenie nastąpi kontynuacja obecnego użytkowania terenu, jednakże istnieje zagrożenie

²⁵ Wskaźnik WME, o którym mowa w Załączniku nr 3 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020, poz.2311) jest wartością wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności wyznaczoną na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (Emax) uzyskanej w trakcie pomiarów w danym punkcie pomiarowym. Służy do stwierdzenia zgodności i pozwala określić, czy zmierzone poziomy PEM w tym punkcie wykazały przekroczenia wartości dopuszczalnych określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448). Dopuszczalne poziomy PEM uznaje się za dotrzymane, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WME nie przekracza wartości 1.

niekontrolowanego rozwoju zabudowy poprzez wnioski dotyczące ustalenia warunków zabudowy.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na terenie objętym planem dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wielorodzinnej, zagrodowej, rolnictwa z zakazem zabudowy, usług turystyki, usług sportu i rekreacji, zieleni, lasu, infrastruktury komunikacyjnej, gdzie wyznaczone funkcje na większości terenu stanowią kontynuację formy użytkowania tego terenu.

Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Nie zachodzą również przesłanki wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

Szczegółowy opis i wpływ projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został zaprezentowany w rozdziale 9. prognozy.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie użytku ekologicznego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- Jezioro Zgniłek – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- Żurawia Dolina - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

Wprowadzone ustalenia miejscowego planu uwzględniają przepisy prawa dotyczące ochrony przyrody, nie stwierdza się zatem znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne przestrzenie. Skutki realizacji planu nie będą miały znaczącego wpływu skierowanego na funkcjonowanie obszarów chronionych.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego planu miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Ochrona środowiska i idea zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane w dokumentach planistycznych szczebla gminnego. Obliguje do tego zarówno ustawodawstwo krajowe, jak i wspólnotowe. Według art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju*. Do ochrony środowiska obligują Polskę również ratyfikowane umowy. Do najważniejszych umów międzynarodowych oraz dyrektyw Unii Europejskiej należą:

- W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności:
 - ✓ Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z 1992 r.,
 - ✓ Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
 - ✓ Dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
 - ✓ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory.
- W zakresie ochrony powietrza i klimatu:
 - ✓ Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992r.,
 - ✓ Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1997 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza,
 - ✓ Dyrektywa 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promocji wykorzystania energii z OZE.
- W zakresie ochrony wód
 - ✓ Dyrektywa Rady 76/464/WEG z dnia 4 maja 1976 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty,
 - ✓ Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.,
 - ✓ Dyrektywa 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych.
- W zakresie ochrony powierzchni ziemi
 - ✓ Strategia tematyczna w sprawie ochrony gleb
- W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego i zasobów kulturowych
 - ✓ Europejska Konwencja Krajobrazowa z 2000 r. ratyfikowana przez Polskę w 2006r.
- W zakresie ochrony ludzi, ich mienia i warunków bytowania
 - ✓ Dyrektywa Rady 2000/14/WE z 8 maja 2000 roku w sprawie emisji hałasu,

- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli.
- Oдноśnie procedury oceny oddziaływania na środowisko
- ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- ✓ Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu europejskim mają odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim. Za jeden z najważniejszych należy uznać ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Do innych ustaw należą:

- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2025 r. poz. 647 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz.U. 2026, poz. 13 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. j. Dz.U. 2025 r. poz. 960 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 1587 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2024 r. poz. 82 ze zm.).

Ponadto cele ochrony środowiska określone są w strategicznych dokumentach programowych i ustawowych, zarówno w tych o znaczeniu krajowym, jak i regionalnym i lokalnym. Podstawowym dokumentem określającym zasady zrównoważonego rozwoju oraz traktującymi o szeroko pojętej ochronie środowiska jest *Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030*, gdzie nacisk położony jest na ideę zrównoważonego rozwoju (ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju), którą definiuje się jako integrację działań politycznych, społecznych i gospodarczych w układach przestrzennych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Podsumowując wiodącymi zasadami zagospodarowania przestrzennego winny być: zrównoważony rozwój oraz ład przestrzenny. Cele ochrony środowiska w przedmiotowym projekcie planu miejscowego zostały uwzględnione następująco:

- W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności

Na terenie objętym projektem planu występują użytki ekologiczne: „Jezioro Zgniełek” i „Żurawia Dolina”. W związku z czym zagospodarowanie terenu musi uwzględniać ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ww. formy ochrony przyrody.

Na obszarze opracowania nie występują obszary o znaczeniu międzynarodowym i wspólnotowym wchodzące w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Wprowadzone przez analizowany plan miejscowy funkcje, dotyczące lokalizacji terenów zabudowy lotniskowej lub rekreacji indywidualnej, nie wpłyną negatywnie na występujące poza terenem opracowania obszary Natura 2000.

➤ W zakresie ochrony powietrza i klimatu

Projekt planu ustala, iż zaopatrzenie w ciepło będzie realizowane z indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła z wykorzystaniem do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności, z wykorzystaniem energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii - pomp ciepła oraz instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, o parametrach właściwych dla mikroinstalacji w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii.

➤ W zakresie ochrony wód

Plan postuluje dla projektowanych terenów obowiązek zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej. Odprowadzenie ścieków będzie odbywać się do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Wody opadowe i roztopowe z powierzchni szczelnych ulic i parkingów należy odprowadzić do systemu kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu, z uwzględnieniem miejscowej retencji. Z pozostałych powierzchni w granicach nieruchomości wody opadowe i roztopowe należy zagospodarować w granicach nieruchomości.

➤ W zakresie ochrony powierzchni ziemi

W zakresie ochrony powierzchni ziemi istotne są ustalenia dotyczące wyposażenia w infrastrukturę kanalizacyjno-sanitarną, co ograniczy przedostawanie się ścieków do gruntu. Wszelkie inwestycje należy prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych, zapewniając ochronę gleby przed zanieczyszczeniem.

➤ W zakresie ochrony ludzi, ich mienia i warunków bytowania

Wszystkie rozwiązania przyjęte w planie miejscowym dotyczące poszczególnych komponentów wpływają na jakość życia człowieka. Wszelkie uciążliwości związane z założonymi funkcjami muszą się zawierać w granicach obszaru opracowania.

Cele ochrony środowiska określone na wszystkich szczeblach, także tych lokalnych winny być uwzględniane w projektowanych dokumentach planistycznych. Przyjęte w analizowanym projekcie planu formy zagospodarowania są efektem kompromisu społeczno-gospodarczo-środowiskowego. Projekt planu uwzględnia potrzebę zachowania zasobów środowiska jednocześnie umożliwiając inwestowanie w różnych formach. Układ przestrzenny poszczególnych terenów funkcjonalnych zapewni zrównoważony rozwój i przyczyni się do zachowania powiązań ekologicznych. Reasumując przyjęte rozwiązania w projekcie planu nie kolidują z celami ochrony ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

9. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, w tym może powodować uciążliwości rozumiane jako wszelkie zjawiska wpływające ujemnie (negatywnie) na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Ten dyskomfort, niedogodności czy dysfunkcje środowiska są najczęściej wynikiem przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska.

Wprowadzenie terenu usług turystyki, w którego granicach projekt planu dopuszcza realizację obiektów hotelarskich, nie zwalnia z konieczności przeprowadzenia wszelkich postępowań administracyjnych związanych z realizacją planowanej funkcji. Na etapie uzyskiwania stosownych pozwoleń, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, odpowiednie instytucje określą konieczność sporządzenia oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko, gdzie w przypadku nałożenia obowiązku wykonania raportu oddziaływania na środowisko zostanie określony zakres i stopień szczegółowości informacji jakie mają być w nim zawarte. Sam projekt planu zagospodarowania przestrzennego nie umożliwia realizacji danej inwestycji, stanowi jedynie wskazanie/dopuszczenie tego typu rozwiązań architektonicznych na danym terenie.

Tabela 39. Przewidywane oddziaływania realizacji założeń projektu planu

Oddziaływania na środowisko	Podział oddziaływań ze względu na:									Ocena oddziaływania			
	Rodzaj				Czas			Mechanizm					
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Chwilowe	Stale	Pozytywne	Neutralne	Negatywne	
	Powierzchnia ziemi w tym gleby	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	RN WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM	-
Budowa geologiczna i zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Oddziaływania na środowisko	Podział oddziaływań ze względu na:									Ocena oddziaływania		
	Rodzaj				Czas			Mechanizm				
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Chwilowe	Stale	Pozytywne	Neutralne	Negatywne
Wody	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN	-
Powietrze i klimat	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US KPP KPR RM RN	KDL KDD KDW
Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	KDL KDD KDW KPP KPR	-
Krajobraz	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP	MNW UT US RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	KDL KDD KDW KPP KPR	-

Oddziaływania na środowisko	Podział oddziaływań ze względu na:									Ocena oddziaływania		
	Rodzaj				Czas			Mechanizm				
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Chwilowe	Stale	Pozytywne	Neutralne	Negatywne
	ZB						ZB		ZB			
Zabytki i dobra materialne	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-
Życie i zdrowie ludzi	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-
Użytki ekologiczne	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN WS ZL ZNN ZP ZB	WS ZL ZNN	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN ZP ZB	-
Obszary chronione w tym Natura 2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korytarze ekologiczne	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN	-	-	-	-	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN	-	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN	ZL ZNN	MNW UT US KDL KDD KDW KPP KPR RM RN	-

Oddziaływania na środowisko	Podział oddziaływań ze względu na:									Ocena oddziaływania		
	Rodzaj				Czas			Mechanizm				
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Chwilowe	Stale	Pozytywne	Neutralne	Negatywne
	WS ZL ZNN ZP ZB						WS ZL ZNN ZP ZB		WS ZL ZNN ZP ZB		WS ZP ZB	

MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;

UT - teren usług turystyki;

US – teren usług sportu i rekreacji;

KDL - teren drogi lokalnej;

KDD – teren drogi dojazdowej;

KDW- teren drogi wewnętrznej;

KPP - teren komunikacji pieszej;

KPR - teren komunikacji rowerowej;

RM - teren zabudowy zagrodowej;

RN- teren rolnictwa z zakazem zabudowy;

WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych;

ZL - teren lasu;

ZNN - teren zieleni naturalnej;

ZP - teren zieleni urządzonej;

ZB – teren plaży.

9.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w tym gleby

Obszar opracowania charakteryzuje się miejscami urozmaiconą rzeźbą terenu, a w południowej części obszaru opracowana na zboczu jeziora Ukiel rozpoznano osuwisko (158731). Dodatkowo tereny zlokalizowane przy ul. Żurawiej, w części zachodniej, obejmują zbocza, u podnóża których rozciągają się tereny podmokłe z siecią rowów melioracyjnych.

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Wyznaczone funkcje związane z powyższymi funkcjami na części terenów zachowują istniejący stan zagospodarowania, w związku z tym oddziaływanie nie ulegnie zmianie. Będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały i neutralny.

Na terenach, na których zostanie wprowadzona nowa inwestycja, która generalnie przewidziana jest na terenach o średnio lub mało urozmaiconej strukturze terenu, w wyniku jej realizacji i zmiany użytkowania terenu powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniu dla potrzeb planowanych inwestycji. W wyniku powstania nowego

zainwestowania, może nastąpić lokalne uszczelnienie podłoża, dodatkowo postawione warunki minimalnej procentowej powierzchni biologicznie czynnej redukuje wielkość powierzchni nieprzepuszczalnych.

W projekcie planu znalazły się również ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na powierzchnię ziemi. W tym zakresie szczególnie istotne są ustalenia dotyczące powierzchni działek budowlanych, nieprzekraczalnych linii zabudowy, minimalnych procentów powierzchni biologicznie czynnych, gabarytów i geometrii nowej zabudowy. Jak również zawarto nakaz dostosowania projektu zagospodarowania działki do istniejącej rzeźby terenu.

Powyższe zapisy projektu planu pozwalają na zachowanie w granicach przedmiotowego obszaru powierzchni biologicznie czynnych zapewniających infiltrację wód powierzchniowych i kształtowanie zieleni, towarzyszącej zabudowie. Dodatkowo, aby ograniczyć negatywne skutki prac ziemnych powinno się powierzchnią warstwę gleby, zdjętą podczas prac budowlanych, powtórnie wykorzystać do np. niwelacji terenów drogowych, zagospodarowania całości terenu po zakończeniu budowy.

Realizacja planowanych inwestycji spowoduje wzrost ilości odpadów. Zapisy projektu planu ustalają zagospodarowanie odpadów komunalnych w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami odrębnymi, co zapobiegne możliwości zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz gleb.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Wyznaczenie w projekcie planu funkcji terenu wód, zieleni czy lasu stanowi kontynuację dotychczasowego sposobu wykorzystania omawianego terenu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Dodatkowo w projekcie planu uwzględniono i wskazano na załączniku graficznym lokalizację osuwiska, które ujęto w obszar terenu 26ZNN, który również stanowi część terenu użytku ekologicznego „Żurawia Dolina”.

Należy jednak pamiętać, że wszelkie nowe inwestycje na terenach gdzie dopuszcza się m.in. obiekty małej architektury, altany, wiaty czy ciągi pieszo-rowerowe należy wkomponować w istniejące ukształtowanie terenu, natomiast jeżeli będą prowadzone w bliskim sąsiedztwie skarp, powinny być poprzedzone badaniami geotechnicznymi.

Wyznaczona funkcja terenu plaży (ZB) przewidziana jest na terenie porośniętym trawą, który użytkowany jest w sezonie jako miejsce wypoczynku i dostępu do wód jeziora, położony nad brzegiem akwenu. Jego zagospodarowanie nie będzie znacząco oddziaływać na gleby, gdyż będzie zachowany duży udział powierzchni biologicznie czynnej (80%). Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

Tereny dróg służą realizacji głównych funkcji, w związku z tym ich oddziaływanie jest do nich zbliżone. Część dróg wyznaczonych w planie to drogi istniejące, które zapewniają obsługę komunikacyjną na terenie miasta Olsztyna oraz obszarze opracowania, dlatego też ich oddziaływanie nie zmienia się względem obecnego.

Nowo powstałe drogi przeznaczone są do obsługi terenów inwestycyjnych. Ich oddziaływanie będzie polegało na trwałym usunięciu wierzchniej warstwy litosfery i zastąpieniu jej przez powierzchnię sztuczną. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zasoby naturalne – z posiadanych materiałów archiwalnych wynika, że na badanym terenie nie występują udokumentowane zasoby naturalne takiej jak kruszywa, złoża ropy, pokłady torfu, itp.

9.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Tereny związane z powyższymi funkcjami są obecnie w większości zagospodarowane zgodnie z przeznaczeniem. Wiąże się to z ograniczeniem naturalnej infiltracji podłoża na skutek występowania powierzchni utwardzonych. Oddziaływanie jest bezpośrednie, długoterminowe, stałe i neutralne.

Przeznaczenie w projekcie planu terenów na tereny rolnicze, stanowi kontynuację dotychczasowego sposobu użytkowania tego terenu. Zachowany zostanie duży udział terenów biologicznie czynnych i utrzymana zdolność infiltracji podłoża. Wody opadowe będą przenikać do gruntu zasilając warstwy wodonośne i chroniąc grunt przed nadmiernym przesuszaniem. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Czynnikiem negatywnie oddziałującym na wody powierzchniowe i podziemne przedmiotowego obszaru są zanieczyszczenia obszarowe pochodzące ze spływu powierzchniowego w wyniku, którego do wód wprowadza się zanieczyszczenia związane z gospodarką rolną – nawozy, środki ochrony roślin. Negatywne oddziaływanie terenów rolnych może wystąpić na skutek nieprawidłowego nawożenia pól (np. wylanie gnojowicy na zmarzniętą glebę), niewłaściwe dawki nawozów i nieprawidłowa orka, powodując, że z powierzchniowych warstw gruntu wymywane są znaczne ilości biogenów, które wraz ze spływem powierzchniowym mogą wpływać na przyspieszenie procesu eutrofizacji zbiorników wodnych. Dlatego też stosowanie nawozów wymaga szczególnej ostrożności.

Jednakże, wskazane tereny rolne z zakazem zabudowy w stosunku do całego terenu zajmują niewielkie obszary, dodatkowo pozostawienie w otoczeniu tych terenów dużych powierzchni zieleni naturalnej, lasów stanowi bufor ochronnych co zachowa równowagę ekologiczną oraz nie wpłynie znacząco na przyspieszenie procesu eutrofizacji jeziora.

Realizacja ustaleń projektu planu może spowodować: zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, zwiększy zapotrzebowanie na wodę, wzrost ryzyka przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych do wód, wzrost liczby

zrzuconych ścieków. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, stałe i chwilowe, negatywne.

Zgodnie z założeniami projektowymi realizacja zapisów planu przewiduje zapotrzebowanie w wodę oraz wytwarzanie ścieków (sanitarnych i deszczowych). Wody opadowe i roztopowe projekt planu ustala odprowadzanie do sieci kanalizacji deszczowej.

W związku z położeniem obszaru opracowania w granicach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP nr 205 Subzbiornik Warmia oraz częściowo w GZWP nr 213 Olsztyn projekt planu nakazuje, aby zagospodarowanie terenu było podporządkowane wymogom ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych w/w zbiorników, celem utrzymania dobrego stanu chemicznego tych wód..

Powyższe ustalenia i rozwiązania w wystarczający sposób zminimalizują ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na stan czystości wód podziemnych i gruntów.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Przeznaczenie w projekcie planu terenów na tereny zieleni, wód, plaży czy lasu stanowi kontynuację dotychczasowego sposobu użytkowania tego terenu. Zachowany zostanie udział terenów biologicznie czynnych i utrzymana zdolność infiltracji podłoża. Wody opadowe będą przenikać do gruntu zasilając warstwy wodonośne i chroniąc grunt przed nadmiernym przesycaaniem. Ponadto, na badanym obszarze uwidacznia się racjonalne użytkowanie terenu i zachowanie równowagi ekologicznej, poprzez m.in. utrzymanie barier ochronnych w postaci pasów zieleni w otoczeniu istniejących zbiorników, w szczególności jeziora Zgniłek, do którego jest utrudniony dostęp, a które to ujęte jest jako użytek ekologiczny. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

Przewidywane ograniczenie infiltracji wód opadowych na fragmentach uszczelnionych ciągów komunikacyjnych nie będzie znaczące dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.4. Odpady

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

W granicach powyższych terenów wyznaczonych w projekcie planu przewiduje się wzrost ilości odpadów charakterystycznych dla danego sektora gospodarczego. Zgodnie z zapisami projektu planu gospodarkę odpadami ustala się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami lokalnymi. Ponad to znalazły się zapisy, które zakazują prowadzenia działalności związanej z przetwarzaniem odpadów, w tym składowania odpadów.

9.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Oddziaływaniem pozytywnym, długoterminowym, bezpośrednim i stałym związanym z ww. terenem będzie zapewnienie ciepła z indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła z wykorzystaniem do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności lub z wykorzystaniem energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii.

W czasie wykonywania prac budowlanych może wystąpić okresowe pylenie oraz emisja zanieczyszczeń gazowych pochodzących z maszyn i urządzeń budowlanych. Uciążliwości te mogą występować krótkookresowo w skali lokalnej i będą ograniczone do terenów prowadzonych prac budowlanych.

Oddziaływaniem negatywnym, pośrednim, długoterminowym i chwilowym terenów zabudowy usługowej będzie okresowy wzmożony ruch samochodowy w miejscu świadczenia usług.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Przeznaczenie analizowanego obszaru na powyższe tereny, stanowi kontynuację dotychczasowego użytkowania. Utrzymanie dotychczasowego sposobu przeznaczenia terenu będzie sprzyjało zachowaniu korzystnego topoklimatu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

Część wyznaczonych w projekcie planu dróg jest stanem istniejącymi, dlatego też ich oddziaływanie nie zmieni się względem obecnego. Budowa dróg utwardzonych może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a to z kolei spowoduje wzmożoną emisję hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny/neutralny.

9.6. Klimat akustyczny

Projekt planu ustala obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie oznaczonych na rysunku planu symbolami:

- a) dla terenów ZNN-ZP jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych;
- b) dla terenów MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- c) dla terenów RM jak dla zabudowy zagrodowej;
- d) dla terenów UT i US jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

Tabela 40. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku w zależności od przeznaczenia terenu²⁶

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L_{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	<u>50</u>	<u>40</u>
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	<u>55</u>	<u>45</u>
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

²⁶ Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz.112)

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

W trakcie normalnej eksploatacji istniejąca zabudowa nie powinna generować uciążliwości dla ludzi. Oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe może wystąpić na etapie prac budowlanych i związane będzie z uciążliwościami emitowanymi przez pracujące maszyny, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu. Ponadto należy zwrócić uwagę, że oddziaływanie akustyczne na środowisko występujące okresowo w trakcie prac budowlanych nie podlega regulacjom prawnym z zakresu ochrony przed hałasem.

Na terenach usługowych, można spodziewać się hałasu związanego głównie z obsługą danych terenów. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, lokalne.

Projekt planu ustala dopuszczalne poziomy hałasu na terenach projektowanych funkcji. W związku z tym przewidywane zagospodarowanie terenu związane z zabudową w trakcie jej normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Przeznaczenie analizowanego obszaru na tereny wód powierzchniowych, zieleni naturalnej, urządzonej, lasówstanowi podtrzymanie aktualnego użytkowania tych terenów. Podtrzymanie dotychczasowego zagospodarowania poprzez wprowadzenie powyższych funkcji będzie działaniem stałym i pozytywnym.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

Budowa dróg utwardzonych może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a to z kolei spowoduje wzmożoną emisję hałasu. Jednakże biorąc pod uwagę, iż większość wyznaczonych dróg to drogi istniejące, zmiany będą nieznaczne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny.

9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną

Zgodnie z Aktualizacją inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" i „Żurawia Dolina”²⁷ na terenie oznaczonym jako „Jezioro Zgniełek” ogółem zinwentaryzowano 74 gatunki

²⁷ Źródło: Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Sgnitek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023 r.

objęte ochroną ścisłą i 17 objętych ochroną częściową (liczbę podano w nawiasie): rośliny – 2 (3); porosty – 1 (3); bezkręgowce – 1; płazy i gady – 3 (7); ptaki – 59 (3); ssaki – 8 (1), w tym gatunki rzadkie i zagrożone (rośliny – 5; porosty – 14; bezkręgowce – 2-5; płazy i gady – 5; ptaki – 19; ssaki – 2).

Na obszarze inwentaryzacji oznaczonym jako „Żurawia Dolina” stwierdzono występowanie 75 gatunków objętych ochroną (całkowitą i częściową) – 2 gatunki roślin, 6 gat. porostów, 1 gat. pijawki, 1 gat. chrząszcza, 1 gat. mięczaka, 7 gat. płazów, 2 gat. gadów, 48 gat. ptaków i 7 gat. ssaków. Stwierdzono występowanie gatunków zagrożonych i ginących wg kryterium Światowej Unii Ochrony Przyrody – IUCN (16 gatunków porostów, 6 gatunków mięczaków, 8 gatunków owadów, 3 gatunki płazów, 1 gatunek gada, 11 gatunków ptaków) oraz występowanie gatunków nielicznych w regionie i Polsce.

Pozostały teren opracowania stanowią w większości tereny użytków rolnych oraz pastwiska z pojedynczą zabudową.

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Powyższe funkcje stanowią w na części terenu kontynuację aktualnego zagospodarowania tych terenów. Nowa zabudowa przewidziana jest głównie na terenach użytkowanych rolniczo oraz terenach porośniętych zielenią niską, gdzie przekształcenie stanu zieleni nie będzie istotnym oddziaływaniem na środowisko.

Oddziaływanie na etapie realizacji ustaleń planu będzie sprowadzało się do miejscowego usunięcia wierzchniej warstwy ziem z istniejącą roślinnością. Na terenach objętych projektem planu wyznacza się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co warunkuje zagospodarowanie terenu zielenią.

Na etapie realizacji zapisów projektu mpzp możliwa jest migracja niektórych gatunków zwierząt z terenów objętych pracami budowlanymi. Takiej reakcji można oczekiwać ze względu na uciążliwości związane z funkcjonowaniem sprzętu budowanego (hałas, drgania spaliny, nasilona obecność ludzi). Można przewidywać, że migracja ta będzie czasowa i nastąpi na tereny sąsiednie. Jednakże, ze względu na to, iż dla obserwowanej fauny, w szczególności ptaków, przebywających w pobliżu zabudowań, poziom antropopresji stanowi czynnik tła, przewiduje się, iż z pewnością znaczna część z obecnych tu ptaków będzie wykorzystywała opisywany teren jak dotychczas, także w trakcie realizacji założeń projektu planu.

W związku z powyższym nie przewiduje się, by realizacja założeń projektu planu znacząco negatywnie oddziaływała na populacje ptaków opisywanego terenu.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Utrzymanie powyższych funkcji w dotychczasowym użytkowaniu będzie miało bezpośredni, długoterminowy, stały i pozytywny wpływ na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną.

Ponadto miejsca występowania zinwentaryzowanych w „Aktualizacji inwentaryzacji (...)” cennych gatunków roślin i zwierząt, które nie zostały włączone w

granice użytków ekologicznych, zostały ujęte w projekcie planu w obrębie terenów „zielonych” (ZL i ZNN), na których zakazano zabudowy terenu obiektami budowlanymi.

Teren plaży – ZB – został wyznaczony na obszarze użytkowanym w sezonie letnim jako teren rekreacyjny. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

Oddziaływanie związane z terenami komunikacyjnymi będzie miało niewielki wpływ na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną. W większości są to tereny użytkowane w ww. sposób. W wyniku prac budowlanych na terenach drogowych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna, która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego. Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię nowo wyznaczonych terenów komunikacji, oddziaływanie to będzie miało niewielki zasięg i siłę. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.8. Oddziaływanie na krajobraz

Obszar przedmiotowej inwestycji został objęty audytem krajobrazowym województwa warmińsko-mazurskiego sporządzonym przez Warmińsko Mazurskim Biurze Planowania Przestrzennego w Olsztynie i przyjęty przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XI/183/25 z dnia 25 marca 2025 r.w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego.

Na terenie obszaru opracowania zidentyfikowano 1 typ i podtyp krajobrazu, który wymieniono w tabeli poniżej.

Rycina 45. Typy oraz podtypy krajobrazów na omawianym obszarze oraz jego sąsiedztwie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, marzec 2025

Tabela 41. Typy i podtypy krajobrazu na terenie objętym ZPI

Grupa	Typ krajobrazu	Podtyp krajobrazu	Kod krajobrazu	Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów
B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowy, ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej	8. podmiejski i osadniczy	8d. zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych	28.842.81-20	Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej
				Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych
				Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej
				Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie
				Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów
				Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie
				Zawężanie szerokości naturalnych i półnaturalnych stref ekotonowych
				Chaos przestrzenny i stylistyczny form

			28.842.81-38	zagospodarowania terenu
				Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej
				Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych
				Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej
				Zmniejszanie się ogólnego udziału naturalnych i półnaturalnych ekosystemów w krajobrazie
				Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie
				Zawężanie szerokości naturalnych i półnaturalnych stref ekotonowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Audytu Krajobrazowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, marzec 2025 r.

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Na terenach zainwestowanych nie zmienia się charakter oddziaływań. Przy wprowadzeniu nowo projektowanej zabudowy projekt planu ustala m.in. intensywność zabudowy, jej wysokość czy liczbę kondygnacji co sprzyja zachowaniu harmonii w krajobrazie. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długotrwałe, stałe i pozytywne.

Ponadto podczas realizacji założeń projektu planu początkowo może wprowadzić uciepnie estetyka przedmiotowego terenu (oddziaływania niekorzystne krótkoterminowe, chwilowe), co będzie związane z procesami budowlanymi. Na etapie funkcjonowania zabudowy, projektowane budynki swym charakterem i kubaturą nie powinny jednak odbiegać od zabudowy sąsiednich terenów.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z utrzymaniem terenów zieleni i wód, w dotychczasowym zagospodarowaniu, co bardzo korzystnie wpływa na krajobraz obszaru opracowania.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

W projekcie planu uwzględniono obszary obejmujące tereny komunikacyjne gdzie większości terenu jest to stan już istniejący, a plan jedynie sankcjonuje jego istnienie. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.9. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne

W granicach obszaru opracowania występują stanowiska, ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, dla których obowiązuje nakaz przeprowadzenia badań archeologicznych, na zasadach określonych przepisami ochrony zabytków i opieki nad zabytkami:

- nr LXXXVI Olsztyn, AZP 24-60/8,
- nr LXXXVII Olsztyn, AZP 24-60/9,
- nr LXXXVIII Olsztyn, AZP 24-60/10,
- nr LXXXIX Olsztyn, AZP 24-60/11,
- nr XC Olsztyn, AZP 24-60/12,
- nr XCI Olsztyn, AZP 24-60/16,
- nr LXXXV Olsztyn, AZP 23-60/24.

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na ww. zabytki.

9.10. Oddziaływania na życie i zdrowie ludzi

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (MNW), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji (UT-US), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub zabudowy zagrodowej (UT-US-RM), teren usług turystyki lub usług sportu i rekreacji lub rolnictwa z zakazem zabudowy (UT-US-RN)

Planowane zainwestowanie nie wprowadzi do środowiska uciążliwości innych niż obecnie występujące, ponieważ część terenów jest zagospodarowanych. Oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe może wystąpić na etapie prac budowlanych i związane będzie z uciążliwościami emitowanymi przez pracujące maszyny, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu. Ponadto należy zwrócić uwagę, że oddziaływanie akustyczne na środowisko występujące okresowo w trakcie prac budowlanych nie podlega regulacjom prawnym z zakresu ochrony przed hałasem.

Projekt planu ustala dopuszczalne poziomy hałasu na terenach projektowanych funkcji. W związku z tym przewidywane zagospodarowanie terenu związane z zabudową w trakcie jej normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi.

Ważnym aspektem wpływającym na tłumienie hałasu jest pozostawienie dużych powierzchni istniejącej zieleni, która występuje na obszarze opracowania.

Omawiany projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co uniemożliwia wprowadzenia inwestycji zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839), a które to mogłyby wpłynąć negatywnie na życie i zdrowie mieszkańców.

W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi realizacji założeń projektu planu.

Teren wód powierzchniowych śródlądowych (WS), teren lasu (ZL), teren zieleni naturalnej (ZNN), teren zieleni urządzonej (ZP), teren plaży (ZB)

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z utrzymaniem zieleni, wód i lasu w dotychczasowym zagospodarowaniu, co bardzo korzystnie wpływa na odczucia mieszkańców na terenie obszarów opracowania.

Wyznaczenie terenu plaży, umożliwia korzystanie z wód publicznych, co wpływa pozytywnie na życie i zdrowie ludzi. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi lokalnej (KDL), teren drogi dojazdowej (KDD), teren drogi wewnętrznej (KDW), teren komunikacji pieszej (KPP), teren komunikacji rowerowej (KPR)

W bezpośrednim sąsiedztwie dróg nastąpi wzrost natężenia hałasu i zanieczyszczenie powietrza, Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.11. Oddziaływanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000

Na terenie objętym projektem planu występują dwa użytki ekologiczne, co wiąże się z ograniczeniami inwestycyjnymi:

- ✚ **Jezioro Zgniłek** – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- ✚ **Żurawia Dolina** – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

W obrębie tych obszarów projekt planu wskazuje istnienie wyznaczonych form ochrony przyrody i wprowadza funkcje zgodne z aktualnym zagospodarowaniem tych terenów, uwzględniając konieczność zachowania występujących tu naturalnych siedlisk i roślinności, tj.: dla „Jeziora Zgniłek” - teren 24 WS - teren wód powierzchniowych, obejmując swym zasięgiem istniejący akwen wodny oraz na terenach okalających jezioro 25ZNN – teren zieleni naturalnej na gruntach rolnych nieużytkowanych rolniczo oraz 36ZL – teren lasu, zgodnie z ewidencją gruntów. Z kolei na terenie „Żurawiej Doliny” wyznacza funkcję 26ZNN – teren zieleni naturalnej, obejmując użytki rolne, łąki i pastwiska w formie naturalnej i niegospodarowanej oraz 37ZL, 38ZL – teren lasu, na terenie gruntów leśnych. Dodatkowo na tych obszarach wskazano możliwość poprowadzenia ciągów pieszo-rowerowych, po trasach już częściowo istniejących w terenie, co jest zgodne z ustaleniami sposobów ochrony czynnej tych terenów, poprzez m.in. „dopuszczenie wprowadzania projektów organizacji przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej tj. wytyczenia szlaku spacerowo/edukacyjnego wraz z elementami małej architektury, z wykorzystaniem istniejących ścieżek i dróg rowerowych, w jak najmniejszym stopniu ingerujących w obszar i zasoby przyrodnicze użytku ekologicznego, ukierunkowujących ruch i ograniczających presję ludzi na obszary siedlisk naturalnych występujących w obrębie tego obiektu”.

Obszar objęty projektem planu położony jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

Jednakże, zgodnie ze studium część obszaru opracowania tworzy lokalny **korytarz ekologiczny Gutkowo – Łupstych**, obejmujący kompleks terenów leśnych, podmokłych łąk i nieużytków wzdłuż zachodniej granicy miasta. W obrębie lokalnego korytarza ekologicznego projekt planu podtrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie terenu poprzez wyznaczenie funkcji ZNN i ZL, co nie będzie ingerowało w miejsce przemieszczania się zwierząt i zapewni ciągłość ekologiczną.

Teren opracowania położony jest poza obszarami Natura 2000. Najbliżej położonym obszarem należącym do sieci Natura 2000 jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Jonkowo-Warkały PLH280039 położony w odległości 3,68 km od granic opracowania.

W nawiązaniu do powyższego prognozuje się, iż realizacja zapisów planu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływała na obszary Natura 2000 oraz nie naruszy spójności tych obszarów.

9.12. Wzajemne oddziaływanie

Poszczególne elementy środowiska, takie jak: ludzie, rzeźba terenu, budowa geologiczna, wody powierzchniowe i podziemne, pokrywa glebowa, szata roślinna i fauna, klimat lokalny, krajobraz naturalny, zasoby naturalne, dobra materialne, zabytki kultury materialnej są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość.

Dlatego też negatywny wpływ na jeden z czynników, może przejawiać się pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego.

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.

W oparciu o wyżej przedstawiony opis środowiska i analizę oddziaływań oraz ewentualnych zmian można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań przedstawionych w niniejszej prognozie nie wystąpią wzajemne negatywne oddziaływania pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa cele, które zakładają zapobieganie, ograniczenie lub niedopuszczanie do negatywnego wpływu inwestycji na środowisko. Proponowane rozwiązania przedstawione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego prowadzą do łagodzenia i likwidacji negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego plan wprowadza następujące zasady:

1. Na terenach 24WS, 25ZNN, 36ZL obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie.
2. Na terenach 26ZNN, 37-38ZL, obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie.
3. Zakazuje lokalizacji funkcji usługowych, których funkcjonowanie powoduje przekroczenie któregoś z parametrów dopuszczalnego poziomu szkodliwych lub uciążliwych oddziaływań na środowisko, w rozumieniu przepisów ochrony środowiska.
4. Rowy melioracyjne przeznacza do utrzymania wg przepisów odrębnych, dopuszcz regulację ich przebiegu, szerokości lub skanalizowanie, rowy melioracyjne należy pozostawić otwarte na terenach zieleni, rolnictwa, lasu i wkomponować w zagospodarowanie terenu jako element krajobrazowy.
5. Wyklucza realizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.
6. Zakazuje prowadzenia działalności związanej z przetwarzaniem odpadów, w tym składowania odpadów.
7. Zakazuje realizacji obiektów sportowych o funkcji związanej ze sportami motorowymi oraz związanych z używaniem broni palnej.
8. Zakazuje realizacji biogazowi, w tym biogazowi rolniczych.
9. Ustala dopuszczalne poziomy hałasu dla chronionych terenów zainwestowania; przyjmuje się dopuszczalne poziomy hałasu odpowiednio do obowiązujących rozporządzeń wykonawczych do ustawy prawo ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu:
 - ✓ dla terenów ZNN-ZP jak dla terenów rekreacyjno – wypoczynkowych;
 - ✓ dla terenów MNW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
 - ✓ dla terenów RM jak dla zabudowy zagrodowej;
 - ✓ dla terenów UT i US jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.
10. Obszar objęty planem wchodzi w skład aglomeracji Olsztyn, wyznaczonej Uchwałą nr XXX/508/21 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 stycznia 2021r., w której wprowadzono zasadę odprowadzenia ścieków komunalnych poprzez system kanalizacji sanitarnej na oczyszczalnię ścieków "Łyna", z uwzględnieniem ustaleń niniejszej uchwały.
11. Nakaz dostosowania projektu zagospodarowania działki do istniejącej rzeźby terenu.
12. W granicach planu występuje obszar zagrożony osuwaniem się mas ziemnych, oznaczony na załączniku graficznym, który może wymagać zastosowania zabezpieczeń zarówno środkami technicznymi jak i odpowiednio dobraną roślinnością;
13. Zagospodarowanie całego terenu objętego planem powinno być podporządkowane wymogom ochrony ilościowej i jakościowej wód podziemnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn, na jego projektowanym obszarze ochronnym o zastrzonych rygorach, w celu utrzymania dobrego stanu chemicznego tych wód – stosuje się przepisy prawa wodnego;
14. Obszar objęty planem zlokalizowany jest w całości w na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 205 Subzbiornik Warmia oraz w niewielkiej,

- wschodniej części w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 213 Olsztyn – dla których obowiązują przepisy odrębne.
15. Zaopatrzenie w wodę należy przewidzieć z istniejącej sieci wodociągowej, poprzez jej rozbudowę, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących zaopatrzenia w wodę do celów przeciwpożarowych.
 16. Odprowadzenie ścieków sanitarnych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, w przypadku prowadzenia usług gastronomicznych, ścieki, przed wprowadzeniem do miejskiej kanalizacji sanitarnej należy podczyścić w separatorze tłuszczów.
 17. Nakazuje odprowadzenie wód opadowych i roztopowych z istniejących i projektowanych powierzchni szczelnych ulic i parkingów do systemu kanalizacji deszczowej, po podczyszczeniu zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem miejscowej retencji,
 18. Wody opadowe i roztopowe z pozostałych powierzchni w granicach nieruchomości należy zagospodarować w ramach tej nieruchomości, między innymi poprzez stosowanie na powierzchniach utwardzonych materiałów i technologii umożliwiających wsiąkanie wód w podłoże; w przypadku braku możliwości zagospodarowania wód w ramach nieruchomości należy odprowadzać je do sieci kanalizacji deszczowej,
 19. Zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła z wykorzystaniem do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji substancji szkodliwych do powietrza oraz stosowania do ich spalania urządzeń charakteryzujących się wysokim stopniem sprawności,
 20. Z wykorzystaniem energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii - pomp ciepła oraz instalacji odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, o parametrach właściwych dla mikroinstalacji w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii.
 21. Zasady gospodarowania odpadami komunalnymi określają właściwe uchwały Rady Miasta Olsztyna w sprawie ustalenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olsztyn, będące aktem prawa miejscowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
 22. Ograniczenia w zagospodarowaniu i zakaz zabudowy wynikające z lokalizacji sieci infrastruktury technicznej i związanych z nimi technicznych pasów eksploatacyjnych, w tym stref kontrolowanych dla gazociągów
 23. W granicach planu linie telekomunikacyjne oraz elektroenergetyczne należy układać doziemnie.

Realizacja zapisów planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie poważnych zagrożeń dla środowiska. Przewiduje się również brak znaczącego oddziaływania projektowanego zagospodarowania na obszary ostoi Natura 2000, w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000
- nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000

W związku z powyższym realizacja planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji może wymagać pewnych ograniczeń. Poniżej przedstawiono propozycję rozwiązań mających na celu minimalizację ewentualnych zagrożeń na etapie realizacji inwestycji:

- Na etapie realizacji zainwestowania wykonywane działania nie mogą naruszać zakazów obowiązujących w granicach użytków ekologicznych.
- Na etapie wznoszenia zainwestowania istotnym zagrożeniem będzie nadmierny hałas związany ze wznoszeniem zabudowy, utwardzaniem nawierzchni dróg itp. Nastąpi również ubytek szaty roślinnej związanej z realizacją zapisów planu. W związku z powyższym na etapie inwestycyjnym należy zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas.
- Zagospodarowanie obszaru opracowania należy dostosować do istniejącej rzeźby terenu oraz w razie konieczności, możliwość lokalizacji zabudowy należy poprzedzić badaniami geotechnicznymi.
- Podczas prowadzenia prac budowlanych należy uwzględnić okresy lęgowe ptaków. W przypadku konieczności przeprowadzenia ww. prac w trakcie okresu lęgowego zaleca się prowadzenie jej pod nadzorem ornitologa.
- Podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne. Dotyczy to takich aspektów jak hałdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.
- Realizacja zabudowy musi umożliwiać migrację drobnych zwierząt poprzez np. otwory o średnicy min. 15 cm wykonane w podmurówce ogrodzeń przy powierzchni terenu, rozmieszczone w odstępach nie większych niż 5 m, prześwit o szerokości min 10 cm pomiędzy podmurówką, a ażurowymi elementami ogrodzenia, gdy wysokość podmurówki przekracza 10 cm wysokości – proponuje się wprowadzić powyższy zapis do całego obszaru projektu planu.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje dokonanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w projekcie dokumentu – rozwiązań, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne aspekty środowiska (realizacja zamierzonych celów byłaby wówczas z punktu widzenia oddziaływania na środowisko bardziej efektywna – zostałyby osiągnięta przy niższych kosztach).

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia uwarunkowania środowiska, potrzebę ochrony i wzbogacenia istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych, konieczność zabezpieczenia zdrowia ludzi na tym terenie.

Jedynym rozsądnym rozwiązaniem alternatywnym, dotyczącym przyszłego zagospodarowania, byłoby zaniechanie podejmowania jakichkolwiek działań, tzw. wariant zerowy. Jednakże, główną intencją opracowania projektu planu było umożliwienie zagospodarowania terenów, zgodnie z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Olsztyna, ochrony istniejących struktur funkcjonalno-przestrzennych, umożliwienie racjonalnego zagospodarowania i obsługi komunikacyjnej terenów inwestycyjnych, a także ochrona obszarów cennych przyrodniczo.

Ponadto projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody, oraz innymi przepisami szczególnymi, ponadto przewidywane zagospodarowanie terenów, wydaje się być funkcją społecznie uzasadnioną na przedmiotowym terenie, dlatego też nie proponuje się rozwiązań alternatywnych aniżeli te, które zostały zaproponowane w projekcie planu.

12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Analizowane zainwestowanie jest powszechnie występującym i typowym przedsięwzięciem małej skali. Wobec tego określenie jego wpływu na środowisko nie napotkało na szczególne trudności.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe – CZĘŚĆ B.

Projekt planu składa się z części tekstowej – projektu uchwały oraz z załącznika graficznego.

MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;

UT - teren usług turystyki;

US – teren usług sportu i rekreacji;

KDL - teren drogi lokalnej;

KDD – teren drogi dojazdowej;

KDW- teren drogi wewnętrznej;

KPP - teren komunikacji pieszej;
KPR - teren komunikacji rowerowej;
RM - teren zabudowy zagrodowej;
RN - teren rolnictwa z zakazem zabudowy;
WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych;
ZL - teren lasu;
ZNN - teren zieleni naturalnej;
ZP - teren zieleni urządzonej;
ZB - teren plaży.

Projekt przedmiotowego planu jest realizacją uchwały nr XVIII/320/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe” oraz uchwałą nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniającą ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe”.

W uchwale nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. dokonano podziału terenu opracowania na dwie części – część A i część B, z zaznaczeniem, że plan będzie uchwalany w dwóch oddzielnych procedurach planistycznych. Dla terenu oznaczonego jako „Część A” został już opracowany i opublikowany miejscowy plan zgodnie z uchwałą nr LXVIII/1043/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część A”.

W związku z powyższym niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe – **CZĘŚĆ B**.

Zgodnie z załącznikiem graficznym do ww. uchwały projektem planu objęto teren o powierzchni ok. 170,60 ha.

Obszar objęty projektem planu położony jest w zachodniej części miasta Olsztyn, granicząc bezpośrednio od zachodu z gminą Jonkowo, a od południa i południowego zachodu z gminą Gietrzwałd, w województwie warmińsko-mazurskim.

Przedmiotowy obszar stanowi część Osiedla Gutkowo i położony jest nad jeziorem Ukiel.

Głównym celem sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z jednoczesnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Projekt uchwały uwzględnia obszary, dla których uzasadnione i pożądane jest sporządzenie miejscowego planu, aby umożliwić zarówno ochronę istniejących struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz terenów cennych przyrodniczo, przy jednoczesnym zagospodarowaniu terenu w sposób zorganizowany i zgodny z kierunkami rozwoju miasta przyjętymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Olsztyna.

Na terenie opracowania występują dwa użytki ekologiczne:

- Jezioro Zgniłek – na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VII/96/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Jezioro Zgniłek w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 5581),
- Żurawia Dolina - na terenie którego obowiązują przepisy Uchwały nr VI/77/24 Rady Miasta Olsztyna z dnia 30 października 2024 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Żurawia Dolina w mieście Olsztynie (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2024 r. poz. 4915).

Projektowane zagospodarowanie terenu obwarowane jest działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Ponadto plan spełnia uwarunkowania wynikające z dążenia do zapewnienia właściwych standardów środowiskowych w zakresie ochrony zdrowia.

Podczas realizacji założeń planu nie wystąpią transgraniczne oddziaływania na środowisko.

Wykazano, że realizacja zainwestowania wiąże się z oddziaływaniem na obszar badań. W celu minimalizacji negatywnych skutków realizacji zapisów planu wprowadzono zalecenia i nakazy.

W ujęciu końcowym wykazano, że realizacja zapisów planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo oraz nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nim.

14. Wykaz materiałów źródłowych

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Olsztyna,
2. Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe – część B,
4. Aktualizacja inwentaryzacji przyrodniczej wybranych elementów flory, fauny, mykobioty terenu oznaczonego jako "Jezioro Zgniłek" (rejon ul. Porannej w Olsztynie) i „Żurawia Dolina” (rejon ul. Żurawiej w Olsztynie), Jacek J. Nowakowski, Stanisław Czachorowski, Beata Dulisz, Andrzej Górski, Dariusz Kubiak, Krzysztof Lewandowski, Joanna Pakulnicka, Monika Szczecińska, Olsztyn, 2023
5. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Olsztyna do 2024 r. z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030.
6. Strategia Rozwoju Miasta – Olsztyn 2030+.
7. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna.
8. Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030 r.
9. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego;
10. Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego;
11. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2023-2028;

12. Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych;
13. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
14. Polityka Ekologiczna Państwa;
15. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej;
16. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
17. Centralna Baza Danych Geologicznych;
18. Dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego,
19. Geografia regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa 2013 r.,
20. Geografia fizyczna Polski, A. Richling, K. Ostaszewska, PWN, Warszawa 2005 r.
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.)
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183)
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408)
25. Ptaki. Przewodnik Collinsa, 2010 r.
26. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Władysław Matuszkiewicz PWN, Warszawa 2001 r.,
27. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa pogładowa w skali 1: 300 000, 2 Pobrzeże Gdańskie i Pojezierze Wschodniopomorskie, PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r.,
28. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, W. Jędrzejewski i inni, Białowieża 2012r.
29. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej, Łucjan Rutkowski, PWN, Warszawa 2008 r.,
30. Rośliny lasu liściastego, Tadeusz Traczyk, WSiP, Warszawa 1959 r.,
31. Atlas roślin, R. Krzyściak-Kosińska, M. Kosiński, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2007 r.,
32. Płazy i gady Polski, A. Herczek, J. Gorczyca, Wyd. Kubajak, 2004 r.,
33. Atlas ptaków, część I i II, Marcin Karetta, wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2010 r.,
34. Ptaki Polski, część 1 i 2, Andrzej G. Kruszewicz, MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2005, 2006, 2007,
35. Regionalizacja geobotaniczna Polski, Jan Marek Matuszkiewicz, IGiPZ PAN Warszawa, 2008 r.,
36. Mapy Hydrogeologiczne Polski w skali 1: 50 000 Arkusz Olsztyn wraz z objaśnieniami

37. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, Olsztyn wraz z objaśnieniami,
38. Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000 Arkusz Olsztyn wraz z objaśnieniami,
39. Przeglądowa Mapa Surowców Skalnych Polski w skali 1:200 000
40. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Pregoły, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. (Dz. U. R.P. z 2023 poz. 207),
41. Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
42. Materiały zebrane w sieci Internet w szczególności bazy danych WMS oraz serwisy tematyczne.

Spis załączników tekstowych:

1. Oświadczenia,
2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie.
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie.

Spis załączników graficznych:

1. Inwentaryzacja terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B (zał. nr 1).
2. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B (zał. nr 2).

Spis rycin

Rycina 1. Załącznik graficzny nr 1 do uchwały nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniająca ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część B – fioletową obwiednią oznaczono symbol terenu objętego omawianym projektem planu	5
Rycina 2. Położenie obszaru objętego projektem planu.....	9
Rycina 3. Wyrys oraz legenda Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Olsztyna	19
Rycina 4. Lokalizacja projektu planu w otoczeniu sąsiadujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	19
Rycina 5. Lokalizacja projektu planu względem sąsiadujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Olsztyna.	21
Rycina 6. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Jonkowo sąsiadujący z obszarem opracowania.....	21
Rycina 7. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Gietrzwałd sąsiadujący z obszarem opracowania.	22
Rycina 8. Lokalizacja obszaru opracowania na tle miasta Olsztyna oraz gmin ościennych	45
Rycina 9. Położenie obszaru objętego projektem planu.....	45
Rycina 10. Obszar badań na tle mezoregionów podziału fizyczno-geograficznego Polski	46
Rycina 11. "Projekt Corine Land Cover 2018 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki projektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl	47
Rycina 12. Załącznik graficzny nr 1 do uchwały nr LVI/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniająca ww. uchwałę z 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo – Południe, część B – fioletową obwiednią oznaczono symbol terenu objętego omawianym projektem planu	47
Rycina 13. Budowa geologiczna na terenie opracowania.....	54
Rycina 14. Formy geomorfologiczne na terenie objętym projektem planu.....	55
Rycina 15. Rzeźba terenu na omawianym obszarze	56
Rycina 16. Położenie osuwiska na terenie obszaru opracowania	57
Rycina 17. Mapa glebowo-rolnicza	58
Rycina 18. Położenie obszaru badań na tle Mapy podziału Hydrograficznego Polski....	60
Rycina 19. Podział jeziora Ukiel na płaszczyznę (baseny)	61
Rycina 20. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Olsztyn -	62

Rycina 21. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Olsztyn -	175
.....	63
Rycina 22. Orientacyjne położenie badanego terenu na tle GZWP (fioletową strzałką wskazano obszar opracowania)	64
Rycina 23. Położenie badanego terenu na tle GZWP	65
Rycina 24. Położenie analizowanego terenu na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWPw)	66
Rycina 25. Granice inwentaryzacji obszaru „Żurawia Dolina” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2017 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.	75
Rycina 26. Granice inwentaryzacji obszaru „Jezioro Sgnitek (Zgniłek)” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2018 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.	75
Rycina 27. Potencjalna roślinność naturalna Polski	77
Rycina 28. Mapa drzewostanów występujących na terenie opracowania	77
Rycina 29. Granice inwentaryzacji obszaru „Jezioro Sgnitek (Zgniłek)” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2018 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.	82
Rycina 30. Waloryzacja obszaru „Jezioro Sgnitek”	96
Rycina 31. Granice inwentaryzacji obszaru „Żurawia Dolina” wyznaczone w opracowaniu z 2016 r./2017 r. – linia ciągła, linia przerywana – granica inwentaryzacji w 2023 r.	98
Rycina 32. Zinwentaryzowane w 2023 r. stanowisko pokróżki Neuschilda, na terenie „Żurawiej Doliny”	102
Rycina 33. Zbliżenie na teren zadzewiony w 2023 r.	102
Rycina 34. Brak drzew i prawdopodobnie pokróżki – stan na 2026 r.	103
Rycina 35. Waloryzacja obszaru „Żurawia Dolina”	114
Rycina 36. Waloryzacja obszaru „Żurawia Dolina”, w alternatywnym przyjętym uchwale zakresie	115
Rycina 37. Obszar opracowania na tle Rezerwatów Przyrody	119
Rycina 38. Położenie badanego terenu na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu	120
Rycina 39. Analizowany obszar na tle Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000	121
Rycina 40. Badany teren na tle użytków ekologicznych	122
Rycina 41. Strzałka wskazuje orientacyjne położenie obszaru badań. Zielone Płuca Polski w 2018 r.	124
Rycina 42. Położenie omawianego obszaru na tle sieci korytarzy ekologicznych.	125
Rycina 43. Mapa hałasu komunikacyjnego w ciągu doby	129
Rycina 44. Mapa hałasu komunikacyjnego w nocy	130
Rycina 45. Typy oraz podtypy krajobrazów na omawianym obszarze oraz jego sąsiedztwie	149

Spis tabel

Tabela 1. Opis osuwiska	57
Tabela 2. Charakterystyka Jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych na terenie opracowania.	66
Tabela 3. Charakterystyka Jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych na terenie opracowania.	68
Tabela 4. Charakterystyka Jednolitych części wód podziemnych na terenie opracowania.	70
Tabela 5. Wykaz chronionych gatunków roślin na terenie inwentaryzacji „Jeziora Zgniłek”	84
Tabela 6. Wykaz chronionych gatunków porostów na terenie inwentaryzacji „Jeziora Zgniłek”	85
Tabela 7. Wykaz gatunków motyli dziennych w otoczeniu „Jeziora Zgniłek”	87
Tabela 8. Wykaz obserwowanych <i>images</i> gatunków ważek w otoczeniu „Jeziora Zgniłek”	87
Tabela 9. Lista gatunków ważek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Jeziorze Zgniłek”	88
Tabela 10. Lista gatunków jętek stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”	88
Tabela 11. Lista gatunków chrząszczy wodnych stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek” ...	89
Tabela 12. Lista gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”	89
Tabela 13. Lista gatunków chruścików stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek”	90
Tabela 14. Lista gatunków mięczaków wodnych stwierdzonych w „Jeziorze Zgniłek” ..	90
Tabela 15. Lista gatunków płazów stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”	91
Tabela 16. Lista gatunków gadów stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”	91
Tabela 17. Lista gatunków ptaków stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”	93
Tabela 18. Lista gatunków ssaków stwierdzonych w granicach obszaru „Jezioro Zgniłek”	95
Tabela 19. Rozmieszczenie cennych zasobów przyrodniczych w granicach działek obszaru „Jezioro Zgniłek”	97
Tabela 20. Lista gatunków roślin objętych ochroną na terenie „Żurawiej Doliny”	101
Tabela 21. Wykaz chronionych gatunków porostów na terenie inwentaryzacji „Żurawia Dolina”	104
Tabela 22. Wykaz gatunków motyli dziennych stwierdzonych w „Żurawiej Dolinie” ..	106
Tabela 23. Wykaz gatunków chrząszczy stwierdzonych w „Żurawiej Dolinie”	107
Tabela 24. Wykaz obserwowanych <i>images</i> gatunków ważek na terenie „Żurawiej Doliny”	107

Tabela 25. Lista gatunków ważek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”	108
Tabela 26. Lista gatunków jętek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”	108
Tabela 27. Lista gatunków pluskwiaków różnoskrzydłych stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”	108
Tabela 28. Lista gatunków chrzączek stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”	109
Tabela 29. Lista gatunków chrząszczy wodnych stwierdzonych w próbach hydrobiologicznych w „Żurawiej Dolinie”	109
Tabela 30. Lista gatunków płazów stwierdzonych w granicach obszaru „Żurawia Dolina”	110
Tabela 31. Lista gatunków gadów stwierdzonych w granicach obszaru „Żurawia Dolina”	110
Tabela 32. Lista gatunków ptaków stwierdzonych w granicach „Żurawiej Doliny”	111
Tabela 33. Lista gatunków ssaków stwierdzonych w granicach „Żurawiej Doliny”	113
Tabela 34. Relacje odległości obszarów objętych projektem planu do występujących w otoczeniu form ochrony przyrody (do ok. 2 km od terenu planowanego przedsięwzięcia).....	117
Tabela 35. Strefa miasto Olsztyn dla której wykonano ocenę jakości powietrza.....	126
Tabela 36. Klasyfikacja strefy miasto Olsztyn	127
Tabela 37. Ocena stanu jednolitych części wód jeziornych badanych w latach 2019-2024 r. – jezioro Ukiel.....	130
Tabela 38. Wyniki badań wartości wielkości fizycznej charakteryzującej promieniowanie elektromagnetyczne na terenie Olsztyna wykonane w 2023 r.	132
Tabela 39. Przewidywane oddziaływania realizacji założeń projektu planu	137
Tabela 40. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku w zależności od przeznaczenia terenu.....	145
Tabela 41. Typy i podtypy krajobrazu na terenie objętym ZPI.....	149

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Istniejąca zabudowa w części północnej przy ul. Porannej	49
Zdjęcie 2. Zabudowa w części południowej oraz oczko wodne	50
Zdjęcie 3. Teren campingu „Ukiel” w części południowej.....	50
Zdjęcie 4. Farma fotowoltaiczna	50
Zdjęcie 5. Teren lasu	51
Zdjęcie 6. Jezioro Zgniłek objęte ochroną w formie użytku ekologicznego	51
Zdjęcie 7. Tereny rolne	51
Zdjęcie 8. Oczko wodne	52
Zdjęcie 9. Rów melioracyjny.....	52
Zdjęcie 10. Stroma skarpa w zachodniej części obszaru, przy ul. Żurawiej.....	52

Zdjęcie 11. Po prawej ul. Żurawia, po lewej ciąg pieszo-rowerowy	53
Zdjęcie 12. Droga gruntowa – ul. Poranna.....	53
Zdjęcie 13. Tereny upraw rolnych	79
Zdjęcie 14. Tereny otwarte, w oddali teren lasu.....	79
Zdjęcie 15. Zarośla wierzbowe porastające brzeg oczka wodnego	79
Zdjęcie 16. Teren leśny	80
Zdjęcie 17. Roślinność urządzone, po lewej naturalna, występująca w części zachodniej	80
Zdjęcie 18. Żurawie	81
Zdjęcie 19. Teren przekształcony antropogenicznie w wyniku prac budowlanych. Brak zadrzewień olszy.	103

Autorzy opracowania:

.....
inż. Grzegorz Prusik

.....
mgr inż. Agnieszka Tymowicz

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż jako kierująca zespołem autorskim „*Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B*” spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
mgr inż. Agnieszka Tymowicz